

30/78

**MARIAN WNUK
I JEGO WYCHOWANKOWIE**

MARIAN WNUK

Ministerstwo
Kultury i Sztuki
Centralne
Biuro Wystaw
Artystycznych

MARIAN WNUK

WYSTAWA RZEŹBY
ZORGANIZOWANA W 10 ROCZNICĘ ŚMIERCI
PROFESORA MARIANA WNUKA

1/117

styczeń — luty 1978
WARSZAWA „ZACHĘTA”, PL. MAŁACHOWSKIEGO 3

Organizatorzy wystawy dziękują
za współpracę i wypożyczenie eksponatów:
Muzeum Narodowym w Warszawie, Poznaniu i Gdańsku;
Muzeum Lenina w Warszawie;
p. E. Szczodrowskiej, p. B. Wasilkowskiej,
p. J. Wnukowej, p. M. Więcek, p. T. Wojciechowskiemu

Zachęta - Narodowa Galeria Sztuki
Biblioteka

Nr inw. 30/1978 zach

KOMITET ORGANIZACYJNY

PRZEWODNICZĄCY:

Tadeusz Łodziana — ZPAP Warszawa

CZŁONKOWIE:

Franciszek Duszeńko — ZPAP Gdańsk

Edward Gorol — ZPAP Warszawa

Józef Kandefer — ZPAP Warszawa

Stanisław Kulon — ZPAP Warszawa

Ewelina Michalska — ZPAP Warszawa

Adam Smolana — ZPAP Gdańsk

Tadeusz Wencel — ZPAP Opole

Magdalena Więcek-Wnukowa

Mieczysław Ptaśnik — Dyrektor CBWA

KOMISARZE WYSTAWY:

dr Maria Kossakowska

Tadeusz Łodziana

Projekt ekspozycji:

Jacek Damiński i Daniel Wnuk

Projekt plakatu:

Henryk Tomaszewski

Opracowanie graficzne katalogu:

Zenon Januszewski

Redakcja katalogu:

Helena Szustakowska

Zdjęcia:

W. Bąblewska-Rolke, A. Garnuszewska,
A. Iwanowski, Z. Kosycarz,
R. Petraitis, E. Poloczek,
Z. Ratajczak, W. Surowiecki

Redakcja techniczna:

Mirostaw Winiarek

Suma rzeźb własnych Mariana Wnuka nie równa się sumie wysiłków i twórczości jednego życia. Jest to jego część widoczna, namacalna spuścizna „przedmiotowa”; jedyna zresztą, która może stanowić kolejne ogniwo ciągłości artystycznej tradycji tak istotnej w dziele Wnuka. Ale nie można zapomnieć o tym co nie zostało utrwalone, co nie poddało się formie, bo zbyt nieuchwytnie, spontaniczne, krótkotrwałe... ile poza tym kryje się zamierzeń, nie zrealizowanych koncepcji czy rozterek, których kanwa przebija w dziele wykonanym, coraz bogatsza i coraz bardziej napięta w twórczości dojrzałej, odległej od jednoznacznych rozwiązań młodości.

Odnajdujemy w twórczości Mariana Wnuka te cechy Jego osobowości o których nie mogą zapomnieć wszyscy, którzy Go znali: połączenie talentu, inteligencji i wrażliwości. Nie jest to właściwe zestawienie aby zapewnić twórczość regularną, obfitą i bezkonfliktową, szczególnie w czasach przełomów politycznych, społecznych i artystycznych w jakich żył Wnuk, a pracował wolno, z ogromnym poczuciem odpowiedzialności.

Jego wrażliwość czyniła Go podatnym na wpływy ludzi i prądów z którymi się stykał. Z pracowni Tadeusza Breyera w latach 1927—1933 wyniósł bardzo dobry realistyczny warsztat, który szybko sprowadził do roli sprawnego narzędzia, oraz wyczucie materiału, którego jednak nie fetyszyzował. „Nie tworzywo ale artysta-człowiek nadaje materii kształt”.

Ta sama wrażliwość nadała Jego dziełom pewną cechę rozpoznawalną od wczesnych projektów do ostatnich: miękkość, obłość, preferencję dla kształtów o oddziaływaniu biologicznym, które miały się spełnić w płynnej, rozfalowanej strukturze ostatnich rzeźb, jak „Dęby” poświęcone Bruno Schulzowi i Antoniemu Kenarowi (1966) czy „Płonące miasto” (1967) a która zarysowała się nawet w bardzo wczesnym „Dziadku Dmytrze” (1935). Wnuk starannie unika zestawień brył ostrych, kanciastych, którymi tak chętnie operował Xawery Dunikowski. Nawet surowy prostopadłościan Jego pomnika Żołnierzy Polskich w Lommel jest uładzony architektonicznymi podziałami, podporządkowany zwartej a jednocześnie płynnej postaci kobiecej i harmonijnie wtopiony w pejzaż.

Inteligencja Wnuka była typem inteligencji konstruktywnej, usiłującej przekazać w twórczości synchroniczne związki sztuki z życiem i diachroniczne związanie sztuki aktualnej ze spuścizną poprzedników. „Nie istnieje sztuka nowoczesna przeciwstawiona wszystkiemu co do tej pory w dziedzinie plastyki ludzkość wyprodukowała. Istnieje sztuka współczesna, która jest kolejnym pędem, świeżą gałęzią odwiecznego drzewa”. Ta właśnie inteligencja ukazywała Mu rolę tradycji w budowaniu ciągłości kultury, jej wagę w formowaniu własnej postawy twórczej, w konieczności o której mówi André Malraux „walki z formą, którą inni już nadali światu”. Wrażliwy artysta bowiem, jakim był Wnuk, odbierał presję tej konieczności tak jak i określenia zawartości własnej sztuki, jej autentyczności. Tej szukał początkowo wśród wartości konstruktywnych, prawd uniwersalnych, które eksponował nawet w formule realizmu socjalistycznego, nadając jej długowieczność w Pomniku Wdzięczności w Gdyni.

Twórczość pomnikowa Mariana Wnuka oraz Jego obecność w licznych konkursach na pomniki jest właśnie nawiązaniem kontaktu z Jego czasem, wyjściem w stronę odbiorcy, współuczestniczeniem w tej „prise de conscience” kultury w skali masowej o której pisał Paweł Beylin.

Fascynowała Wnuka osobowość ludzi zaangażowanych w ten proces, ludzi z historii i ludzi ze swoich przyjacieli, więc podjął się ukazania ich w portretach czy głowach. Nazwiska świadczą o świadomym wyborze pewnej linii twórczości „nośnej”, oddziałującej bardzo szeroko: Mickiewicz, Żeromski, Schiller. Przyjaciele: głowa aktora, głowa malarza, F. Smosarski — przyjaciel i „mecenasa” artystów z czasów sopockich. Ciężka, pobrużdżona głębokimi dotknięciami powierzchnia rzeźbiarska tych głów wyraża cały trud zmagania z oporną materią myśli, trud, który wyostrza i przekształca twarz, obrysowuje bruzdami usta. To samo znamię trudu nadaje bryły Jego „Górników” z Chorzowskiego Parku Kultury (1965) oraz płaskorzeźbiony tryptyk „Górnicy” przesuwając punkt ciężkości z głowy na korpus: poszarpane, pionowe bruzdy dynamizują powierzchnię postaci statycznych w układzie.

Z pobytu w Paryżu w 1933 r. Wnuk nie wyniósł zapamiętania w sztukę prymitywną czy sztukę wywodzącą się ze zmechanizowanej cywilizacji, które stanowiły najbardziej frapujące nurty współczesnej Mu rzeźby. Pierwsza była Mu zbyt znana, druga — zbyt odległa. Po przez tendencje klasycyzmu, które w końcu lat 20-tych i początku 30-tych dominowały w sztukach plastycznych i muzyce, Wnuk sięgnął do tradycji muzealnej, do rzeźby greckiej i bliskiej już tradycji, do Despiau i przede wszystkim Maillola z którym artystyczne porachunki podsumuje dopiero w 1961 roku w „Torsie”, tyleż maillolowskim co własnym. Jedną z piękniejszych jego rzeźb „Kobietom czasów okupacji” łączy w sobie reminiscencje rzeźby klasycznej z transpozycją pracownianej rzeźby chronionej od wyschnięcia mokną tkaniną — a więc rodzajem ambalazu, który w tym temacie zyskuje rangę wielkiej, uniwersalnej metafory o zdumiewającym bogactwie przekazów: poza najprostszym, czasowym, określonym w tytule — ukrycia się, zatarcia odrębności — wyłaniają się inne, głębsze i coraz nam bliższe: ochrona ludzkiej intymności, szukanie wewnątrz siebie sensów i znaczeń. Takiej transpozycji i takiej syntezy tradycji i nowoczesności dokonuje tylko wielki talent, jakim był obdarzony Marian Wnuk. Jednak nie była Mu dana ochronna wiara w ten talent. Zabezpieczała Go od tego, może nie najlepszego dla twórczości układu, nieustanna konfrontacja z twórczością swych studentów, patrzenie jak rodzą się inne wizje, inne kształty. Współdziałała inteligencja ukazując niesłychaną złożoność danych wyjściowych i ciężar decyzji nadającej dziełu sztuki jego kształt ostateczny.

Mieczysław Porębski nazwał płochliwością wynikłą stąd cechę charakteru, która utrudniała Wnukowi konfrontację tworzonych rzeźb z bliskim nawet gronem, ograniczała ilość wykonanych przez Niego dzieł. Ale ta sama cecha zapewniała Mu otwartość, pozwalała wnikliwie odczytać u studenta rodzącą się osobowość młodego rzeźbiarza, wyselekcjonować z dominujących tendencji elementy przydatne w kształtowaniu tej lub innej osobowości.

Charakteryzuje więc Wnuka to samo zrozumienie bogactwa tworzywa rzeźbiarskiego i tworzywa ludzkiego.

Ta sama delikatność w traktowaniu jednego i drugiego, pozostawienie swobody ostatecznego wyrazu.

Ostatnie swoje prace „Dęby”, „Płonące miasto” Wnuk otwiera ku wieloznaczności, otwiera dosłownie, drażąc a więc powiększając powierzchnię, eksponując samą ich nieokreśloność, nieustanne łamanie się dwóch natur — tworzywa sztuki i człowieka.

Wnuk zakładał „że wszystko co się zestarzało i tak w swoim naturalnym cyklu samo zmurszeje i ulegnie rozkładowi w ludzkiej pamięci”. Sztuka Mariana Wnuka oparta na trudnej próbie zrozumienia współczesnego świata nie poprzez jego wynaturzenia czy odmienną lecz poprzez to co jest w nim ładem i trwaniem — nie zestarzeje się.

Wierząc w sztukę, w siłę jej przekazu i oddziaływania, Wnuk wierzył w sens kształtowania młodych artystów. Nietrudno zrozumieć, że Profesor o takiej osobowości, potrafił przekazać swą wiedzę i swoje aspiracje, nie narzucając żadnego stylu.

Pewien styl, w najlepszym tego słowa znaczeniu, narzucił kierowanej przez siebie uczelni, warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych, zyskując dla niej tytuł akademicki i czyniąc wszystko aby ją do tej roli wdrożyć: pragnął aby proces nauczania stał się jednocześnie procesem kształtowania postawy czy mentalności głęboko humanistycznej, otwartej na wszystkie problemy otaczającego świata. Pod tym kątem dobierał ludzi, pod tym kątem kształtował program.

„Ograniczenie swobody wiązał jedynie z troską o zachowanie instynktu budowania, bowiem we wszystkim szukał ładu... jakiegoś organicznego porządku zgodnego z pracami natury” jak wspomina jeden z Jego uczniów Stanisław Słonina.

Założenia pedagogiczne Wnuka sprawdziły się: Jego uczniowie liczą się w polskiej rzeźbie jako pedagodzy, jako twórcy pomników związanych na stałe z polskim pejzażem i polską historią, jako artyści współtworzący i nadający kształt naszej kulturze współczesnej.

Szukając w eksponowanych na obecnej wystawie pracach pewnych wspólnych mianowników, tak jak u dziecka szuka się przede wszystkim podobieństwa do rodziców, na pierwszym miejscu można chyba postawić

szczególnie u starszych roczników, dążenie do prostoty i oszczędności środków wyrazu, kładące bardziej akcent na trafność niż na ekspresyjność. Niewiele jest również dzieł przekraczających granice realizmu. Związki z naturą, jako przesłanką świadomego wyboru, tak ważne w założeniach pedagogicznych Wnuka, tworzą pewien ogólny klimat w którym interesująco rozwija się wielorakość wyboru i interpretacji.

Znaczną grupę stanowią artyści, którzy najczęściej na kanwie postaci ludzkiej eksponują zwartość i architektonikę bryły, traktując jej powierzchnię jako jednolitą całość — takie są „Więzy natury” S. Kulona, „Rozstanie” J. Kandefera, „Oczekiwanie” M. Kałużnego, „Aegina” A. Smolany, „Tors” E. Łagowskiego, rzeźby W. Pawlika, K. Zielińskiego. T. Łodziana ujawnia wielość treści zawartych w jednym motywie torsu.

Z zupełnie innego widzenia wynika metaforyczna ekspresyjność „Śnię nadal” J. Stasińskiego, czy J. Pastwy „Być” w którym materia poszukuje swej formy, ekspresja postaci E. Szczodrowskiej, lub nastrojowość „Legendy kaszubskiej” T. Brzósiewicz. Gwałtowność wyrazu i symboliki W. Hasióra jest kolejną odpowiedzią na sformułowane w pracowni Wnuka założenie: szukania podniet twórczych w otaczającym świecie a rozwiązań w samym sobie.

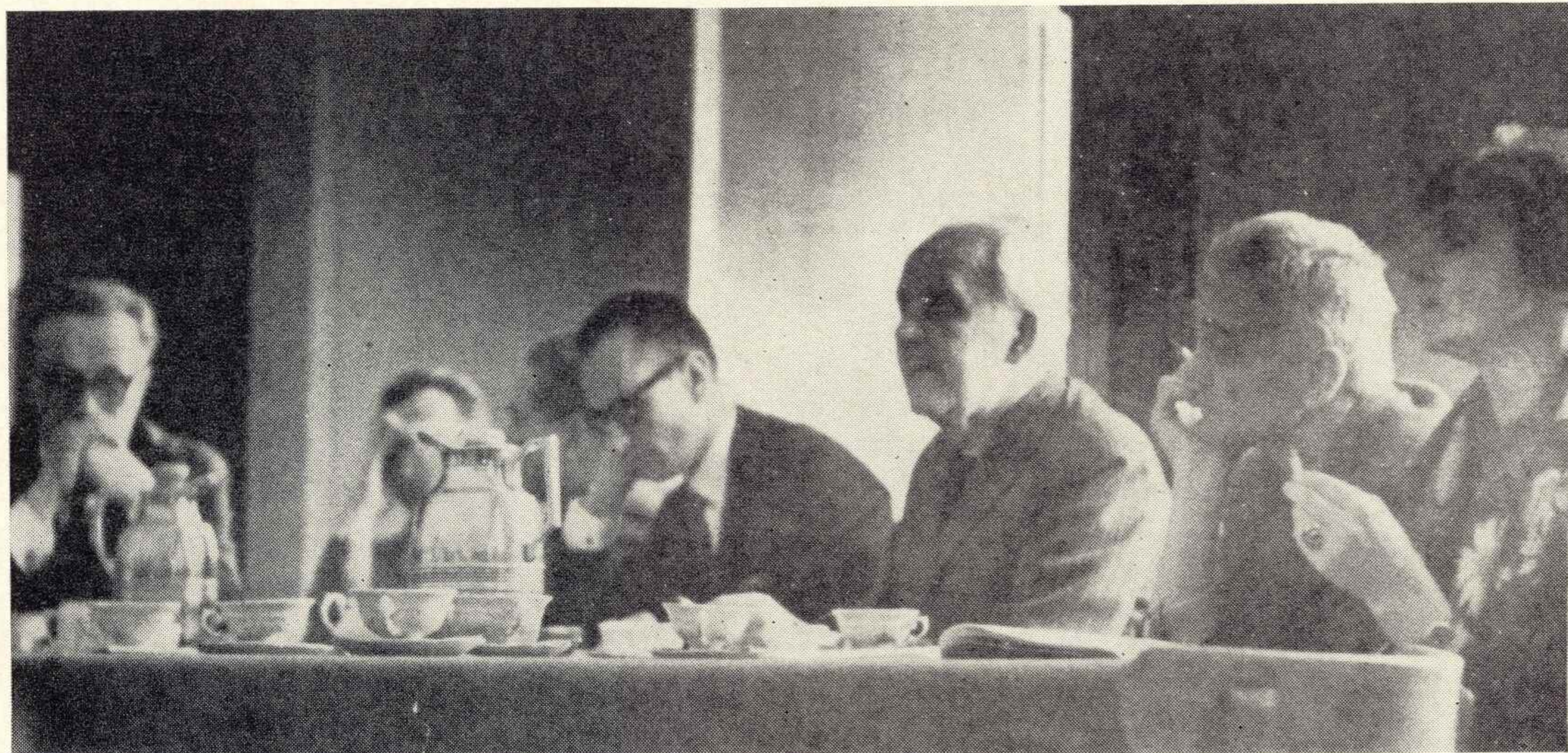
Rozstawionych w różnych punktach tej linii poszukiwań odnajdujemy wszystkich wystawiających: niespokojny „Sęp” A. Dębskiej, zatrzymujący światło na powierzchni i medal R. Stryjeckiego „Rubens” jakby ukształtowany z dynamicznych pociągnięć pędzla głośnego Flamanda, nieco fin de siècle'owskie w swym wynianowaniu grupy tematyczne A. Pietrowiec czy dekoracyjne „Portret aktorki J. Jedlewskiej” — płaskorzeźba Z. Kotlickiego rysują nam jedną granicę rozpiętości powiązań dzieła z naturą do której przeciwległą określa wewnętrzna dynamika „Sacrum” M. Więcek, „Lot I” M. Syposza, kompozycje T. Wencła — od bardzo dokładnego realizmu do pełnej abstrakcji, lub raczej do realizmu bez granic.

S. Słonina transponuje wrażliwość Mistrza na samą już tylko niespokojną siatkę swoich „Barbarhéros”, A. Dłużniewski kształtuje piasek.

Do kameralnych wypowiedzi w medalach (S. Gorczyca) dochodzą prace w odmiennych technikach — piękna tkanina H. Sułkowskiej-Pawlik, prawie tak manualna jak rzeźba, gwasze K. Ryszki czy grafika W. Surowieckiego. Wreszcie pomniki — Treblinka F. Duszeńki, Orłowo A. Smolany, Pawiak T. Łodziany i S. Słoniny, Kuźnice W. Hasióra, Police M. Weltera, Chełmno J. Stasińskiego i wiele innych. Poświęcone znaczącym momentom naszej historii, ekspresją materiału, dynamiką formy, symboliką rzeźbionych motywów przekazują ważne treści organizując jednocześnie nasze otoczenie. Piękna wizja Mariana Wnuka „integralnego nasycenia życia ludzi plastycznym dziełem”, jest nam już dzięki Niemu i Jego wychowankom, nieco bliższa.

Maria Kossakowska

Cytaty w tekście pochodzą z drukowanych wypowiedzi M. Wnuka.

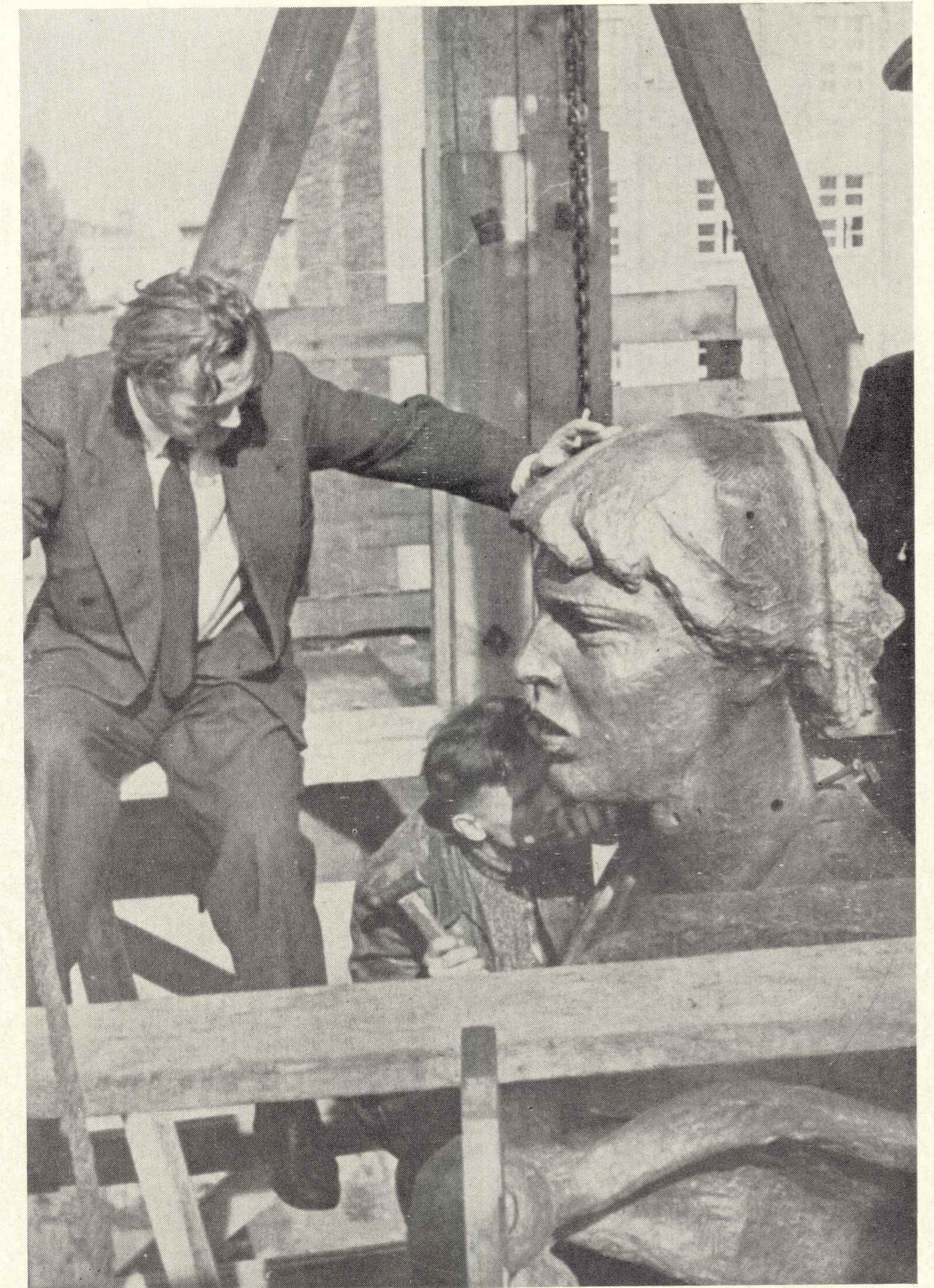

Obrady w warszawskiej ASP
ok. 1965 r.

Podróż do Włoch w 1956 r. siedzą
od lewej: Jerzy Jarnuszkiewicz,
Juliusz Studnicki, Marian Wnuk,
Jerzy Tchórzewski

Montaż pomnika

„Takie obrazy stanowią program, statuują żelazny kapitał ducha dany nam bardzo wcześniej, w formie przeczuć i na wpół świadomych doznań. Zdaje mi się, że cała reszta życia upływa nam na tym, by zinterpretować te wglądy, przełamać je w całej treści, którą zdobywamy, przeprowadzić przez całą rozpiętość intelektu na jaką nas stać. Te wczesne obrazy wyznaczają artystom granice ich twórczości. Twórczość ich dedukują z gotowych założeń. Nie odkrywają już potem nic nowego, uczą się tylko coraz lepiej rozumieć sekret powierzony im na wstępie i twórczość ich jest nieustanną egzegezą, komentarzem do tego jednego werseku, który był im zadany”. *

Jedną z rzeźb powstałych w ostatnich latach twórczości Mariana Wnuka została poświęcona Bruno Schulzowi. Może to nie przypadek, że właśnie ona jest powrotem do najwcześniejszych prac, do drewnianego „Snu” ze spiętrzonych postaci ludzkich. Powrót to nie tylko tematyczny, choć ostatnie rzeźby Wnuka są pionowymi spiętrzeniami biologicznych form, ale także powrót do drewna, materiału w którym najdawniej nauczył się wypowiedzieć, a o którym zdawałoby się zapomniał na 30 lat.

Ten przydługi cytat ułatwia zrozumienie wielu zjawisk w ostatniej najpełniejszej twórczości rzeźbiarza, który bardziej niż inni przejęty był potrzebą i społeczną rolą sztuki. Więcej też niż inni poświęcił się i pasji młodym, którzy tę potrzebę sztuki mieli zaspokajać wierząc, że to działanie jest bardziej pomostem rzuconym w przyszłość niż własna twórczość.

Czy było to słuszne, osądzi przyszłość, ale wielkie pasje życiowe Wnuka — wychowywanie młodych artystów i realizacje pomnikowe, jako możliwość najpowszechniejszego oddziaływania — pochłaniały Go spychając bardziej kameralną twórczość na peryferie wolnego czasu i dopiero kilka ostatnich lat, w których Jego praca artystyczna osiągnęła najwyższą pełnię i najbardziej własny wyraz, zrehabilitowało tę ukrytą w pracowni część Jego dzieła.

* * *

Marian Wnuk, syn stolarza urodzony w Przedborzu (1906) kierunek zainteresowań wyniósł z domu. Ukończył zakopiańską Szkołę Przemysłu Drzewnego (1926) kultywując następnie już zdecydowanie artystyczne zainteresowania i zdolności w warszawskiej ASP w pracowni T. Breyera.

Ta realistyczna szkoła, przy swych niewątpliwych zaleceniach, wywarła duży wpływ na osobowość artystyczną

* Bruno Schulz.

Wnuka i całej licznej grupy uczniów, nadaniem ich pracom skłonności do zamkniętej bryły, statyki, niekiedy stylizacji. I o ile na przykład A. Kenar przetrwał Akademię niemal bez śladu działalności Breyera, o tyle na pracach Wnuka odciskała się ona niejednokrotnie. To też Wnuk, zdając sobie niewątpliwie sprawę z trudności w uwolnieniu się od takiego piętna, tak inne stosował metody we własnej pracy pedagogicznej.

W latach 30-tych zresztą, to co zdobył w Akademii, nie było obciążeniem, wprost przeciwnie — suma wiedzy i osiągnięć umożliwiła Mu podjęcie pracy pedagogicznej w lwowskim Instytucie Sztuk Plastycznych po kilkumiesięcznym pobycie w Paryżu na stypendium Funduszu Kultury Narodowej.

Lata we Lwowie (1933—1943) wypełnione były z jednej strony działalnością pedagogiczną a z drugiej pracą twórczą, której niestety pozostały zaledwie ślady. W 1935 r. powstał „Dziadek Dmytro” wystawiony na I Salonie rzeźby w 1937 r. Jest w tej realistycznej rzeźbie breyerowska statyka, jest także ślad zakopiańskiej szkoły w naiwnym wdzięku traktowania postaci jak ludowego świątka. „Dziadek Dmytro” uzyskał pochlebne uwagi w prasie, podobnie jak nagrodzona (IV nagroda na wystawie „Sport w sztuce”) rzeźba „Na mecie”, natomiast inne prace pozostały nie zauważone. Były to „Kobiety odpoczywające” — cykl aktów, kilka portretów i „Czekająca dziewczyna” wystawiona we Lwowie tuż przed wojną. Było tych rzeźb niewiele, ale Wnuk zaabsorbowany był wówczas pracą pedagogiczną, która niedawnemu absolwentowi Akademii sprawić musiała nie tylko satysfakcje, ale i trudności. Przygotowywał też projekty pomników, co wprawdzie przyniosło mu liczne nagrody, ale żadnej realizacji (I nagroda równorzędna w konkursie na pomnik J. Piłsudskiego, III nagroda w konkursie na pomnik żołnierzy francuskich, III nagroda za rozwiązanie urbanistyczne Cytadeli we Lwowie i in.).

Działalność Instytutu Sztuk Plastycznych we Lwowie trwała do 1941 r. Wnuk pozostał we Lwowie pracując nadal w warsztatach szkolnych. W 1943 r. powstała figura św. Józefa do kościoła w Wyżnianach k/Lwowa. Wiadomo też, że pracował nad płaskorzeźbami dekoracyjnymi do budowanego przez arch. Krakowskiego w l. 1942—1943 Teatru im. Łesi Ukrainki we Lwowie. Zaledwie kilka amatorskich fotografii stanowi jedyne świadectwo wojennej działalności artysty, pracownia Jego bowiem, wraz z całym dorobkiem uległa zniszczeniu, a Wnuk opuścił Lwów w 1943 r. Przebywał w Warszawie, skąd po Powstaniu Warszawskim wywieziony do obozu pracy w Niemczech wrócił do kraju natychmiast po zakończeniu wojny. Zatrzymał się w Krakowie, ale

odrzucając propozycję objęcia katedry rzeźby w Akademii, przeniósł się na Wybrzeże, gdzie przystąpił do organizowania Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w Sopocie.

Te pierwsze lata do 1949 są okresem ogromnej aktywności. Zaangażował się całkowicie w działalność organizacyjną, dydaktyczną i artystyczną. Praca w Szkole, projektowanie pomników, co uważał za oczywiste w swoim rozumieniu społecznej roli sztuki, niewiele pozostawiały Mu czasu na bardziej kameralną twórczość. Wnuk uzyskał wówczas kilka najwyższych nagród w konkursach na pomniki Przyjaźni Polsko-Radzieckiej w Krakowie, Bydgoszczy, Gdyni i Włocławku, a także w konkursie na Pomnik Powstańców Śląskich na Górze Św. Anny (zrealizowany został projekt X. Dunińskiego). Tylko pomniki w Gdyni i Włocławku zostały zrealizowane. Mają one cechy charakterystyczne dla plastyki monumentalnej tego okresu. Stworzone zostały według pewnych schematów myślowych i kompozycyjnych. Założenia realizmu socjalistycznego, wiara w dydaktyczną rolę sztuki domagały się wyrażania prawd prostych prostymi sposobami, czytelnymi dla każdego odbiorcy.

Zawsze bliska Wnukowi forma realistyczna okazała się przydatna. W tych latach raczej typowość, niż indywidualność była ceniona w sztuce, szczególnie plastyka monumentalna chętnie pozbywała się piętna osobowości artysty na rzecz jednoznaczności i czytelności tematu.

Joanna Guze pisała w 1953 r. „dawniejsza twórczość Wnuka i jego postawa estetyczna nie nastęrczała tak wielkich trudności w przyjęciu nowych wytycznych, jak wielu innym, których poglądy (...) upodobania (...) i nawyki (...) wymagały gruntownej rewizji”.

Lata te były dla Wnuka okresem sukcesów, okresem pełnym optymistycznego przekonania o potrzebie sztuki prostej i opisowej. Jego „Siedząca dziewczyna” przed pawilonem wystawowym w Sopocie była także owocem tej wiary w życie i sztukę, która dziś wydaje się anonimowa w swym programowo realistycznym charakterze. Podobna realizacja to posągi „Górnika” i „Kobiety” przed Domem Kultury w Sosnowcu. Wnuk wystawiał w tym czasie także portrety — „Lenin” z 1951 r. przyniósł Mu I nagrodę na II Ogólnopolskiej wystawie plastyki.

W 1949 r. przeniósł się do Warszawy stanowiącej odtąd pole największych jego sukcesów. W 1951 r. został rektorem warszawskiej Akademii i był nim w latach 1951—1954 i 1959—1967 zawdzięczając swój wybór zarówno dorobkowi artystycznemu, sprawdzonym w okresie tworzenia WSSP w Sopocie talentom organizacyjnym, jak

i taktowi z jakim umiał współpracować z otoczeniem. Akademia warszawska w okresie Jego rektoratu przeżywała liczne zmiany i reorganizacje, zdołała wywalczyć zrównanie w prawach z innymi wyższymi uczelniami nieartystycznymi, choć poprzednio zaliczano ją do szkół zawodowych, a więc o charakterze rzemieślniczym. W 1955 r. Wnuk został laureatem Nagrody Państwowej, był też dwukrotnie odznaczony Orderem Sztandaru Pracy a w 1961 r. otrzymał nagrodę Ministra Kultury i Sztuki, co świadczyło o docenianiu Jego działalności i osiągnięć.

Wnuk zawsze pracował zrywami. Pierwszy taki okres aktywności miał miejsce bezpośrednio po ukończeniu Akademii i niestety niewiele po nim pozostało, drugi po wojnie; ostatni w latach 1964—1967 przyniósł osiągnięcia największe, doprowadził do powstania własnego stylu wypowiedzi zamykającego pełnię doświadczeń życiowych i artystycznych. Między takimi wybuchami aktywności Wnuk nie przestawał pracować, ale realizacji było niewiele — całą swą żywiołową energię poświęcał uczniom.

Jego działalność pedagogiczna trwała (z niewielką przerwą okupacyjną) 30 lat. Działalność tę sędzić trzeba na podstawie jej efektów. Indywidualności, które Wnuk wychowywał są tak rozmaite, tak bogate, że osobowości pedagoga przyznać trzeba tę niezwykłą umiejętność wydobywania cech wyróżniających, tych pierwiastków oryginalnych, mało jeszcze widocznych w akademickich pracach, ale już dostrzegalnych dla czułego oka profesora. Pisał „Staram się unikać, względnie pomagać uczniom w unikaniu recept prowadzących do przemijających efektów, wolę często ich pomyłki artystyczne, niż odbitki nowoczesności. Niebezpiecznym sposobem prowadzenia pracowni jest robienie jakiegoś stylu”.

I uniknął tego stylu, przede wszystkim oddzielając absolutnie sprawy własnej twórczości od działalności pedagogicznej. Niewiele starał się narzucić uczniom — przekonanie o ważności i społecznej potrzebie ich pracy i zrozumienie, że pierwszym źródłem wzruszeń i działań twórczych jest natura, co i dla Niego było najważniejszym przykazaniem i co nie miało nigdy stanowić powodu do kopiowania.

Coroczny program swych zajęć i sposobów nauczania uzależniał od indywidualności uczniów, ich talentów i pasji. Umiejętność rozumienia i rozwijania najcenniejszych elementów osobowości studentów spowodowała, że nie tylko cieszył się wśród nich szacunkiem i popularnością, ale także stał się jednym z czołowych współtwórców sukcesu, jakim jest rozwój polskiej rzeźby w ostatnich latach. Do Jego uczniów ze Lwowa, Sopotu i Warszawy należą m.in. A. Smolana, T. Łodziana,

F. Duszeńko, M. Więcek, A. Pietrowiec, S. Kulon, J. Kandefer, W. Hasiór, M. Welter, A. Grabska, S. Słonińska — ogromnie zróżnicowana i aktywna czołówka współczesnej polskiej rzeźby.

* * *

Z okresów mniej intensywnej twórczości wymienić trzeba powstały na zamówienie Towarzystwa Polsko-Belgijskiego pomnik Żołnierzy Polskich w Lommel (1959). Nieco później (1962) powstał lapidarny w pomysłach pomnik nagrobny Władysława Broniewskiego — tablica z tekstem początkowo pełnym, niżej wydobywającym tylko niektóre czcionki chropowatą fakturą z gładkiej płyty, jakby słowa rwały się, by wreszcie umilknąć. W 1963 r. zaprojektował Wnuk pomnik nagrobny Leona Kruczkowskiego — wymowny w swej symbolice metalowego znaku uschnięty samotny kwiat na gładkiej płycie.

To podwójne zetknięcie z tematem śmierci a przede wszystkim ciężka choroba w 1963 r. i świadomość nietrwałości własnego istnienia, stały się być może przyczyną niesłychanie intensywnej twórczości. Jej zapowiedzią był powstały wcześniej (1961) „Tors”, powrót do tematu już raz podejmowanego w 1937 r. w rzeźbie „Na mecie”. Ten „Tors” niewiele ma wspólnego ze sportem, choć przedstawia ciało w biegu. Biegu zatrzymanym, przykutym do ziemi metalowymi prętami, ale ogromnie dynamicznym.

Bardzo długą drogę przemyśleń przebyć musiał Wnuk od swych statycznych i estetyzujących postaci kobiecych z Sopotu. Innym etapem tej nowej drogi jest powstała w okresie ostatniej, niemal gorączkowej twórczości rzeźba poświęcona „Kobietom czasów okupacji”, gdzie stylowi „mokrych szat” powierzył rolę monumentalizującą tę pełną ruchu utajonego pod draperią nierozpoznawalną postać kobiecą. Z tych samych lat pochodzi pomnik Żeromskiego we Włocławku, tablica pamiątkowa T. Duracza w jednej z warszawskich szkół, portretowe popiersie L. Starkiewicza, oraz „Górnicy” (ceramika) w katowickim Parku Kultury. Około 10 lat dzieli tę rzeźbę od uproszczonych i poprawnych figur „Kobiety” i „Górnika” w Sosnowcu, a można by przypuszczać, że to inna epoka i inny twórca.

Spojrzenie Wnuka uległo zmianie, głębsze widzenie rzeczy związane jest nie tyle z wiekiem, ile z rozwojem Jego osobowości twórczej dokonującym się nie w zgiełku licznych sukcesów i pod nieustanną obserwacją prasy, jak w latach pięćdziesiątych, ale w ciszy pracowni, do której nie lubił nikogo wpuszczać, stale niepewny, jaki wyraz i jaką wagę mają Jego zdobycze dla innych.

Wiele projektował i rysował: efektem tych zmagania i przemyśleń jest też rzeźba „Dwie natury” (1964), w której „niespokojny klasyk” jak określił Go J. Bogucki wraca do wypowiedzi w zapomnianym od wczesnej młodości materiale, pozwala naturze drewna przeniknąć rzeźbę, zapanować nad nią realnością pęknięć, sęków, słoje a zarazem poddać się formom ludzkim narzuconym przez artystę. Może zrozumienie tej dwoistości natury rzeźby pozwoliło właśnie Wnukowi, który przez całe prawie życie rzeźby swoje projektował w glinie i gipsie nie sprawdzając ich w materiale, wrócić do utraconego raju zakopiańskiej szkoły, wrócić do siebie. Następne rzeźby nie mają już „dwóch natur”, materiał pozwolił się okiełznać, operuje nim artysta z rosnącą śmiałością i swobodą, odnajdując nowe radości w ujarzmianiu najtwardszego, ale i najtrwalszego z osiągalnych — drewna czarnego dębu („Bruno Schulzowi”). Ostatnia rzeźba wykonana tak szybko, jak tylko fizyczny opór drewna na to pozwalał (1 VIII — 28 IX 1967) a zainspirowana przez rocznicę Powstania Warszawskiego, to postać kobieca i płomień jednocześnie. Zawartość myślowa i emocjonalna została zamknięta w formie miękkiej i ekspresyjnej, patetycznej a lekkiej, bo rzeźbiarz wdiera się w materiał, drąży w głąb, nie potrzebuje już masy aby osiągnąć monumentalność i nie potrzebuje opisu ludzkiej figury, by mieć nadzieję, że zostanie zrozumiany.

Następnej rzeźby nie zdążył już Wnuk wykonać — narysował tylko jej pierwszy kontur na nie okorowanym jeszcze pniu.

Śmierć artysty zawsze wydaje się przedwczesna i przypadkowa, ale „Płonące miasto”, Jego ostatnia rzeźba, jest może właśnie tym osiągnięciem o którym Bruno Schulz napisałby: „Tak dokonuje się w nas regresja na całej linii, cofanie się w głąb, powrotna droga do koźreni”.

Hanna Kotkowska-Bareja

Tekst niniejszy jest skrótem artykułu opublikowanego w nr 4 Życia i Myśli z 1969 r.

Montaż pomnika

Marian WNUK urodził się 5 września 1906 r. w Przedborzu na Kielecczyźnie. W 1920 r. mając 14 lat rozpoczyna studia w Szkole Przemysłu Drzewnego w Zakopanem, gdzie uzyskuje absolutorium w 1926 r. Jego prace, jako ucznia tej szkoły, były eksponowane na Wystawie Sztuki Dekoracyjnej w Paryżu w 1925 r., gdzie polskie szkolnictwo artystyczne reprezentowane przez Akademię Sztuk Pięknych w Warszawie (S. Czajkowski, W. Jastrzębowski) i Szkołę Przemysłu Drzewnego w Zakopanem (K. Stryjeński) otrzymuje jedną z I nagród.

W latach 1927—1932 Wnuk studiuje rzeźbę w warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych w pracowni T. Breyera. Od początku wyróżniał się we wszystkich pracowniach o czym świadczą otrzymywane nagrody i odznaczenia, zwolnienia z chesnego, przyznanie stypendium w listopadzie 1929 r. W 1932 r. Wnuk uzyskuje I nagrodę w pracowni T. Breyera (rzeźba) i I nagrodę w pracowni K. Stryjeńskiego (rzeźba monumentalna). W 1933 — dyplom i stypendium Kultury Narodowej w Paryżu.

Jako młody pedagog Wnuk obejmuje w 1933 r. pracownię rzeźby w Instytucie Sztuk Plastycznych we Lwowie. Jest członkiem Stowarzyszenia Artystów Rzeźbiarzy „Forma”, wchodzi w kontakt z bardzo interesującym środowiskiem artystycznym Lwowa. Jak wspomina Tadeusz Wojciechowski — malarz, członek grupy „Artes”, Wnuk poznaje wówczas jego przyjaciela, architekta Karola Kocimskiego, z którym zdobędzie I nagrodę w konkursie na pomnik Józefa Piłsudskiego dla Warszawy w 1937 r., Stanisława Teisseyre'a, Romana i Margit Sielskich oraz innych członków tej grupy (M. Włodarskiego, J. Janischa, L. Tyrowicza). Trójka: Wnuk, Kocimski i Wojciechowski pracowali wówczas wspólnie wraz jeszcze z Józefą Lasotą-Wnukową, biorąc udział w konkursach na: pomnik XX-lecia Żołnierza Polskiego w Warszawie — III nagroda (1935); pomnik Żołnierzy Francuskich — III nagroda; III nagroda za rozwiązanie urbanistyczne Cytadeli we Lwowie i wreszcie wspomniana I nagroda w 1937 r.

Okres lwowski był dla Wnuka okresem intensywnej pracy twórczej, poza pedagogiczną. Bierze udział w całym szeregu wystaw: I Ogólnopolski salon rzeźby w

Warszawie, 1937 „Dziadek Dmytro”; wystawa „Sport w sztuce” w warszawskim IPS-ie, 1937 „Na mecie” (IV nagroda). Były jeszcze „Kobiety odpoczywające”, cykl aktów, kilka portretów, „Czekająca dziewczyna” ekspozowana na Wystawie Współczesnych Artystów Lwowskich w Warszawie i Lwowie (1939). Poza dwoma wyjątkami nic z tego dorobku się nie zachowało. Odczyt o rzeźbie francuskiej na tle wystawy 1937 r., wypowiedź „O rzeźbie” drukowana w „Sygnałach” w 1939 r. uzupełniają przegląd Jego działalności przedwojennej. W 1940 r. bierze Wnuk udział w Wystawie Artystów Lwowskich w Moskwie i Charkowie. Obecnie tam właśnie znajduje się Jego ulubiona „Głowa malarza”. W latach 1942—1943 wykonuje jeszcze we Lwowie płasko-rzeźby w teatrze im. Łesi Ukrainki i figurę św. Józefa w Wyżnianach k. Lwowa. Angażuje się w tych latach w działalność organizacji „Żegota” i w 1943 r. wyjeżdża do Warszawy, gdzie zastaje go Powstanie. Po Powstaniu wywieziony do Niemiec wraca w maju 1945 r. W czasie krótkiego pobytu w Krakowie bierze udział w utworzeniu Krakowskiego Oddziału Związku Polskich Artystów Plastyków, od września 1945 r. przenosi się do Gdańska, gdzie jest współzałożycielem ZPAP Okręgu Pomorskiego, a przede wszystkim współorganizuje Państwową Wyższą Szkołę Sztuk Plastycznych w Gdańsku, prowadzi katedrę rzeźby tej uczelni oraz rzeźbę w katedrze malarstwa i rzeźby Wydziału Architektury Politechniki Gdańskiej. Od 1947 r. jest rektorem PWSSP.

We wrześniu 1949 r. Marian Wnuk obejmuje katedrę rzeźby dla lat starszych na Wydziale Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie jako profesor nadzwyczajny a następnie zwyczajny od 1965 r. Od 1950 do 1951 r. jest dziekanem w kilku powracających kadencjach, od grudnia 1951 do 1954 i od 1959 do 1967 jest rektorem w trzech kolejnych kadencjach.

Zaraz po wojnie bierze Wnuk udział w licznych konkursach: na Pomnik Powstańców Śląskich na Górze Św. Anny (wraz z arch. S. Listowskim, II nagroda — 1947); na Pomnik Wdzięczności Armii Radzieckiej w Krakowie (z J. Krukiem) I nagroda (1948); w Bydgoszczy II nagroda (1949); we Włocławku (w zespole) I nagroda — zrealizowany przy współudziale uczniów 1951; w Gdyni,

I nagroda i realizacja w 1953 r.; na rzeźbę dla Domu Partii w Warszawie (1950); na pomnik Bohaterów Warszawy, wyróżnienie (1958); wreszcie pomnik na cmentarzu Żołnierzy Polskich Poległych w II wojnie światowej w Lommel (Belgia) w 1959 r.

Wnuk bierze udział we wszystkich ważniejszych wystawach krajowych i zagranicznych. Na I Ogólnopolskiej Wystawie Plastyki otrzymuje II nagrodę za fragment projektu Pomnika Wdzięczności w Krakowie, na II OWP — I nagrodę za rzeźbę „Lenin”.

Niestęchanie zaangażowany w sprawy nauczania i opracowania programu uczelni warszawskiej uczestniczy Wnuk we wszystkich prawie zespołach tworzących ramy życia artystycznego w Polsce. W latach 50-tych i 60-tych był Wnuk członkiem Rady Kultury i Sztuki, Rady Artystycznej Zarządu Głównego ZPAP, Rady Głównej Wyższego Szkolnictwa Artystycznego, przewodniczącym Sekcji Rzeźby ZPAP. Oczywiście musiała ta aktywność ograniczyć jego własną twórczość. Została jednak uhonorowana szeregiem odznaczeń: Sztandar Pracy II klasy (1949); Medal X-lecia Polski Ludowej za całokształt działalności artystycznej i pedagogicznej (1952); Nagroda Państwowa II stopnia 1952, II stopnia 1955; Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1957); Sztandar Pracy I klasy (1959); nagroda I stopnia Ministra Kultury i Sztuki za działalność organizacyjną i pedagogiczną 1964.

Lata 60-te przynoszą szereg rzeźb bardziej kameralnych, odmiennych w tematyce i sposobie opracowania: „Macierzyństwo” (1957), szereg szkiców o tej tematyce, świetne głowy dzieci „Daniel”, „Zuzia”, „Krzysiek”.

Wnuk znajduje jeszcze czas na dalsze pomniki: S. Żeromskiego we Włocławku (1965), L. Starkiewicza w Łodzi (1966); pomniki nagrobne W. Broniewskiego (1962) i L. Kruczkowskiego (1965) oraz rzeźby plenerowe „Górnicy” dla Parku Kultury w Chorzowie (1965). Wreszcie „Tors” w 1961 r. i „Kobietom czasów okupacji” w 1964 r. są jakimś ważkim rozrachunkiem dojrzałej już w pełni osobowości twórczej z tym co ją kształtowało lub nad nią ciążyło. Ostatnie rzeźby Wnuka są rzeczywiście zupełnie różne. Wnuk wraca do drewna, materiału w którym zaczynał rzeźbić w szkole zakopiań-

skiej. „Dwie natury” (1964), „Czarny dąb — Bruno Schulzowi” (1966), „Czarny dąb — A. Kenarowi”, „Płonące miasto” — 1967 r. — podejmują tematykę młodości i wspomnień okupacyjnych w nowej, w pełni już wykrystalizowanej formie własnej.

28 września 1967 r. Wnuk umiera.

Ważniejsze realizacje — pomniki, rzeźby plenerowe:

1. Kobieta, 1947, rzeźba plenerowa, Dom Kultury w Sosnowcu
2. Górnik, 1947, rzeźba plenerowa, Dom Kultury w Sosnowcu
3. Pomnik Wdzięczności dla Armii Radzieckiej, 1951, Włocławek
4. Pomnik Wdzięczności dla Armii Radzieckiej, 1953, Gdynia
5. Pomnik Żołnierzy Polskich poległych w II wojnie światowej, 1959, Lommel-cmentarz (Belgia)
6. Pomnik ks. Józefa Poniatowskiego, 1963, Lipsk
7. Górnicy, 1965, rzeźba plenerowa, Park Kultury i Wypoczynku w Chorzowie
8. Pomnik S. Żeromskiego, 1965, Liceum im. S. Żeromskiego we Włocławku
9. Pomnik L. Starkiewicza, 1966, szkoła im. L. Starkiewicza w Łodzi.

opracowała: Maria Kossakowska

Marian Wnuk przewodniczy komisji dyplomowej w 1966 r.

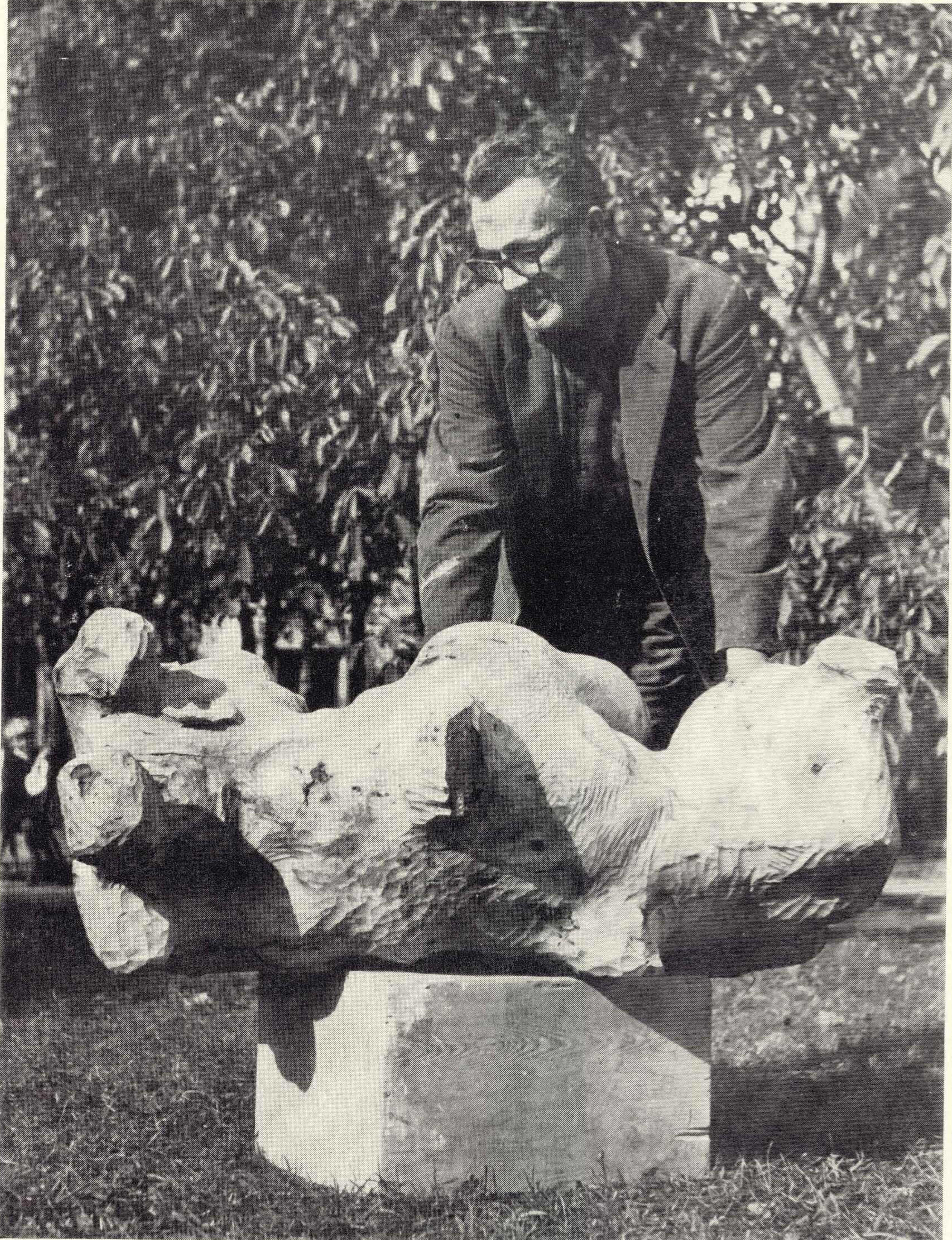
SPIS PRAC

Rzeźby

1. Portret T. Wojciechowskiego, 1934—1935, gips, wys. 57
wł. p. T. Wojciechowskiego
2. Zielono w głowie, 1939, ceramika, wys. 30
wł. p. J. Wnukowej
3. Portret E. Wasilkowskiego, 1943, brąz
wł. p. P. Wasilkowskiej
4. Portret F. Smosarskiego, 1947, gips, wys. 50
wł. p. M. Więcek
5. Szkic do projektu pomnika Mickiewicza w Poznaniu, 1947, brąz, wys. 40
wł. p. M. Więcek
6. Projekt pomnika Mickiewicza w Poznaniu, 1947, gips, wys. 40
wł. Muzeum Narodowego w Poznaniu
7. Portret aktora T. Surowy, 1948, brąz, wys. 40
depozyt Muzeum Narodowego w Gdańsku
8. Portret E. Szczodrowskiej, 1949, brąz, wys. 37
wł. p. E. Szczodrowskiej
9. Postać żołnierza radzieckiego, 1949, gips, wys. 70
wł. p. M. Więcek
10. Głowa kobiety, 1950, gips, wys. 45
wł. p. M. Więcek
11. Lenin, 1951, gips, wys. 220
wł. Muzeum Lenina w Warszawie
12. Głowa — model pomnika Wdzięczności w Gdyni, 1952, gips, wys. 60
wł. p. M. Więcek
13. Macierzyństwo, 1957, piaskowiec, wys. 110
depozyt Muzeum Narodowego w Gdańsku
14. Szkic do projektu pomnika w Lommel, 1958, gips, wys. 50
wł. p. M. Więcek
15. Tors, 1961, gips, wys. 130
wł. Muzeum Narodowego w Warszawie
16. Portret L. Schillera, 1961, brąz, wys. 80
wł. p. M. Więcek
17. Krzysiek — głowa, 1963, gips, wys. 50
wł. p. M. Więcek
18. Zuzia — głowa, 1963, gips, wys. 50
wł. prywatna
19. Daniel — głowa, 1963, gips, wys. 40
wł. prywatna
20. Kobietom czasów okupacji, 1964, brąz, wys. 140
wł. Muzeum Narodowego w Warszawie
21. Dwie natury, 1964, drewno, 40×60×100
depozyt Muzeum Narodowego w Poznaniu
22. Stefan Żeromski — głowa. Model pomnika we Włocławku, 1965, gips, wys. 110
wł. p. M. Więcek
23. Górnicy — projekt rzeźby plenerowej dla Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie, 1965, beton gips, wys. 60
wł. p. M. Więcek
24. Górnicy — tryptyk, 1965, gips, 80×40×170
wł. p. M. Więcek
25. Kompozycja, 1966, beton żelazo, 140×70
depozyt Muzeum Narodowego w Gdańsku
26. Czarny dąb — Bruno Schulzowi, 1966, dąb, wys. 135
wł. Muzeum Narodowego w Warszawie
27. Konie — płaskorzeźba, 1967, brąz, 50×30
wł. p. M. Więcek
28. Czarny dąb — Antoniemu Kenarowi, 1967, dąb, wys. 130
wł. p. Daniela Wnuka
29. Płonące miasto, 1967, drewno, wys. 300
wł. Muzeum Narodowego w Poznaniu

Szkice rzeźbiarskie z I. 1960—1965

30. Matka z dzieckiem, brąz, wys. 30
wł. p. M. Więcek
31. Biegnąca, brąz, wys. 25
wł. p. M. Więcek
32. Siedząca, brąz, wys. 20
wł. p. M. Więcek
33. Siedząca, brąz, wys. 70
wł. p. M. Więcek
34. Szkice rysunkowe
wł. p. M. Więcek

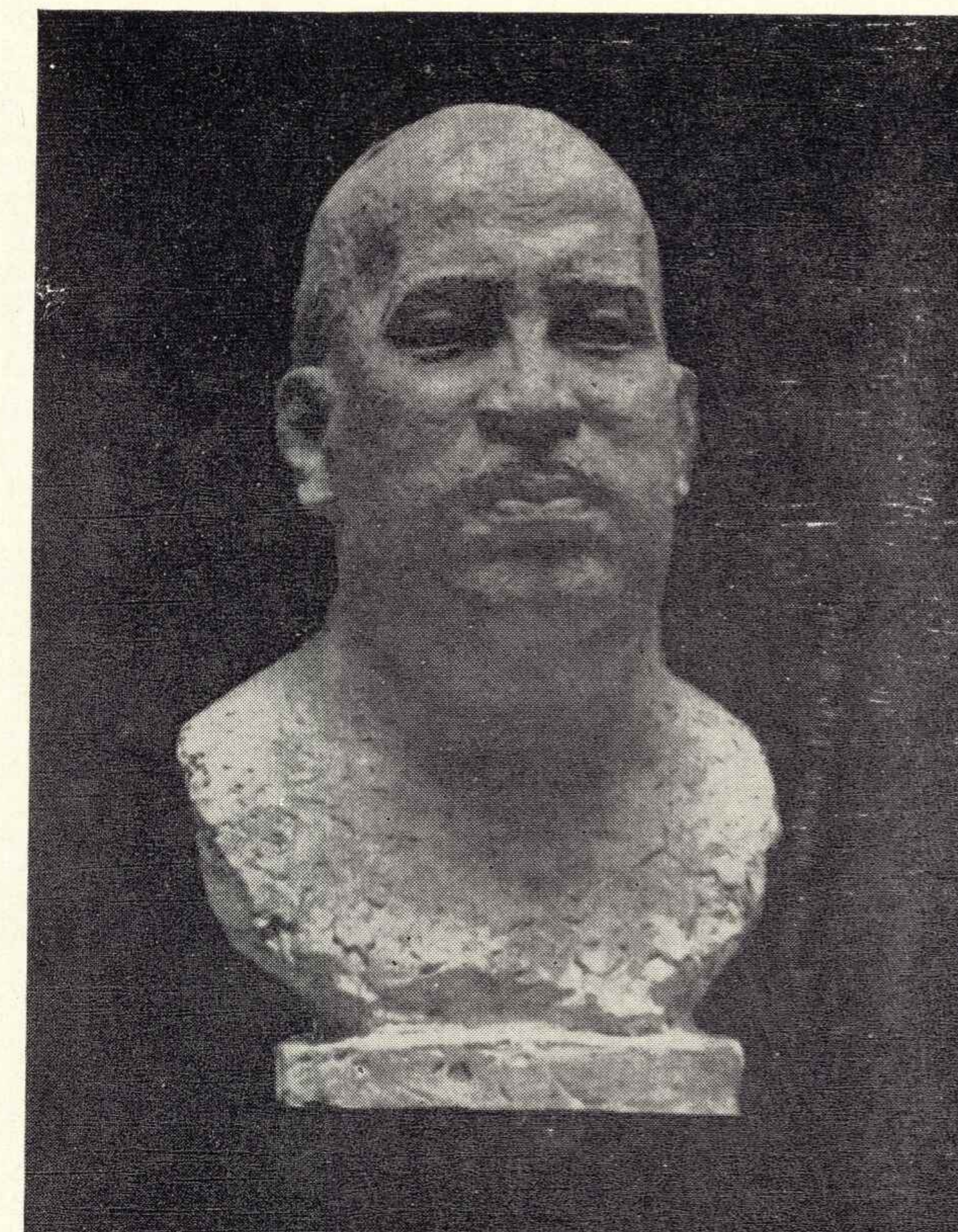
Marian Wnuk

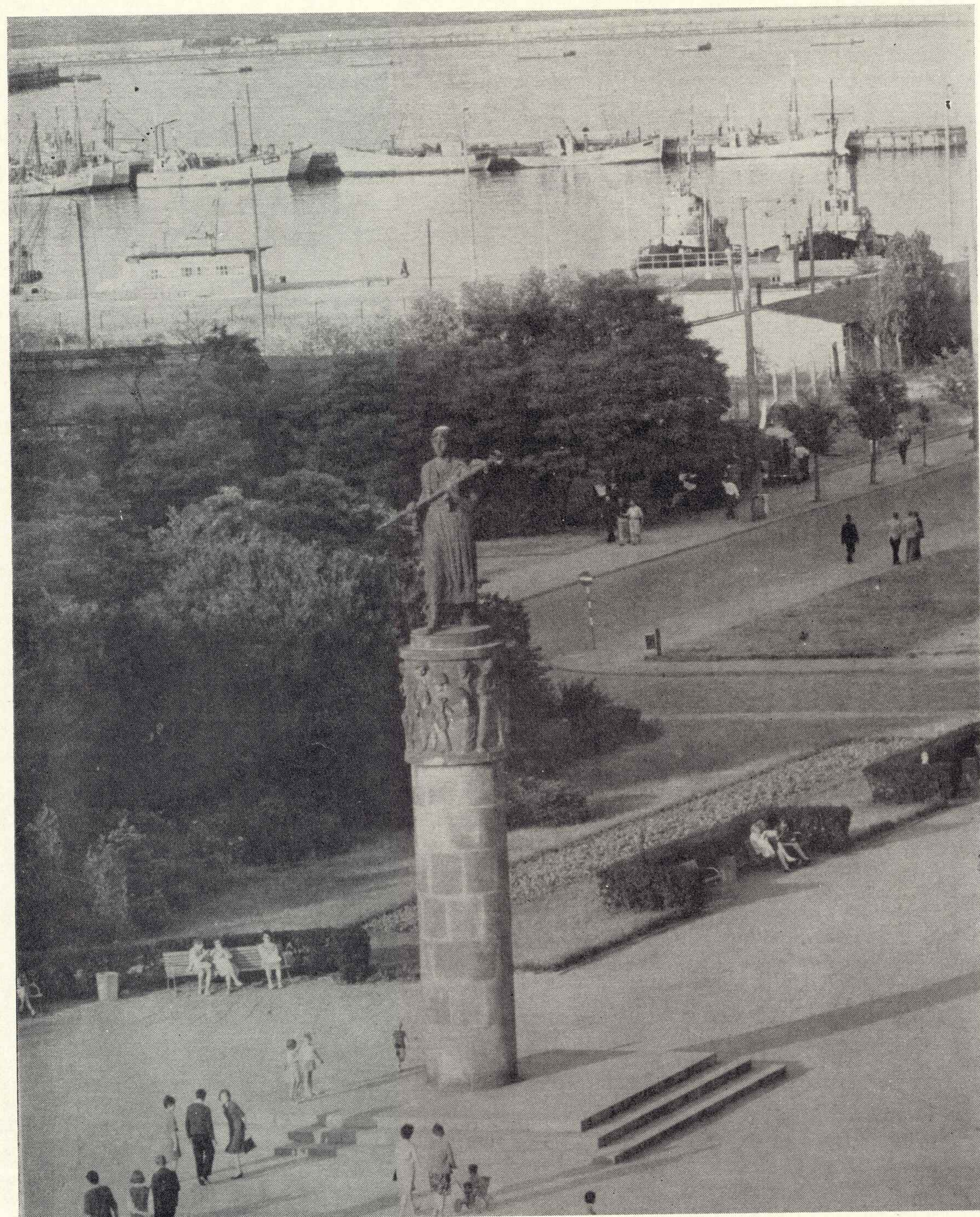
Lenin, poz. kat. 11

Postać żołnierza radzieckiego, poz. kat. 9

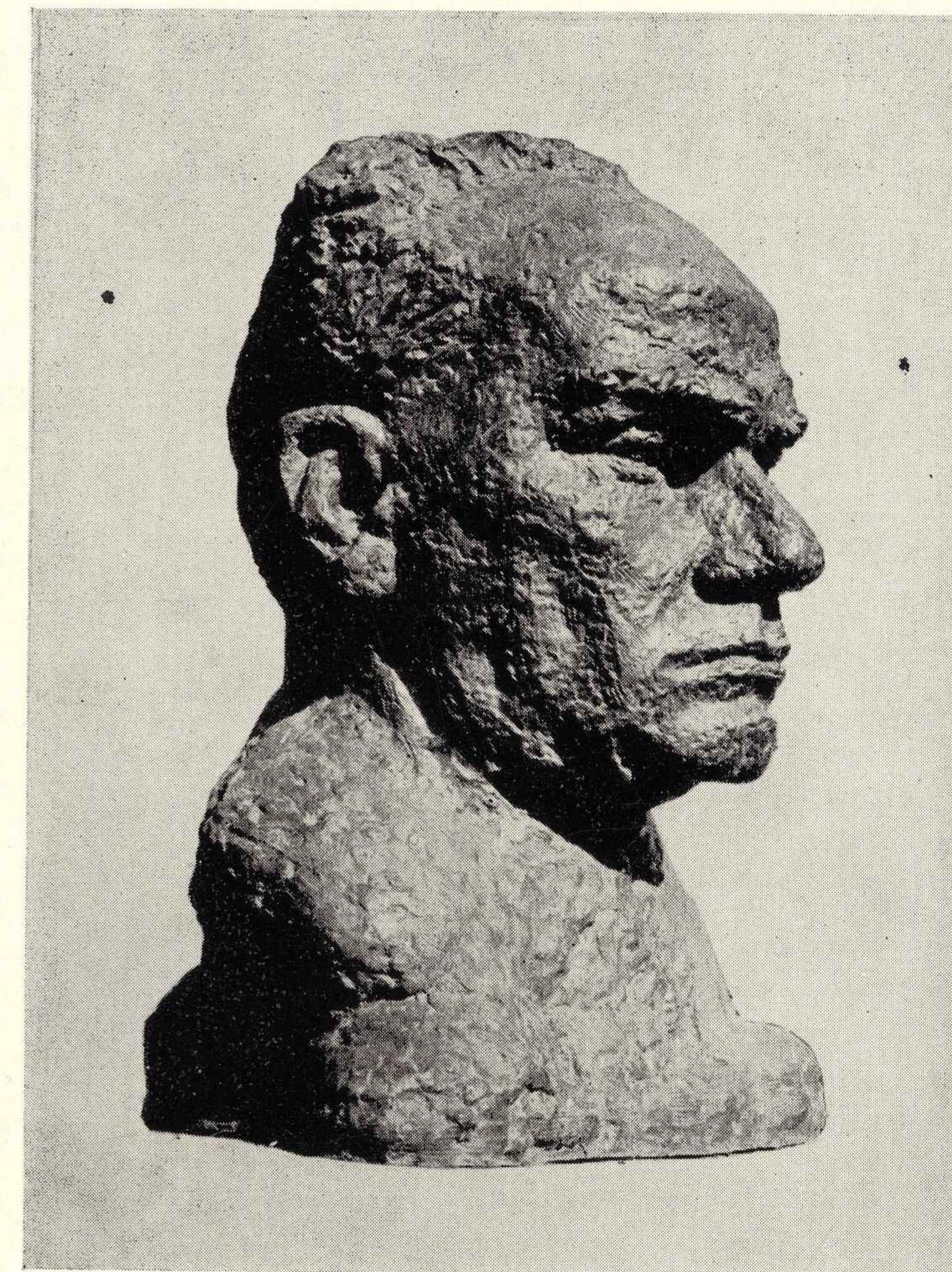

Portret F. Smosarskiego, poz. kat. 4

Pomnik Wdzięczności w Gdyni

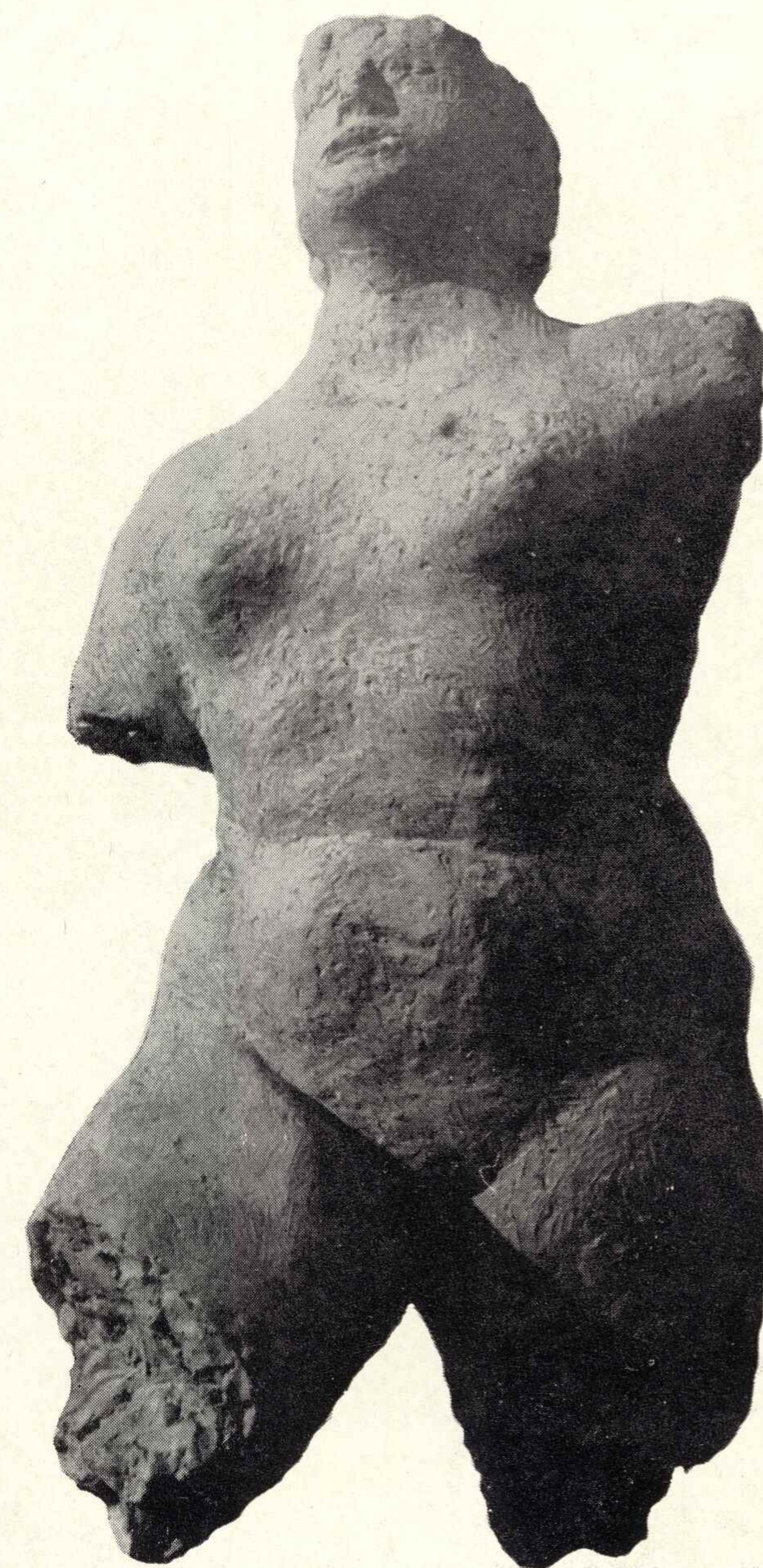
Portret Leona Schillera, poz. kat. 16

Stefan Żeromski, poz. kat. 22

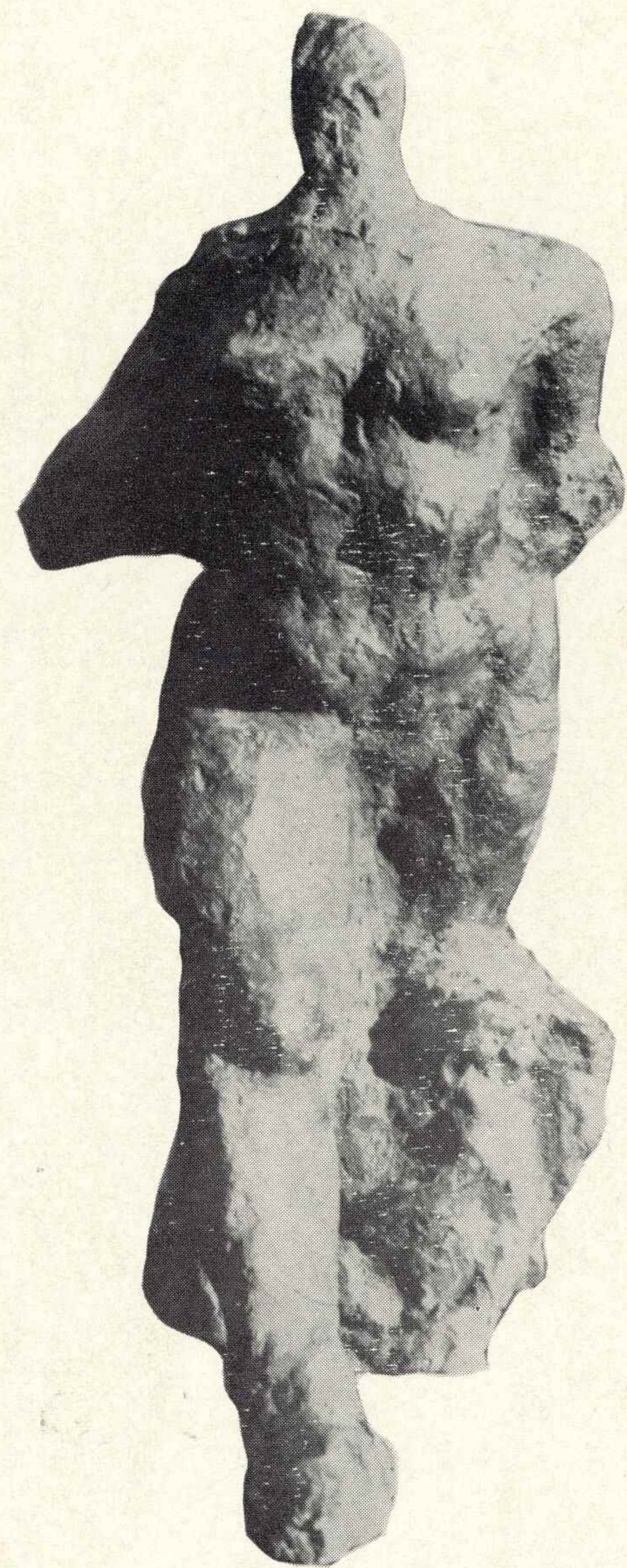

Kobietom czasów okupacji, poz. kat. 20

Tors, poz. kat. 15

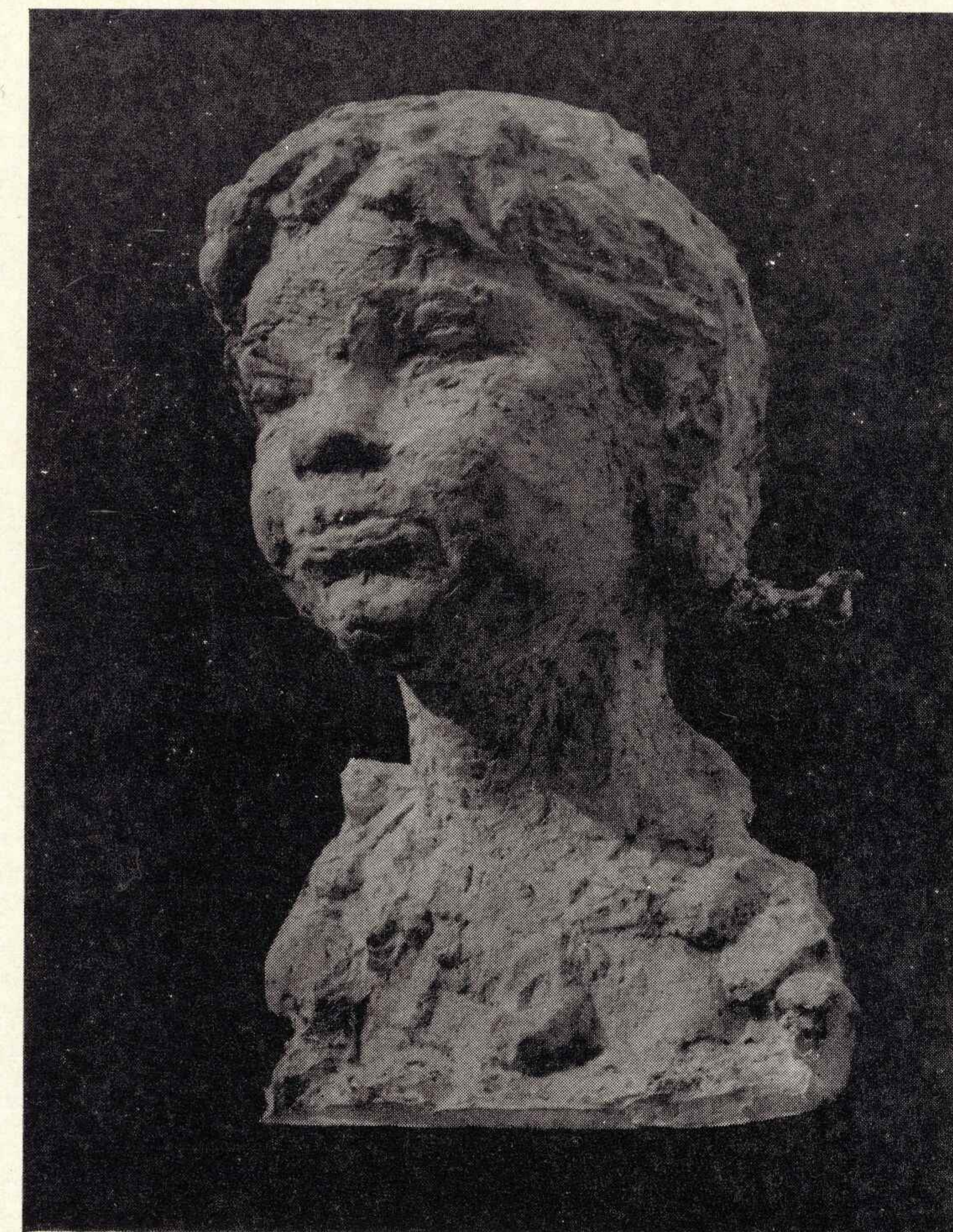

Biegąca, poz. kat. 31

Daniel, poz. kat. 19

Zuzia, poz. kat. 18

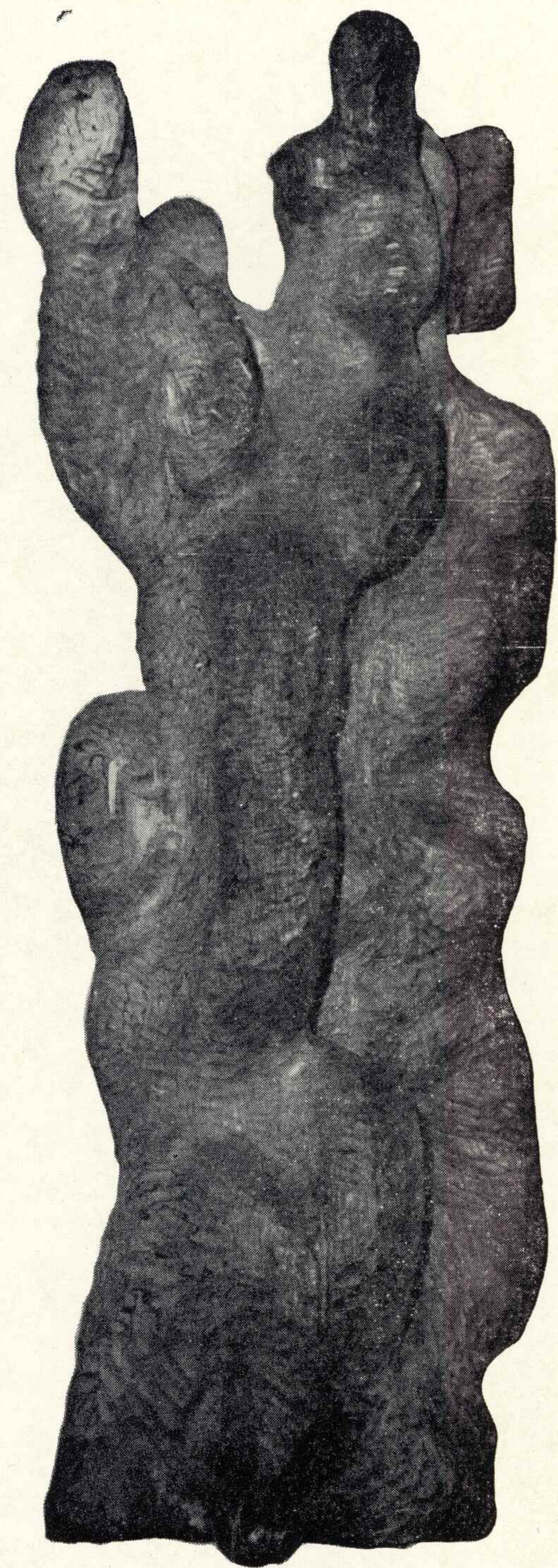
Krzysiek, poz. kat. 17

Macierzyństwo, poz. kat. 13.

Dwie natury, poz. kat. 21

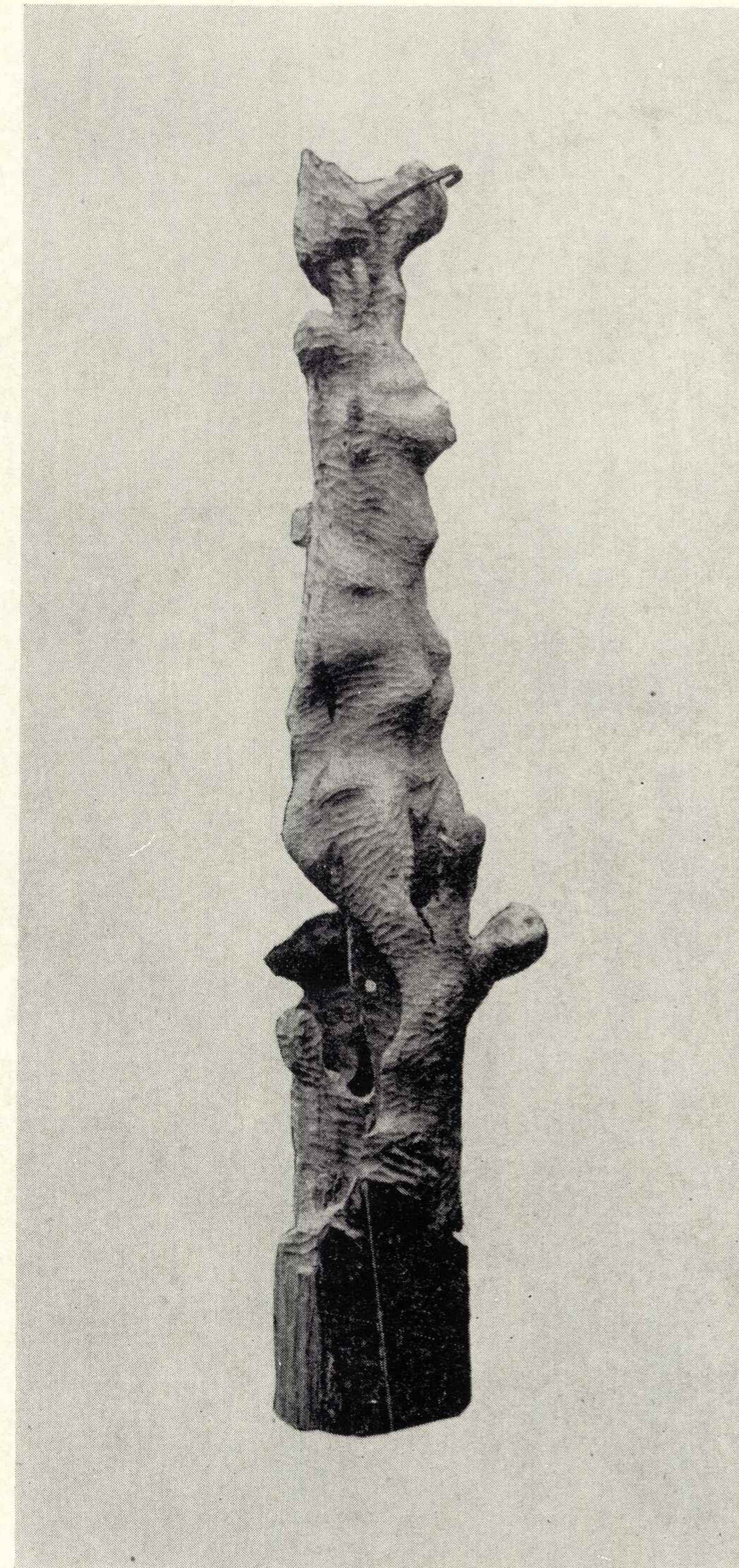
← Czarny dąb — Bruno Schulzowi, poz. kat. 26

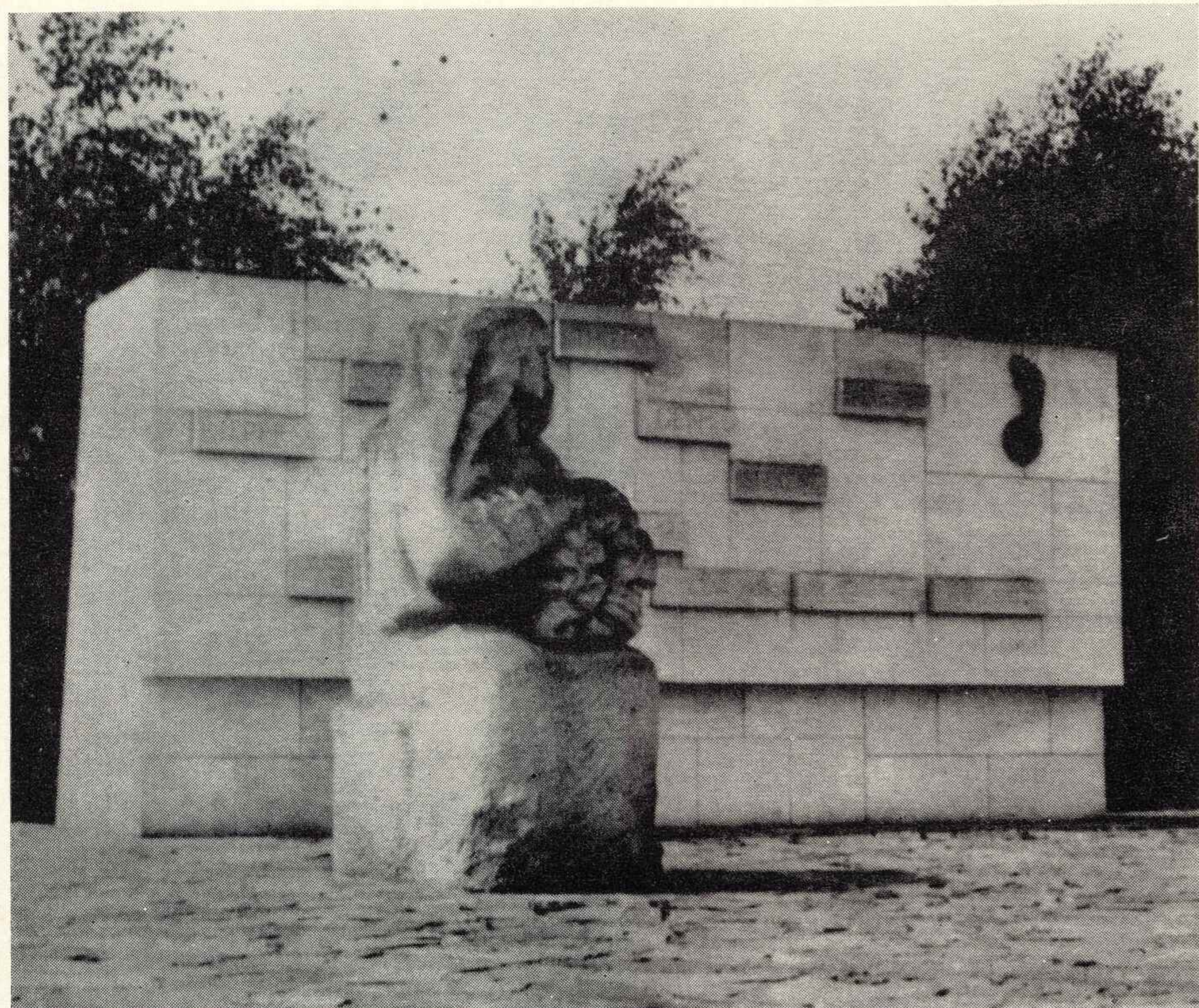
→ Czarny dąb — Antoniemu Kenarowi, poz. kat. 28

Siedząca, poz. kat. 32

Płonące miasto, poz. kat. 29

Pomnik Żołnierzy Polskich w Lommel

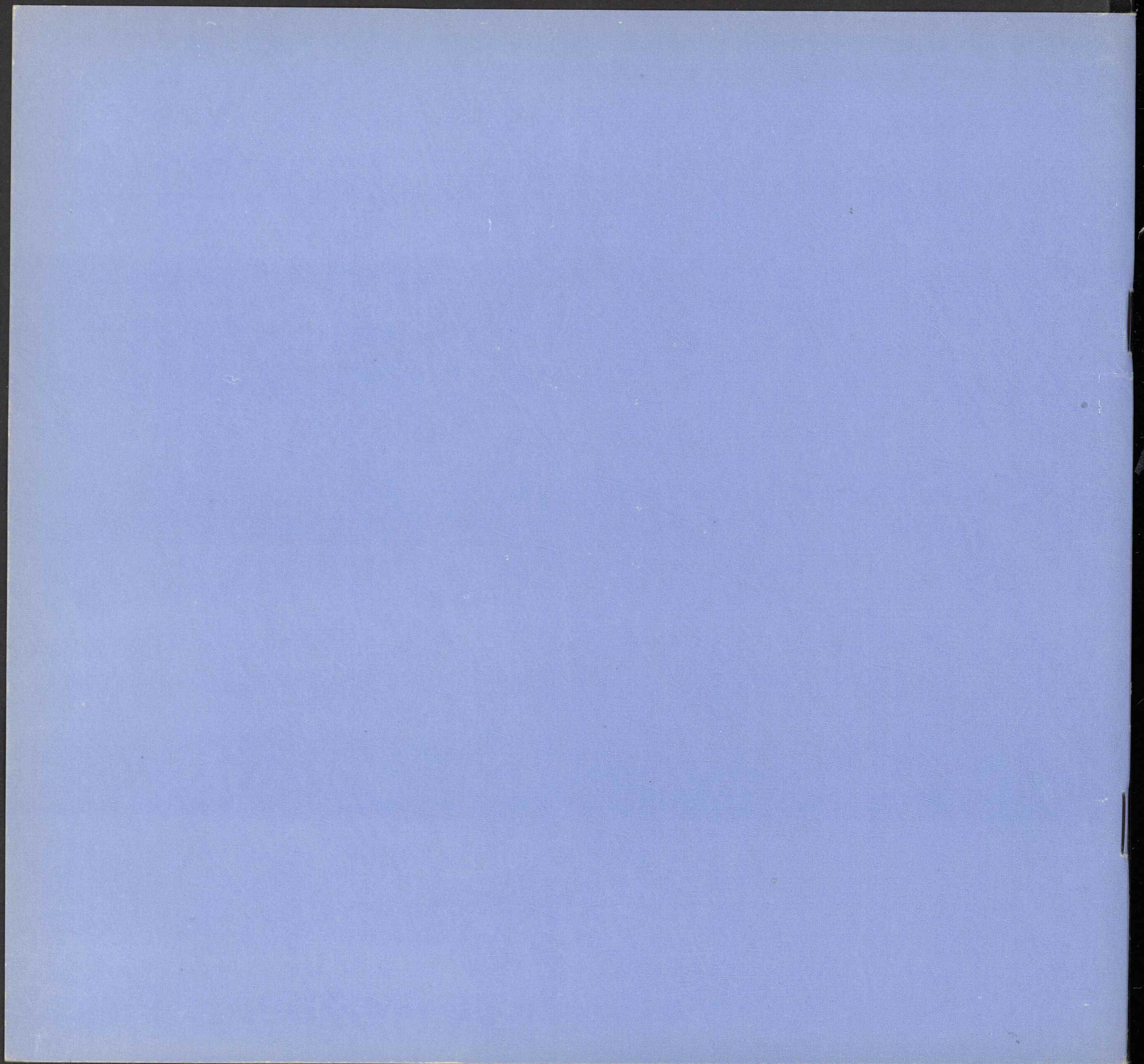
Projekt pomnika Powstańców Śląskich na Górze Sw. Anny

Projekt Pomnika Bohaterów Warszawy

Projekt pomnika Adama Mickiewicza w Poznaniu

WYCHOWANKOWIE
MARIANA WNUKA

Ministerstwo
Kultury i Sztuki

Centralne
Biuro Wystaw
Artystycznych

WYCHOWANKOWIE MARIANA WNUKA

WYSTAWA RZEŹBY
ZORGANIZOWANA W 10 ROCZNICĘ ŚMIERCI
PROFESORA MARIANA WNUKA

styczeń — luty 1978

WARSZAWA „ZACHĘTA”, PL. MAŁACHOWSKIEGO 3

AUTORZY

Teresa Brzósiewicz
Regina Bułatowicz-Ziemba
Dobiesław Cegielski
Wiktoria Czechowska-Antoniewska
Kazimierz Danilewicz
Anna Dębska
Andrzej Dłużniewski
Franciszek Duszeńko
Wincenty Florek
Władysław Dariusz Frycz
Stefania Gorczyca
Edward Gorol
Antoni Grabowski
Władysław Hasiór
Anna Hebdzyńska
Mieczysław Kałużny
Józef Kandefer
Zygmunt Kotlicki
Ryszard Kozłowski
Janusz Krause
Jerzy Krawczuk
Stanisław Kulon
Edward Łagowski
Tadeusz Łodziana
Edmund Majkowski
Ewelina Michalska
Janina Mirecka
Józef Niedźwiedzki

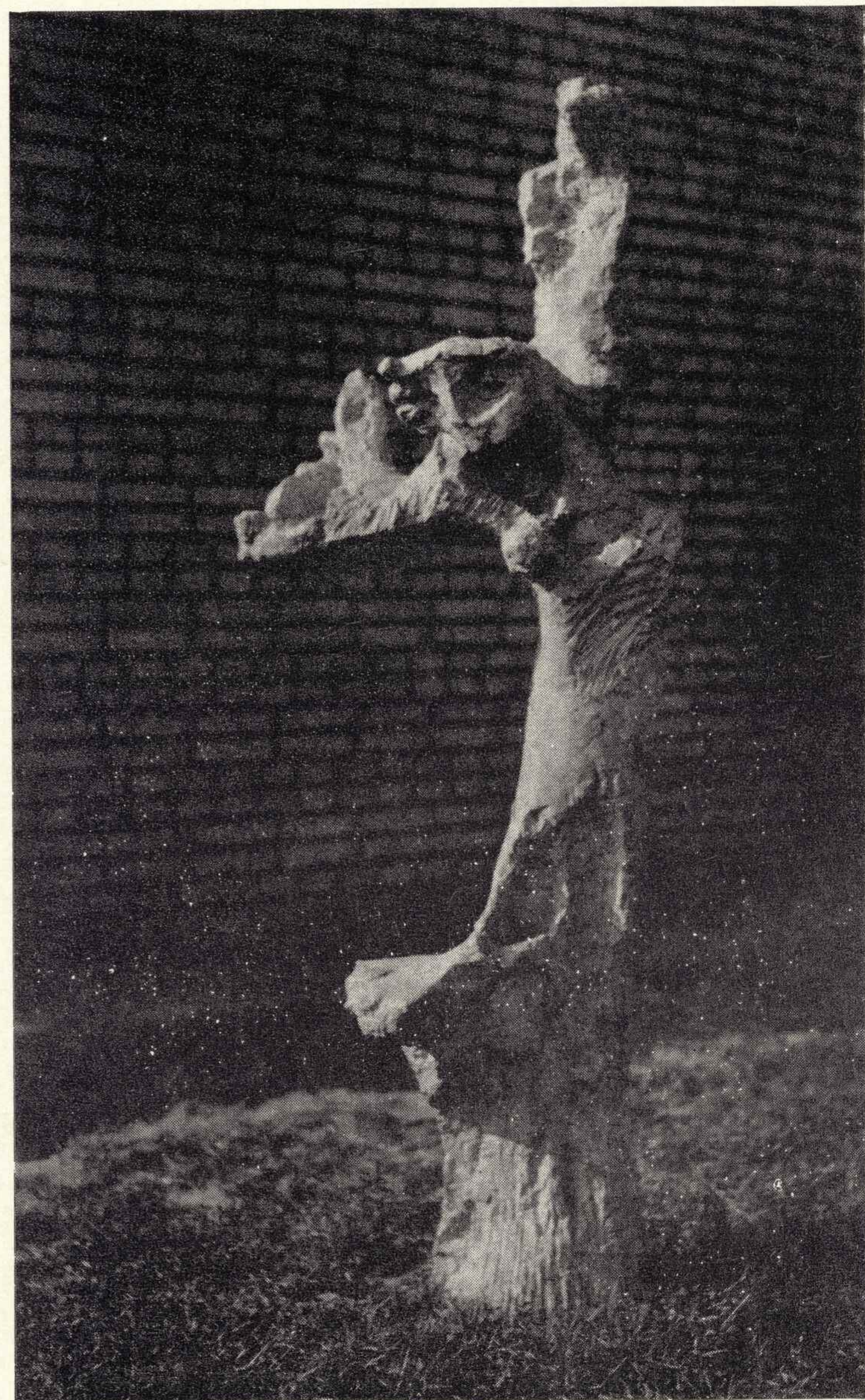
Antoni Janusz Pastwa
Władysław Pawlik
Grzegorz Pecuch
Anna Pietrowiec
Marian Piętkowski
Kazimierz Ryszka
Stanisław Słonina
Adam Smolana
Józef Stasiński
Ryszard Stryjecki
Helena Sułkowska-Pawlik
Witold Surowiecki
Mieczysław Syposz
Elżbieta Szczodrowska
Władysław Trojan
Stanisław Wakuliński
Mieczysław Welter
Tadeusz Wencel
Magdalena Więcek
Antonina Wysocka-Jończak
Kazimierz Zieliński

TERESA BRZÓSKIEWICZ

ul. Magiera 25a m. 32a, 01-856 Warszawa

Ur. w Siedlcach. Studia: PWSSP w Sopocie w l. 1947—1950 następnie ASP Warszawa, dyplom 1953. Twórczość w dziedzinie rzeźby i medalierstwa. Wystawy indywidualne: Cannes 1960; Paryż Galerie Nôtre-Dame 1961; Warszawa SARP 1961, Galeria Sztuki MDM 1962; Sopot BWA 1964; Ikast 1966. Udział w wystawach okręgowych, ogólnopolskich, sztuki polskiej za granicą i międzynarodowych na których otrzymywała nagrody i wyróżnienia. Ważniejsze realizacje: dwie rzeźby w Herning (Dania) 1966; rzeźba plenerowa „Biała Marianna” przed szpitalem w Konstancinie 1968—1969; rzeźba plenerowa „Wisła” w woj. olsztyńskim, 1970; rzeźba architektoniczna na elewacji i we wnętrzu Domu Marynarza w Szczecinie, 1972; 2 płaskorzeźby we wnętrzu i 5 rzeźb w Ośrodku Rekreacyjnym w Cedzynie k/Kielc, 1972; rzeźba plenerowa „Wiosna” przy ul. Międzynarodowej w Warszawie, 1976; rzeźba plenerowa „Nurt” w Płocku 1977; pomniki nagrobne: A. Zelwerowicza, L. Buczkowskiego i Ady Sari na Powązkach w Warszawie.

1. Prometeusz z getta, 1962—1963, gips pat. wys. 180 wł. Muzeum Narodowego w Warszawie
2. Legenda kaszubska, 1965, gips, wys. 170 wł. Ministerstwa Kultury i Sztuki
3. Kwiat ruin, 1975, metal szkło, wys. 90 wł. Urzędu m.st. Warszawy

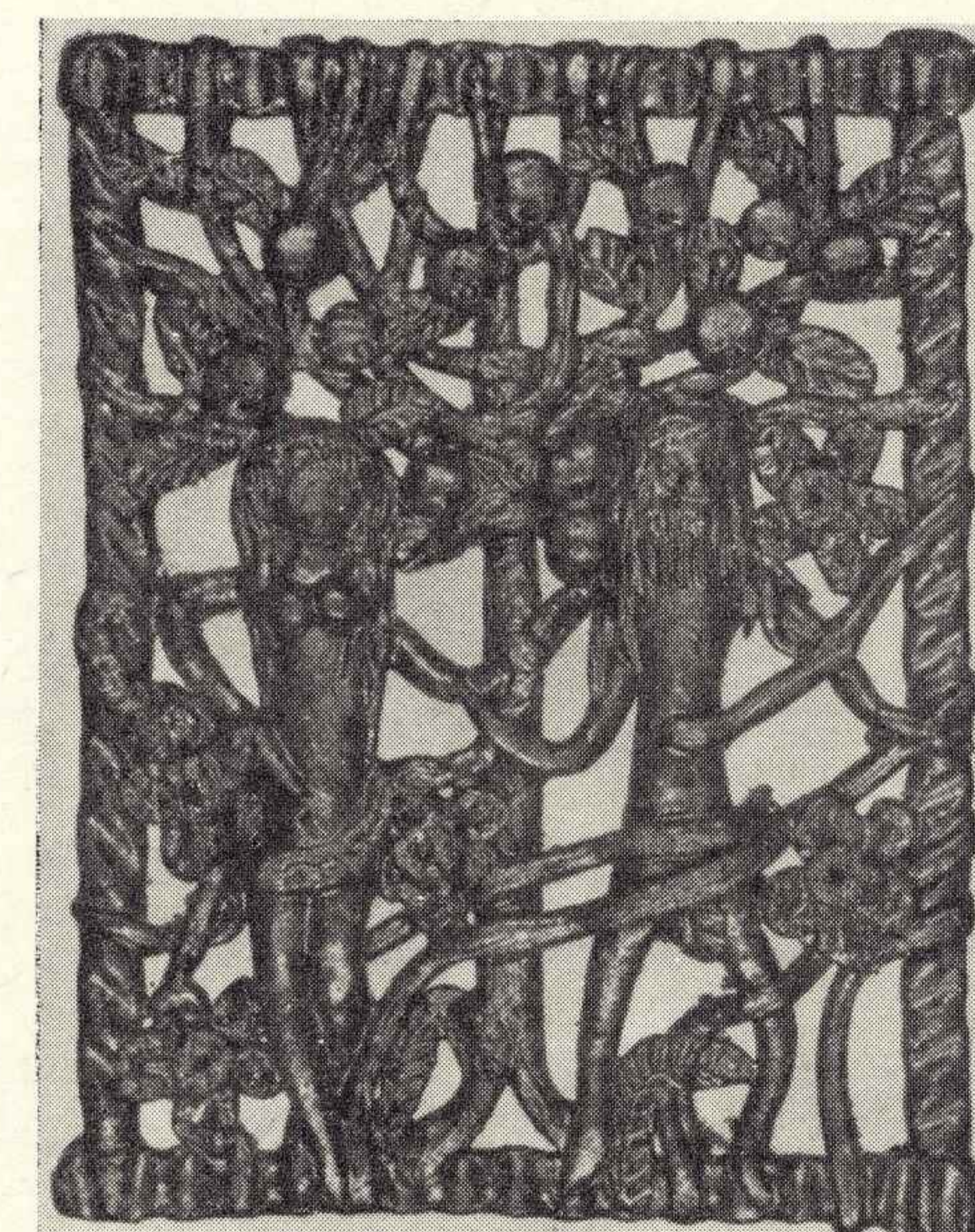
Legenda kaszubska

Regina BUŁATOWICZ-ZIEMBA

Al. Jerozolimskie 21 m. 47, 00-508 Warszawa

Ur. w 1922 r. w Łomży. Studia: ASP Warszawa, dyplom 1957. Twórczość w dziedzinie rzeźby. Od 1962 r. nauczyciel reklamy w Zespole Szkół Ekonomicznych nr 2 w Warszawie. Wystawa indywidualna: Warszawa Dom Kultury Nauczyciela 1975. Udział w wystawach okręgowych, wystawach i plenerach ogólnopolskich, sztuki polskiej za granicą i międzynarodowych. Laureatka nagrody II st. ministra oświaty i wychowania za wybitne osiągnięcia w pracy dydaktycznej i wychowawczej, 1974.

1. Ptaki, 1970, kamionka, 40×50
2. Tryptyk „Raj”, 1976, kamionka, 18×22
3. Tryptyk „Sport”, 1976, kamionka, 18×22

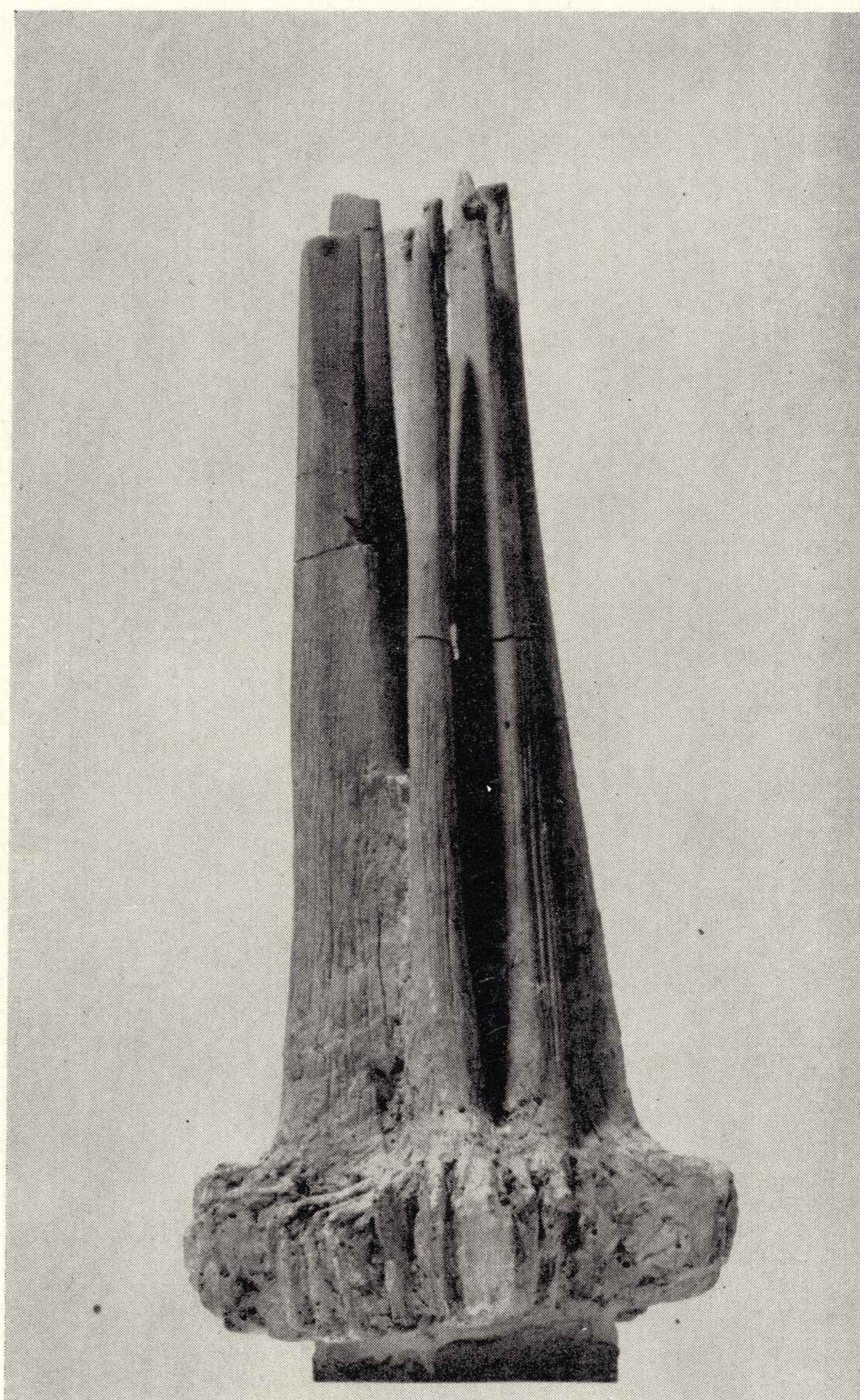
Tryptyk „Raj”

Dobiesław CEGIELSKI
ul. Warecka 4/6 m. 26, 00-040 Warszawa

Ur. w 1937 r. w Warszawie. Studia: ASP Warszawa, dyplom 1962. Twórczość w dziedzinie rzeźby. Udział w wystawach okręgowych, ogólnopolskich i międzynarodowych. Laureat I nagrody w I etapie konkursu na pomnik Bolesława Prusa w Warszawie, 1962; II nagrody w konkursie z okazji obchodów 200 rocznicy USA.

1. Kompozycja X, drewno, wys. 50
2. Kompozycja, drewno, wys. 40
3. Kombinacja, drewno, wys. 60

Projekt Pomnika Zwycięstwa w Warszawie (poza katalogiem)

Wiktoria CZECHOWSKA-ANTONIEWSKA
ul. Zwycięzców 8 m. 2, 03-941 Warszawa

Ur. w 1929 r. w Grudziądzu. Studia: ASP Warszawa, dyplom 1956. Twórczość w dziedzinie rzeźby i medalierstwa. Wystawy indywidualne: Warszawa Muzeum Wojska Polskiego 1972, Dom Wojska Polskiego 1977. Udział w wystawach okręgowych i ogólnopolskich, sztuki polskiej za granicą i międzynarodowych. Ważniejsze realizacje: medalion o tematyce antycznej w ASP w Warszawie, 1955; portret Heleny Modrzejewskiej — płaskorzeźba w Teatrze Polskim w Warszawie, 1956; popiersie Janusza Korczaka dla Komitetu Korczakowskiego w Warszawie, 1968; popiersie prof. W. Orłowskiego w Szpitalu Wojewódzkim w Warszawie, 1968; popiersie prof. B. Radziszewskiego w Henrykowie, 1976 oraz szereg medali poświęconych wybitnym Polakom (mężom stanu, rewolucjonistom, ludziom kultury i nauki), odznak, orderów i medali okolicznościowych, m.in.: medal z okazji XXX-lecia zwycięstwa nad faszyzmem, 1975. Laureatka nagrody III stopnia ministra obrony narodowej za cykl medali „Bohaterowie oręża polskiego”, 1972.

1. Maria Skłodowska-Curie, ok. 1960, medal brąz lany srebrzony, Ø 77 awers
2. Piotr Wysocki, 1972, plakietka brąz lany, 80×105
3. Bolesław Bierut, 1976, medal tombak bity, Ø 70 awers rewers
4. X Festiwal Pianistyki Polskiej w Słupsku, 1976, medal tombak bity srebrzony, Ø 70 awers rewers
5. Zjednoczenie Portów Morskich, 1976, medal tombak bity srebrzony, Ø 70 awers rewers
6. Medal dla Ministerstwa Spraw Zagranicznych, 1976, medal brąz srebrzony bity, Ø 55 awers rewers
7. Jan Cybis, 1977, medal tombak bity, Ø 70 awers rewers
8. Bronisław Radziszewski, 1977, tombak bity, Ø 62 awers
9. XXX Rocznica Zwycięstwa, medal tombak bity, Ø 70
10. Popiersie matki, gips, wys. 60
11. Popiersie S. Broniszówny, gips, wys. 60

Bolesław Bierut

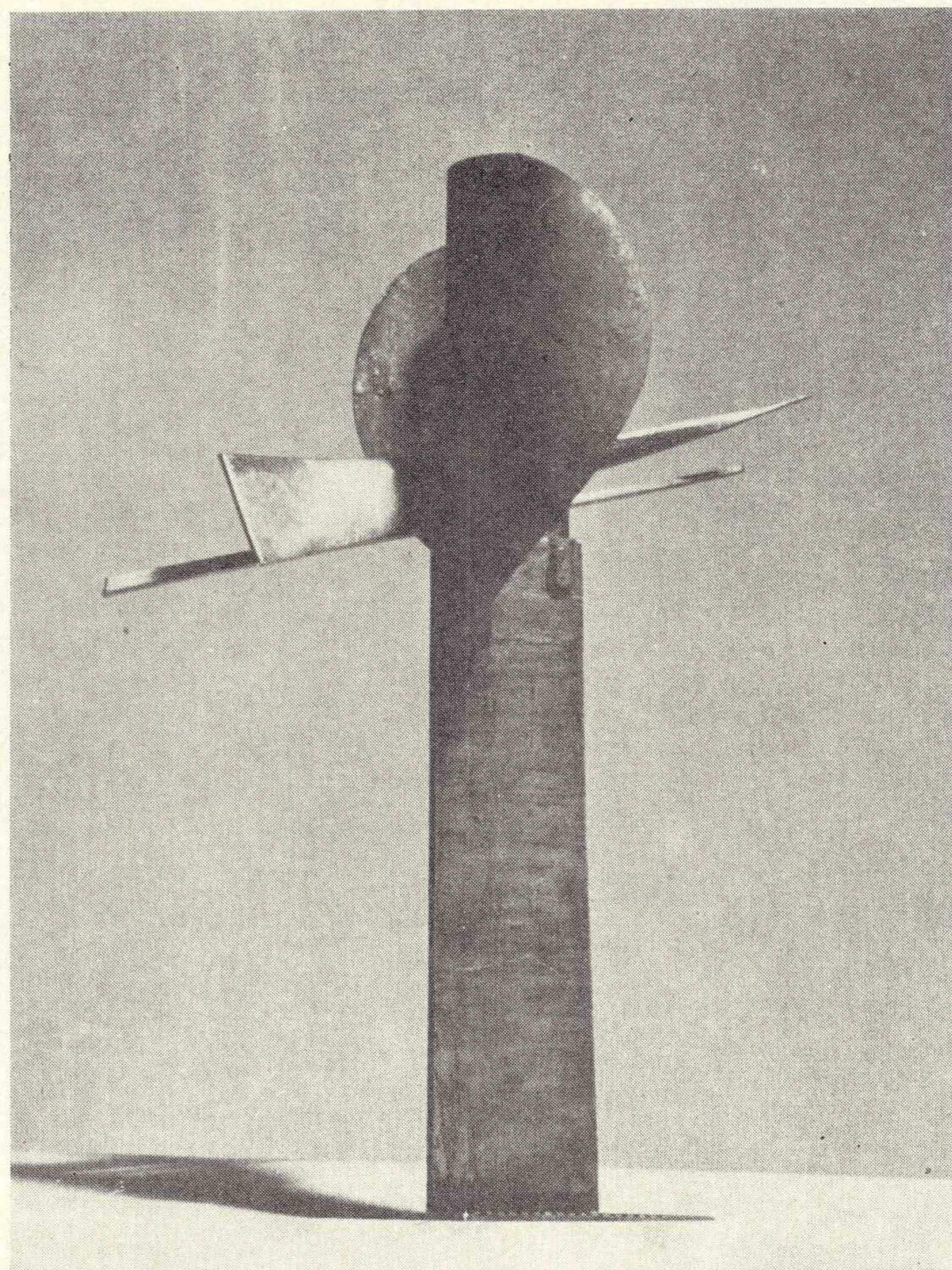
Kazimierz DANILEWICZ

ul. Gawińskiego 2, 01-645 Warszawa

Ur. w 1927 r. we Włodzimierzu Wołyńskim. Studia: ASP w Warszawie, dyplom 1955. Twórczość w dziedzinie rzeźby i metaloplastyki. Wystawa indywidualna: Wrocław Klub Dziennikarza 1975. Udział w wystawach okręgowych i ogólnopolskich. Ważniejsze realizacje: udział w rekonstrukcji pomnika Chopina w Warszawie (praca zespołowa); attyka Domu Towarowego na Woli w Warszawie; pomnik ku czci Polskich Lotników w Danii, 1970; pomnik Wdzięczności Żołnierzom Armii Radzieckiej w Sokółce, 1971; pomnik ku czci Żołnierzy Polskich z 1939 r. w Żyrardowie; płaskorzeźby na dworcach PKS w Pułtusku, Płońsku i Węgrowie; metaloplastyka na Hotelu „Polonia” w Warszawie, w lokalach „Adria”, „Trojka”, „Krokodyl”, „Habana” oraz na statku „Syn Pułku”; nagrobki: Jana Brzechwy, gen. Józefa Sobiesiaka, gen. Grzegorza Korczyńskiego na Powązkach w Warszawie; projekt pomnika Kazimierza Pułaskiego — dar Narodu Polskiego dla Narodu Amerykańskiego z okazji obchodów 200-lecia USA, 1976; projekt miejsca pamięci na cmentarzu Żołnierzy I Dywizji Pancерnej walczącej pod Falaise w Normandii; ponadto tablice pamiątkowe, medale okolicznościowe i portrety rzeźbiarskie.

1. Głowa, 1970, czarny dąb, wys. 100
2. Impresja na temat wojny, 1973, czarny dąb, wys. 200
3. Pepesza, 1974/75, drewno, wys. 100

Projekt Pomnika Zwycięstwa w Warszawie (poza katalogiem)

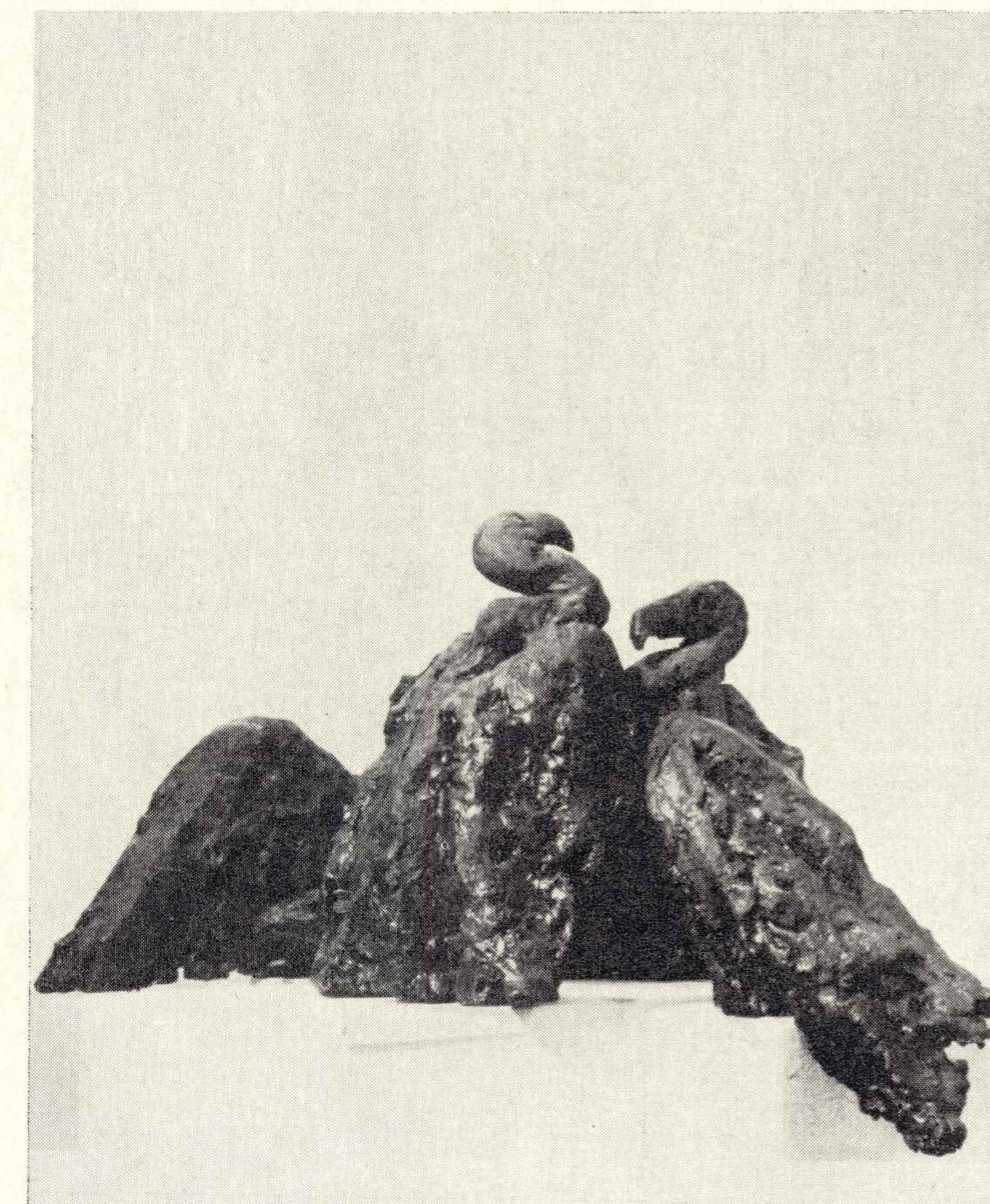
Anna DĘBSKA

ul. Nowy Świat 41a m. 57b, 00-042 Warszawa

Ur. w 1929 r. w Warszawie. Studia: ASP Warszawa, dyplom 1954. Twórczość w dziedzinie rzeźby. Wystawy indywidualne: Cincinnati Highland Gallery, Londyn Grabowski Gallery, La Spezia 1960; Warszawa Zachęta 1962, 1974, Dom Turysty 1963, 1964; Poznań Arsenał 1962; Busko-Zdrój Park Zdrojowy 1967; Olsztyn Kortowo 1972; Bydgoszcz BWA 1974; Łódź BWA 1976. Udział w wystawach okręgowych, ogólnopolskich, sztuki polskiej za granicą i międzynarodowych. Ważniejsze realizacje: rzeźby na dziedzińcu Urzędu Miasta st. Warszawy, 1962; w Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie, 1965, 1966, 1969, 1971; przed Zamkiem Książąt Pomorskich w Słupsku, 1966; w Parku Zdrojowym w Busku-Zdroju, 1967; w hotelu „Cracovia” w Krakowie, 1968; na placu Dickensa w Warszawie, 1971; w Ośrodku sanatoryjnym dla dzieci w Zbójnej Górze k/Warszawy, 1973; w sanatorium w Szczawnicy, 1973; na Starym Mieście w Warszawie; w Parku Scempione w Mediolanie, 1973. Laureatka nagrody III stopnia ministra kultury i sztuki, 1962.

1. Orzeł, 1968, cement metalizowany, wys. 160
2. Sępy, 1970, ceramika, dł. 100
3. Klacz ze źrebięciem, 1977, cement, dł. 250

Sępy

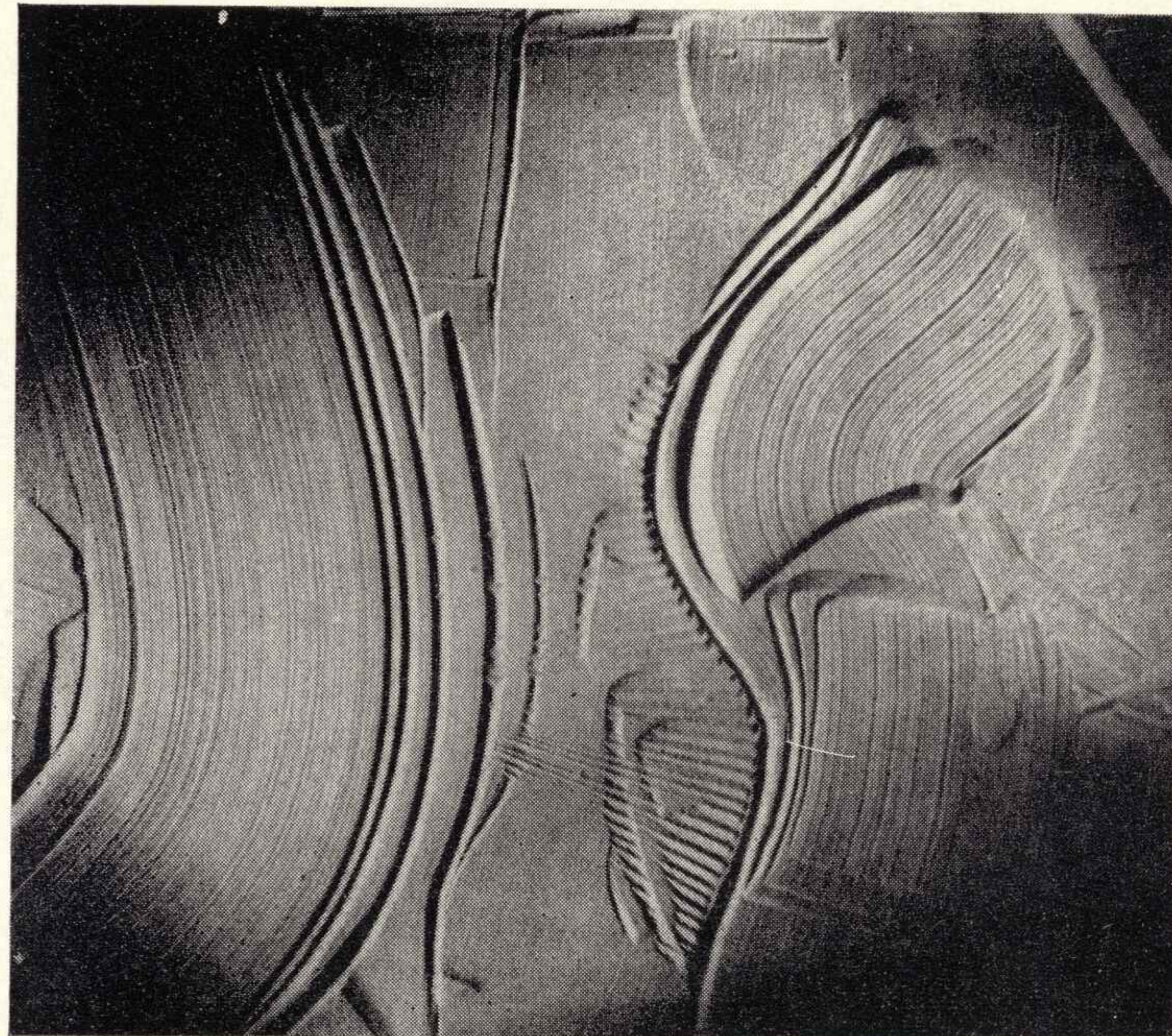
Andrzej DŁUŻNIEWSKI

ul. Piwna 20/26 m. 1, 00-265 Warszawa

Ur. w 1939 r. w Poznaniu. Studia: ASP Warszawa, dyplom 1968. Od 1970 r. pracuje na Wydziale Projektowania Plastycznego w ASP w Warszawie. Wystawy indywidualne: Łódź Galeria „Adres” 1972; Warszawa Galeria przy Uniwersytecie Warszawskim 1973 (dwukrotnie), Galeria Foksal 1977; Poznań Galeria Akumulatory 1976; Kraków Galeria PL, 1976. Udział w wystawach w kraju, m.in.: Informacja, wyobraźnia, działanie, Warszawa 1970; Wystawa z okazji Sympozjum „Złotego Grona”, Zielona Góra 1971; Sztuka, demografia, 2000, Poznań 1971; Plakat autorski, Warszawa 1972; Wystawa poplenerowa, Osieki 1972; Wystawa architektury intencjonalnej „Terra 1”, Wrocław 1975. Udział w wystawach sztuki polskiej za granicą, m.in.: Södertälje 1973, Zagrzeb 1975, Buffalo 1976.

1. Studium pejzażowe (fragment), 1968, piasek (fot.)

Studium pejzażowe (fragment)

Franciszek DUSZEŃKO

ul. Mariacka 40/41, 80-833 Gdańsk

Ur. w 1925 r. w Gródku Jagiellońskim. Studia: PWSSP w Gdańsku, dyplom 1952. Od 1973 r. profesor w tej uczelni. Twórczość w dziedzinie rzeźby monumentalnej i medalierstwa. Udział w wystawach, nagrody i wyróżnienia. Ważniejsze realizacje: pomnik w Obozie Zagłady w Treblince (z zespołem A. Haupt, F. Strynkiewicz), 1964; pomnik Bohaterów Westerplatte (z zesp. A. Haupt i H. Kitowski), 1966. Laureat Nagrody Państwowej I stopnia zespołowej z A. Hauptem i F. Strynkiewiczem za pomnik Pamięci Ofiar Obozu Zagłady w Treblince, 1964; nagrody I stopnia ministra obrony narodowej (zespołowej) z A. Hauptem i H. Kitowskim za pomnik Bohaterów Westerplatte, 1966; nagrody ministra kultury i sztuki za działalność artystyczną i pedagogiczną.

1. Studium pomnika, gips.

Tors — Studium martyrologii

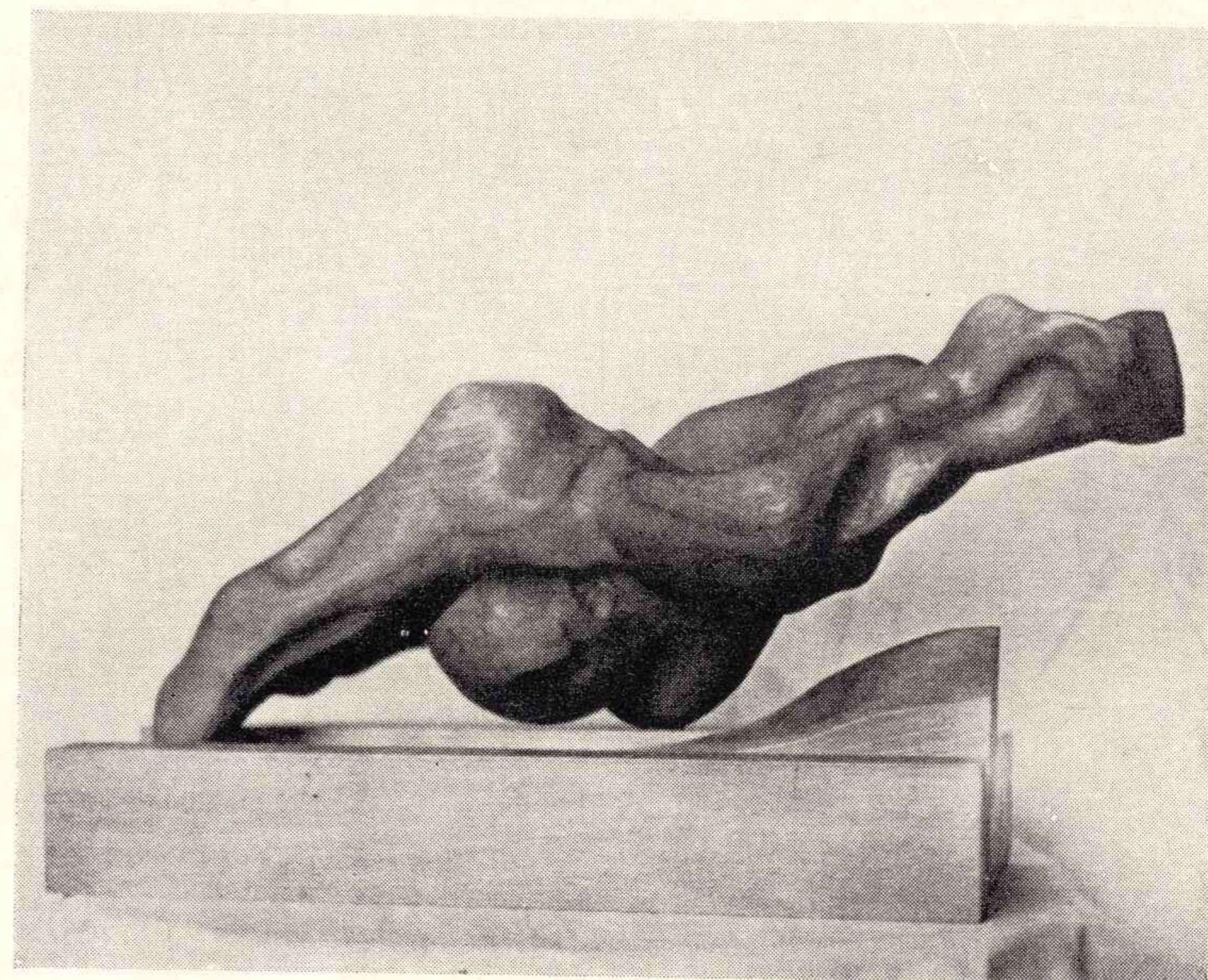

Wincenty FLOREK

ul. Wiolinowa 7 m. 7, 02-625 Warszawa

Ur. w 1942 r. w Tarnowie. Studia: ASP Warszawa, dyplom 1970; PWSTiF w Łodzi — Wydział Reżyserii Filmowej i Telewizyjnej. Twórczość w dziedzinie rzeźby, medalierstwa, filmu i fotografii. Udział w wystawach zbiorowych w kraju i sztuki polskiej za granicą. Udział w konkursie „200 lat USA”, 1975 — III nagroda.

1. Skok, 1976, drewno afromozja, 49×25×26
2. Supeł, 1976, drewno orzech afrykański, 45×30×40
3. Zmaganie, 1976, orzech afrykański, 40×21×23

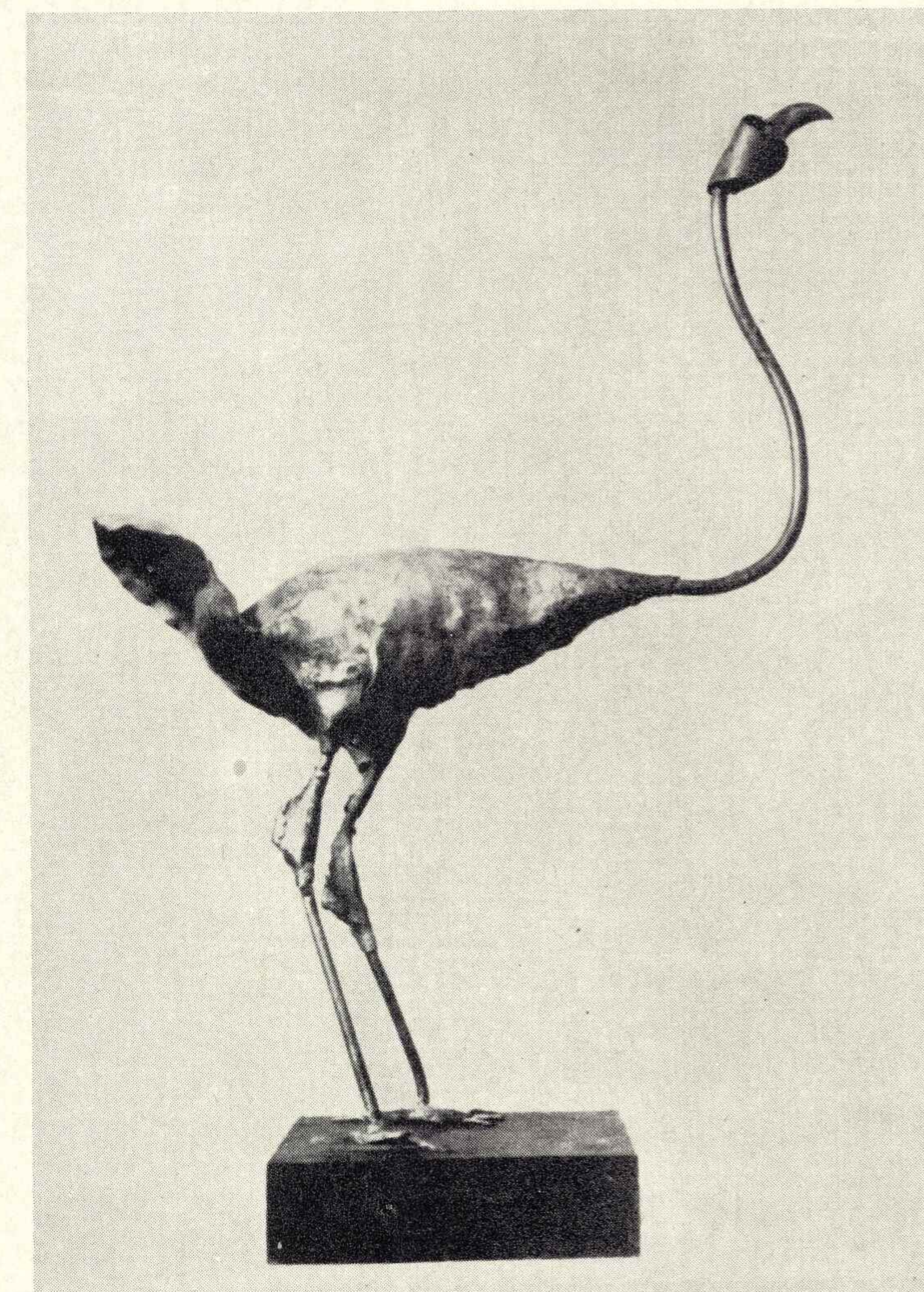
Skok

Władysław Dariusz FRYCZ

Rynek Nowego Miasta 8 m. 20, 00-272 Warszawa

Ur. w 1929 r. w Warszawie. Studia: ASP Warszawa w l. 1948—1953 oraz Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej w l. 1948—1952, dyplom 1952. Twórczość w dziedzinie rzeźby, wystawiennictwa i rozwiązań architektoniczno-rzeźbiarskich. Jest jednym z inicjatorów i organizatorów plenerów rzeźbiarskich na Kielecczyźnie. Wystawy indywidualne: Warszawa Zachęta 1967, 1976, DAP 1969, Galeria Rzeźby 1971; Berlin, Lipsk, Budapeszt Ośrodki Informacji i Kultury Polskiej (z. H. Oknińską-Wiśniewską) 1969/1970; Opole BWA 1971. Udział w konkursach, m.in.: na pomnik Partyzanta, Lublin 1951 — wyróżnienie; na fontanny na Placu Defilad w Warszawie, 1952 — I nagrody; na pomnik Bohaterów Ziemi Kieleckiej, Kielce 1966 — wyróżnienie. Ważniejsze realizacje: Pomnik Wolności w Chełmie Lubelskim, 1964; Pomnik Rozstrzelanych w Legionowie, 1966; Pomnik Żołnierzy Poległych w 1939 r., cmentarz w Kampinosie, 1970; Pomnik Żołnierzy Poległych w Obronie Kałuszyna, cmentarz w Kałuszynie, 1970; „Ptaki IV”, 1973 na Rynku Starego Miasta w Warszawie; rzeźby plenerowe „Ptaki VI”, „Ptak III”, „Organy”, w Ciechanowie, 1977. Laureat nagrody ministra kultury i sztuki z okazji Dnia Działacza Kultury, 1969.

1. Oszczepnik II, 1969, mosiądz, wys. 80 wł. Muzeum Narodowego w Warszawie
2. Byczek, 1970, brąz, wys. 60
3. Krowa, brąz, wys. 60

Ptak I

Stefania GORCZYCA

ul. Egejska 4 m. 64, 02-764 Warszawa

Ur. w 1939 r. w Warszawie. Studia: ASP Warszawa, dyplom 1964. Twórczość w dziedzinie rzeźby i medalierstwa. Udział w wystawach w kraju i za granicą, m.in.: Międzynarodowa wystawa medalierstwa, Arezzo 1970 — I nagroda.

1. Smutek, 1969, medal brąz, Ø 70 awers
2. Macierzyństwo I, 1970, medal brąz, 100×35 awers
3. Macierzyństwo II, 1970, medal brąz, 55×35 awers
4. Dwie kobiety, 1970, medal brąz, 60×35, awers i rewers
5. Rozpacz, 1971, medal brąz, 125×90 awers i rewers
6. Kobieta, 1971, medal brąz, 105×85 awers

Kobieta

Edward GOROL

ul. Dąbrowskiego 84/90, m. 30, 02-571 Warszawa

Ur. w 1930 r. w Mikołowie, woj. katowickie. Studia: ASP Kraków i Warszawa, dyplom 1955. Twórczość w dziedzinie rzeźby i medalierstwa. W l. 1955—1959 kustosz Muzeum Numizmatycznego Mennicy Państwowej w Warszawie. Od 1960 do 1968 r. prowadził pracownię rzeźby na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej. Wystawy indywidualne: Warszawa 1961, 1965, 1967, 1970, 1977; Radom 1965; Budapeszt, Praga, Berlin 1965/66; Bydgoszcz 1967; Grudziądz 1969. Udział w wystawach okręgowych i ogólnopolskich, sztuki polskiej za granicą i międzynarodowych. Ważniejsze realizacje: pomniki nagrobne na cmentarzach żołnierzy poległych w latach: 1939—1944 w Warszawie na Woli, Służewcu, Wawrzyszewie i Pyrach; płaskorzeźby Pamięci Ofiar Faszyzmu na Uniwersytecie Warszawskim oraz Pamięci Poległych Profesorów Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej, płaskorzeźby dla Ambasady PRL w Berlinie, płaskorzeźba Jana Kiepury na Cmentarzu Powązkowskim w Warszawie; ponadto wiele płaskorzeźb, tablic pamiątkowych, orderów, odznak, odznaczeń i medali okolicznościowych. Laureat nagrody ministra kultury i sztuki, 1967; ministra obrony narodowej, 1971; ministra spraw wewnętrznych, 1976.

1. Mikołaj Kopernik, 1971, medal tombak, Ø 70, awers i rewers
2. Mikołaj Rej, 1971, medal tombak, Ø 70, awers i rewers
3. Feliks Dzierżyński, 1972, medal tombak, Ø 70, awers i rewers
4. Order Zasługi PRL „Wielka Wstęga z Gwiazdą”, 1974, tombak + emalia, Ø 80
5. Grzegorz z Sanoka, 1977, medal tombak, Ø 70, awers i rewers
6. Gen. Józef Bem, 1977, medal tombak, Ø 70, awers i rewers
7. Jan Kochanowski, 1977, medalion gips, 270×210
8. Henryk Wieniawski, medal, Ø 70, awers i rewers
9. Bolesław Bierut, medal, tombak, Ø 70, awers i rewers

Grzegorz z Sanoka

Antoni GRABOWSKI

Oś. Łukaszówki 4/2, 34-500 Zakopane

Ur. w 1937 r. w Łętowni, woj. rzeszowskie. Studia: ASP Warszawa, dyplom 1965. Twórczość w dziedzinie rzeźby. Wystawy indywidualne: Zakopane 1972, 1973, 1977. Udział w wystawach okręgowych, ogólnopolskich i sztuki polskiej za granicą. Ważniejsze realizacje: wystrój „M/S Zakopane” (z zespołem), 1968.

1. Zielona miedza, 1976, drewno, 60×90
2. Witaj, 1976, płaskorzeźba drewno, 130×50

Zielona miedza

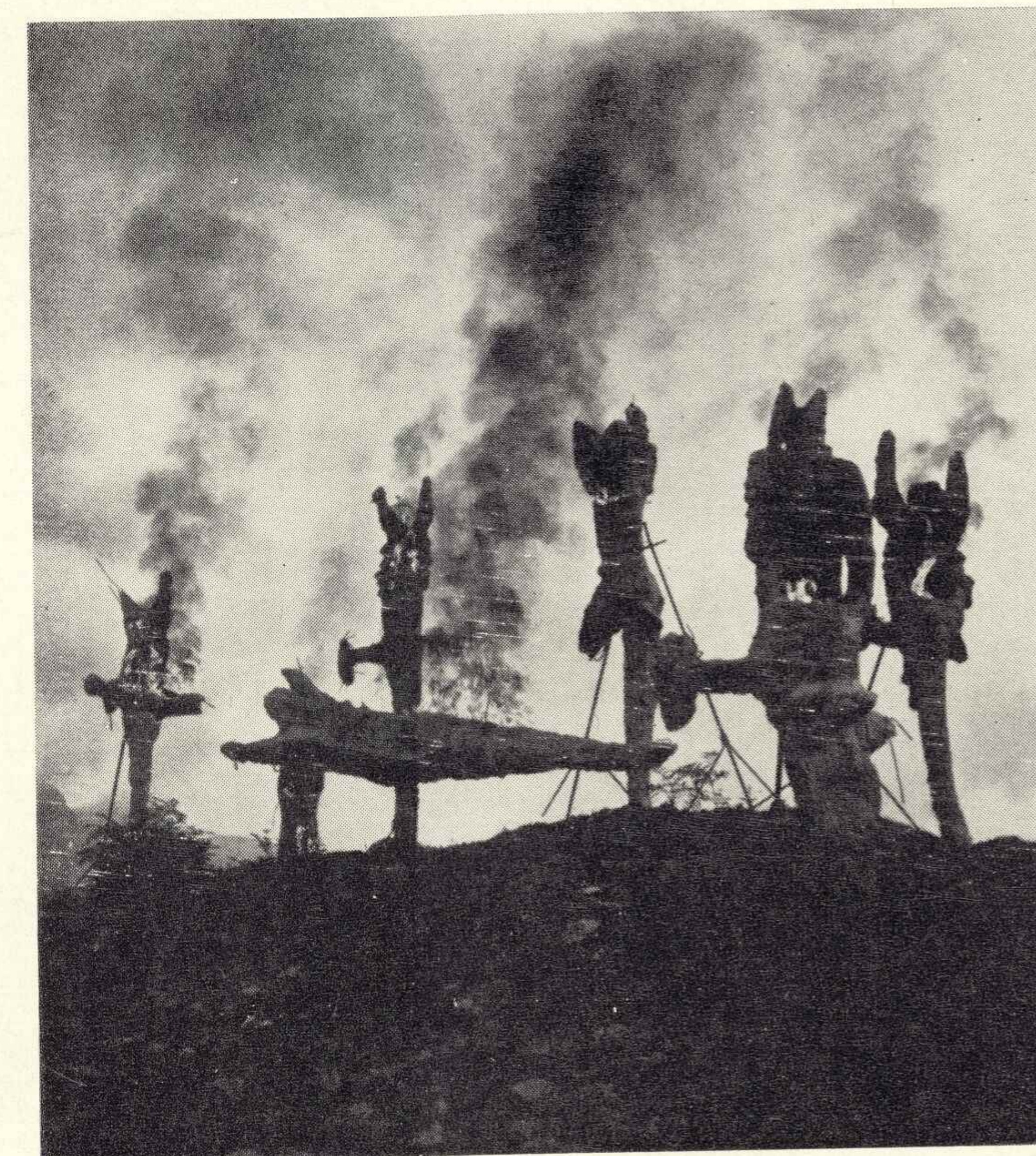
Władysław HASIOR

ul. Jagiellońska 3, 34-500 Zakopane

Ur. w 1928 r. w Nowym Sączu. Studia: ASP Warszawa, dyplom 1958. Twórczość w dziedzinie rzeźby, malarstwa, scenografii i wystawiennictwa. Praca pedagogiczna w Liceum im. A. Kenara w Zakopanem i PWSSP we Wrocławiu. Wystawy indywidualne: Warszawa Teatr Żydowski 1961, Muzeum im. Mickiewicza 1965, Zachęta 1966, Zamek Królewski 1974; Zakopane 1962, Galeria Pegaz 1970, BWA 1976; Kraków Galeria Krzysztofora 1963, BWA 1967, Galeria Desy 1969, BWA 1974; Wrocław Muzeum Śląskie 1964, Muzeum Architektury 1971; Lublin BWA 1966; Nowy Sącz Muzeum Regionalne 1967; Poznań BWA 1967; Sztokholm Moderna Museet 1968; Moos Galeri F 15 1969, 1973; Wenecja (z J. Szajną w ramach 35 Biennale) 1970; Bochum Muzeum 1971; Louisiana k/Kopenhagi Muzeum 1971; Södertälje 1972; Łódź OPS 1973; Aalborg Nordjyllands Kunstmuseum 1973; Szczecin Zamek Książąt Pomorskich 1974, 1975; Malmö Konsthall 1976; Göteborg Kunstmuseum 1976; Toruń BWA 1977; Londyn, Coventry 1977. Udział w wystawach zbiorowych w kraju i za granicą oraz konkursach, m.in.: na Mauzoleum F. D. Roosevelta 1963 — wyróżnienie. Ważniejsze realizacje: pomnik Ratowników Górskich w Zakopanem, 1959; pomnik Rozstrzelanych Partyzantów w Kuźnicach, 1964; pomnik Poległych w Walce o Utrwalenie Władzy Ludowej, Czorsztyn 1966; 7 rzeźb plenerowych w Parku Narodowym w Montevideo, 1969; „Płomienna Golgota” k/Kopenhagi, 1972; „Słoneczny Rydwan” w Södertälje, 1972; „Ogniste Ptaki” Szczecin Zamek Książąt Pomorskich, 1975. Laureat nagrody WRN w Krakowie 1968; nagrody I stopnia ministra kultury i sztuki 1971.

1. Anioł Stróż, 1964, technika mieszana wł. Muzeum Narodowego w Warszawie
2. Zwiastowanie, 1966, technika mieszana wł. Muzeum Narodowego w Warszawie
3. Wariatka tradycyjna, 1974, technika mieszana wł. Muzeum Narodowego w Warszawie

Rzeźby plenerowe w Montevideo

Anna HEBDZYŃSKA

ul. Warecka 4/6 m. 26, 00-040 Warszawa

Ur. w 1940 r. w Sandomierzu. Studia: ASP Warszawa, dyplom 1966. Twórczość w dziedzinie rzeźby, rysunku i malarstwa. Od 1967 r. udział w wystawach okręgowych i ogólnopolskich.

1. Rytm, drewno, wys. 50
2. Szkic do rzeźby, drewno, wys. 40
3. Człowiek, drewno, wys. 45

Muzyka

Mieczysław KAŁUŻNY

ul. Klaudyńny 36 m. 50, 01-684 Warszawa

Ur. w 1934 r. w Czarnym Potoku k/Nowego Sącza. Studia: ASP Warszawa, dyplom 1971. Twórczość w dziedzinie rzeźby. Wystawa indywidualna: Bad Oyenhausen (RFN) 1973. Udział w wystawach okręgowych, ogólnopolskich, sztuki polskiej za granicą i międzynarodowych. Otrzymał wyróżnienie w konkursie na pomnik Powstańców Wielkopolskich w Poznaniu, 1962. Ważniejsze realizacje: „Skrzydło Ikar” kompozycja przestrzenna w WSK w Mielcu, „Hutnik” w Hucie Warszawa, „Glob” przy ul. Kasprzaka w Warszawie.

1. Oczekiwanie, drewno, wys. 60
2. Odpoczynek, drewno, wys. 115
3. Serce matki, drewno, wys. 210

Oczekiwanie

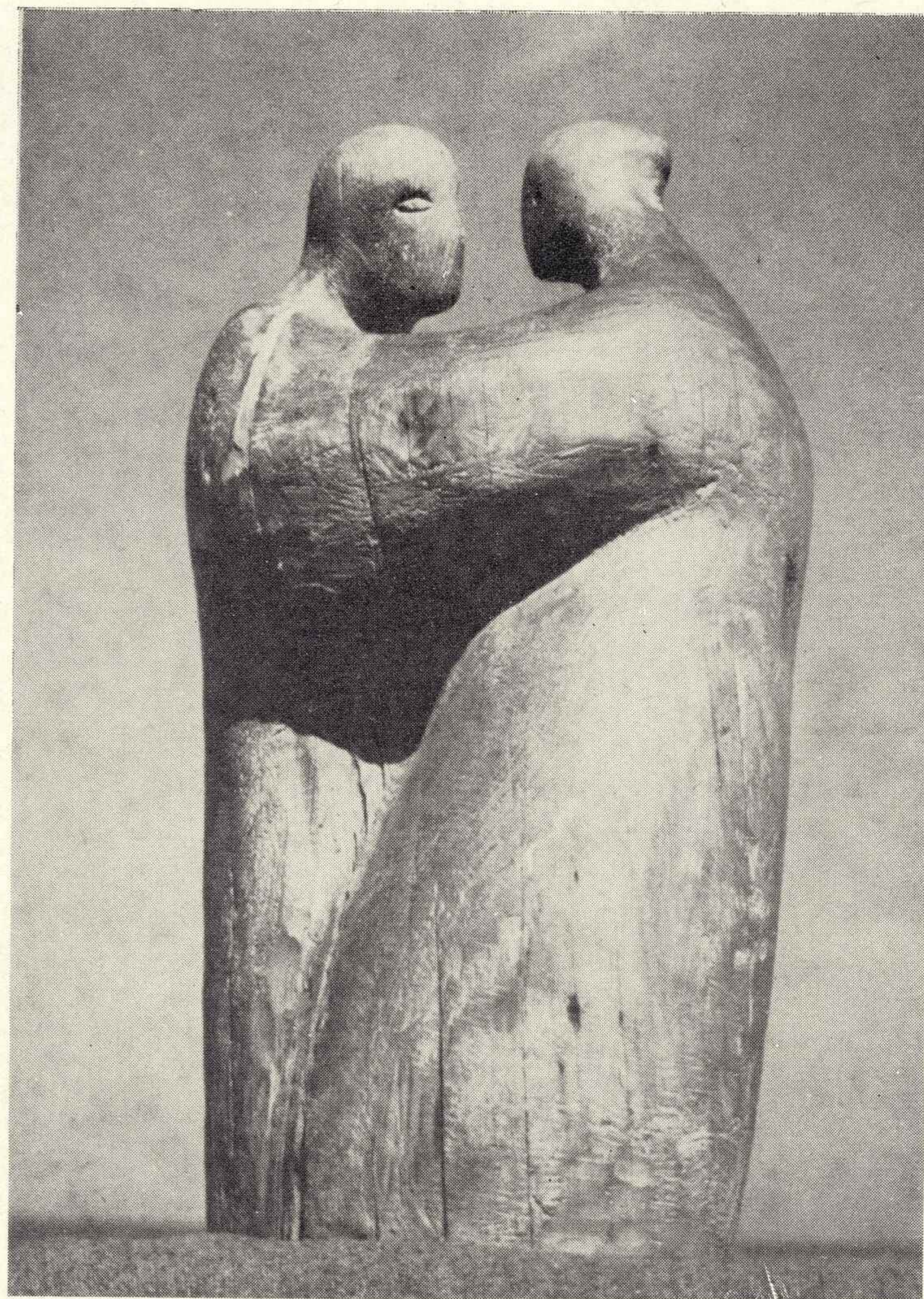

Józef KANDEFER

ul. Świerczewskiego 66 m. 118, 00-240 Warszawa

Ur. w 1926 r. w Iwoniczu. Studia: ASP Warszawa, dyplom 1956, następnie ASP w Rzymie w l. 1959—1960. Twórczość w dziedzinie rzeźby, medalierstwa i projektowania przemysłowego. Wystawa indywidualna: Warszawa 1959; Budapeszt, Berlin, Bratysława, Praga, Sofia (z 3 rzeźbiarzami), 1967. Udział w konkursach, nagrody: na pomnik Wyzwolenia Krakowa, 1956 — II nagroda równorzędna; na pomnik Bohaterów Warszawy 1958 — wyróżnienie (zesp.); na pomnik L. Zamenhofa 1959 — wyróżnienie; na pomnik Chana Asparucha, Sofia 1969. Ważniejsze realizacje: tablica upamiętniająca miejsce obozu przejściowego dla Polaków wysłanych do Niemiec na budynku szkoły przy ul. Skaryszewskiej w Warszawie.

1. Rozstanie, 1957, drewno, wys. 40
2. Dwoje, 1967, drewno, wys. 60
3. Kompozycja, 1977, drewno, wys. 60

Rozstanie

Zygmunt KOTLICKI

ul. Hoża 38 m. 40, 00-516 Warszawa

Ur. w 1925 r. w Mogielnicy. Studia: ASP Warszawa, dyplom 1956. Twórczość w dziedzinie rzeźby i medalierstwa. Udział w wystawach okręgowych i ogólnopolskich, sztuki polskiej za granicą i międzynarodowych.

1. Głowa, 1961, żeliwo, wys. 50
2. Opole gród piastowski — grobowce książąt, 1957, medal brąz srebrzony, Ø 60
3. VII wieków Warszawy, 1965, medalion jednostronny blacha miedziana, Ø 180
4. Maria Skłodowska-Curie 1867—1967, 1967, medal brąz, Ø 200
5. Ziemia, 1972, plakieta brąz, 125×90
6. Joanna Jedlewska, 1973, plakieta brąz, 200×270
7. Drapieżnik, 1973, plakieta brąz, 115×90

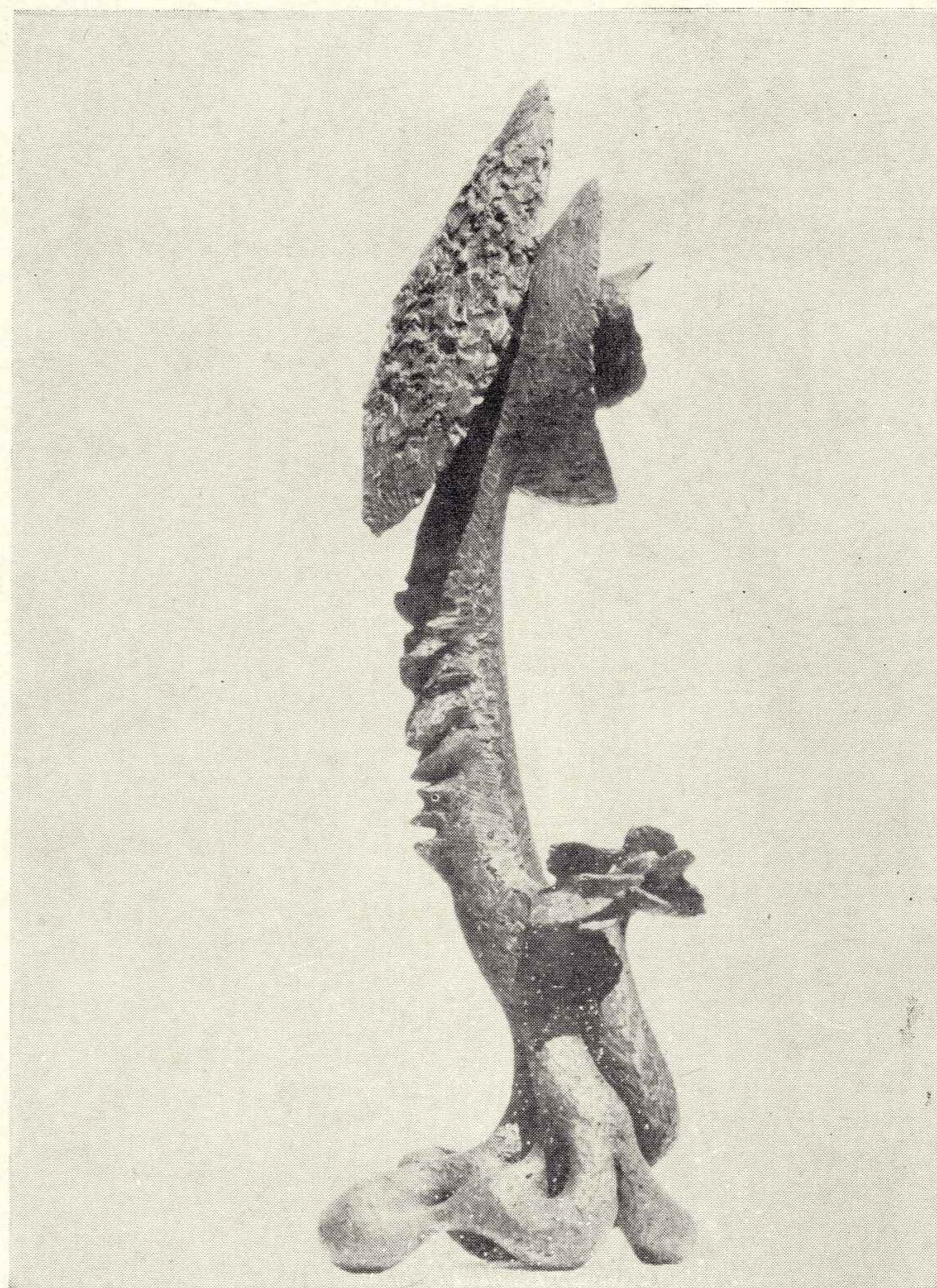
Joanna Jedlewska

Ryszard KOZŁOWSKI
ul. Katowicka 3, 05-400 Otwock

Ur. w 1933 r. w Otwocku. Studia: ASP Warszawa, dyplom 1960. Twórczość w dziedzinie rzeźby i rzemiosła artystycznego. Wystawy indywidualne: Warszawa Galeria Sztuki MDM 1965; Kopenhaga, Antwerpia 1974; Arnhem Galeria Ewy Walińskiej 1975. Udział w wystawach okręgowych i ogólnopolskich, sztuki polskiej za granicą i międzynarodowych. Udział w konkursach na pomniki, m.in.: na pomnik Bohaterów Ziemi Kieleckiej, 1966 — wyróżnienie; konkurs na pamiątkę 500-lecia urodzin Mikołaja Kopernika, 1971 — wyróżnienie. Ważniejsze realizacje: 5 rzeźb plenerowych na terenie osiedla RSM w Radomiu; rzeźba plenerowa w Pabianicach.

1. Wspomnienia II, gips pat. + drut, wys. 130
2. Regaty, drewno, wys. 70
3. Giną drzewa, gips pat., wys. 190

Giną drzewa

Janusz KRAUSE
ul. Kopernika 11/16, 38-300 Gorlice

Ur. w 1936 r. w Poznaniu. Studia: ASP Warszawa, dyplom 1963. Wystawa indywidualna: Gorlice 1976. Udział w wystawach i konkursach w kraju, m.in.: Ogólnopolska wystawa sztuki, Radom 1973, 1975; Salon jesienny, Rzeszów 1972, 1973, 1974, 1975; Przeciw wojnie, Lublin 1975. Brał udział w konkursach i wystawach międzynarodowych, m.in.: konkurs na portret, Paryż 1973; na pomnik Fryderyka Chopina w Londynie 1974; Wystawa poplenerowa, Kijów 1974; Sport w sztukach pięknych, Barcelona 1975.

1. Bez tytułu, płaskorzeźba polichromowana drewno, 160×150

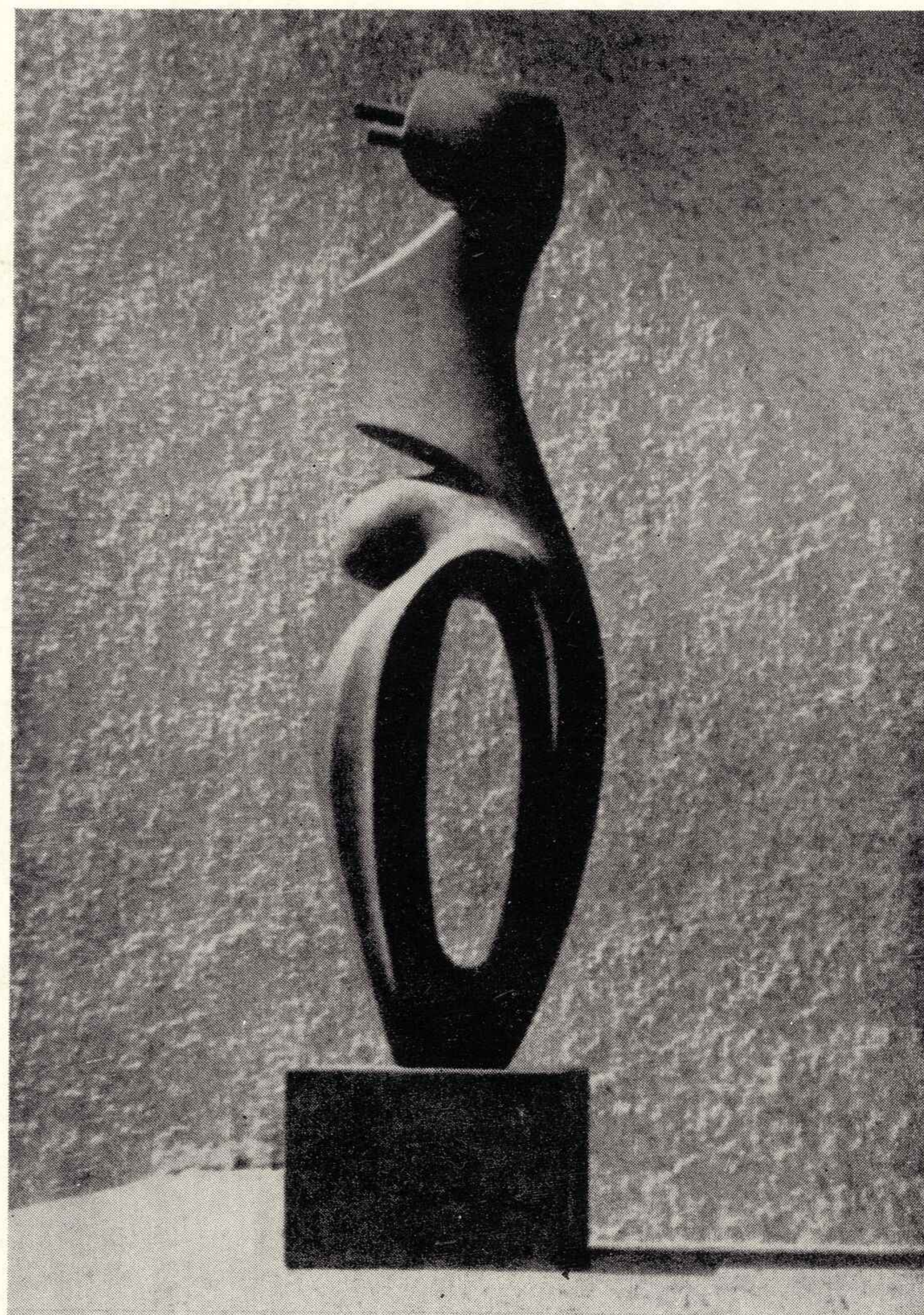
Bez tytułu

Jerzy KRAWCZUK

ul. Sosnowa 7a, 05-710 Milanówek k/Warszawy

Ur. w 1936 r. w Błotkowie na Podlasiu. Studia: ASP Warszawa, dyplom 1968. Twórczość w dziedzinie rzeźby, medalierstwa, ceramiki, malarstwa i projektowania form przemysłowych. Wystawa indywidualna: Białystok 1975. Udział w wystawach okręgowych, ogólnopolskich, sztuki polskiej za granicą i międzynarodowych. Udział w konkursach na pomniki, m.in.: na pomnik Zwycięstwa i Wolności w Warszawie, 1967; na pomnik ku czci Ofiar Obozu Zagłady na Majdanku w Lublinie (z Z. Cierniakiem), 1967.

1. Kompozycja, 1974, drewno, wys. 112
2. Wzlot — Polskim lotnikom, 1976, drewno, wys. 110
3. Kwiat Kosmosu, 1975, metal spawany, wys. 142

Ptaka (poza katalogiem)

Stanisław KULON

ul. Przasnyska 14 m. 1, 01-756 Warszawa

Ur. w 1930 r. w Sobiesku (ZSRR). Studia: ASP Warszawa, dyplom 1958. Docent w tej uczelni. Twórczość w dziedzinie rzeźby. Wystawy indywidualne: Warszawa Stołeczny Dom Kultury 1959, Zachęta 1971; Poznań BWA 1964; Toruń BWA 1969; Bydgoszcz BWA 1970; Wrocław BWA 1970; Koszalin BWA 1975. Udział w wystawach okręgowych i ogólnopolskich, sztuki polskiej za granicą i międzynarodowych. Udział w konkursach na pomniki, m.in.: Bohaterów Warszawy, 1957 — wyróżnienie (z zesp.), 1959 — wyróżnienie; I Armii WP w Warszawie, 1959 — wyróżnienie; Powstańców Wielkopolskich w Poznaniu, 1962 — II i III nagroda (z J. Kuczem); Chwała Saperom w Warszawie, 1974 — I nagroda. Ważniejsze realizacje: pomnik Marii Konopnickiej w Warszawie, 1966; rzeźba w Piestanach (Słowacja), 1968; pomnik Żołnierzy WP na cmentarzu w Babicach, 1968; pomnik Chwała Saperom, Warszawa 1975; rzeźby dla siedziby LOT-u w Hadze, Nowym Jorku, Kopenhadze i Rzymie. Laureat nagrody I stopnia ministra obrony narodowej za pomnik Chwała Saperom, 1975.

1. Więzy natury, 1965, drewno, dł. 140
2. Na temat Matki Courage (5 elementów), 1967, drewno, dł. 270
3. Spotkałem człowieka, 1977, drewno, dł. 160

Więzy natury

Edward ŁAGOWSKI

ul. Fundamentowa 44 m. 81, 04-057 Warszawa

Ur. w 1943 r. w Brzezinkach Nowych. Studia: ASP Warszawa, dyplom 1970. Twórczość w dziedzinie rzeźby, medalierstwa i ilustracji książkowej. Wystawy indywidualne: Tomaszów Mazowiecki Muzeum Regionalne (z A. Myjakiem i J. Pastwą) 1976; Warszawa DAP 1977; Białystok BWA 1977. Udział w wystawach okręgowych i ogólnopolskich, sztuki polskiej za granicą i międzynarodowych, udział w konkursach, m.in.: na medal „Za wybitne osiągnięcia w służbie wojskowej”, 1971 — I nagroda; na medal dla stypendystów MKiS, Kraków 1972 — I nagroda i realizacja; na medal kopernikowski z okazji 500 rocznicy urodzin, Wrocław 1973 — II nagroda; na popiersie Józefa Brandta, Orońsko 1973 — wyróżnienie; na medal o tematyce leninowskiej, Gdańsk 1975 — II nagroda.

1. Kopernik, 1973, medal brąz, Ø 24 awers i rewers
2. Tors, 1974, drewno, wys. 110
3. We mgle, 1974, medal cynk pat., Ø 12 awers
4. Żongler, 1975, medal cynk pat., 16×16
5. Greczynka, 1976, medal cynk pat., Ø 18 awers
6. W deszczu, 1976, medal cynk pat., Ø 21 awers
7. Trofeum, 1976, medal cynk pat., 14×12 awers

Tors

Tadeusz ŁODZIANA

ul. Brzozowa 31/33 m. 1, 00-258 Warszawa

Ur. 1920 r. Borowa woj. rzeszowskie. Studia: Instytut Sztuk Plastycznych Lwów w latach 1937—1941; PWSSP Sopot w latach 1946—1950. Dyplom ASP w Warszawie 1956 r. Od 1947 asystent, od 1964 docent, w latach 1968—71 prorektor, a w latach 1966—69 i od 1972 dziekan Wydziału Rzeźby ASP w Warszawie. Twórczość w dziedzinie rzeźby. Udział w wystawach okręgowych, ogólnopolskich i zagranicznych, festiwalach i biennale oraz w ponad 30 krajowych i międzynarodowych konkursach arch.-rzeźb. od 1947 r. Ważniejsze realizacje: Pomnik Ofiar Faszyzmu w Radogoszczy — 1961, Otoczenie Mauzoleum — Pawiak — Warszawa współautor St. Słonina 1964; Pomnik Braterstwa Broni, Gołdap 1970; Pomnik Żołnierza Polskiego i Antyfaszysty Niemieckiego, Berlin 1972 — współautorzy: Z. Wolska, A. Wittig (NRD); Pomnik Mikołaja Kopernika Bogota Kolumbia 1974. Realizacje rzeźb w architekturze np. MDM Warszawa 1954; płaskorzeźby i rzeźby dla Pawilonów Targowych Wrocław, Poznań, Moskwa, Pekin w l. 1949—1954. Laureat nagrody ministra kultury i sztuki 1949, Nagrody Pedagogicznej II stopnia 1968 i I stopnia 1975 ministra kultury i sztuki; Nagrody II stopnia 1970 i I stopnia 1972 ministra obrony narodowej. Prace w zbiorach muzealnych: Muzeum Narodowe w Poznaniu, Muzeum Okręgowe w Zielonej Górze, w zbiorach MKiS, MHPRR w Warszawie i w instytucjach państwowych. Odznaczenia: Złoty Krzyż Zasługi, Medal X-lecia PRL, Medal brązowy i srebrny „Za Zasługi dla Obronności Kraju”, Medal Ojczyzniany NRD, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Komandorski za Zasługi dla Miasta Bogoty (Kolumbia), Odznaka Zasłużonego Działacza Kultury. Były Przewodniczący Sekcji Rzeźby Okręgu Warszawskiego ZPAP 1960—1961.

1. Drążona, 1976, brąz, wys. 65
2. Zwarta, 1976, brąz, wys. 45
3. Somá, 1977, gips, wys. 70

Drążona

Edmund MAJKOWSKI**ul. Zakątna 1, 05-410 Józefów k/Warszawy**

Ur. w 1929 r. w Przasnyszu. Studia: ASP Warszawa, dyplom 1955. Twórczość w dziedzinie rzeźby, medalierstwa i ceramiki. Wystawy indywidualne: Warszawa Klub Oficerski 1965, Muzeum Wojska Polskiego 1968, Akademia Sztabu Generalnego 1973, TPPR 1973; Płock Politechnika 1973; Białystok Muzeum Wojska Polskiego (stała ekspozycja od 1977 r.). Udział w wystawach okręgowych i ogólnopolskich, sztuki polskiej za granicą i międzynarodowych. Udział w konkursach, m.in.: na pomnik Bohaterów Westerplatte, 1953 — II nagroda; na Łuk Wyzwolenia w Lublinie, 1954 — II nagroda; na pomnik Wyzwolenia Oświęcimia, 1959 — I nagroda; na pomnik Bohaterów Warszawy, 1959 — I nagroda równorzędna; na pomnik Żołnierzy I Armii Wojska Polskiego, 1959 — III nagroda i wyróżnienie; na pomnik Bohaterów Ziemi Kieleckiej, 1966 — wyróżnienie; na pomnik Chana Asparucha 1969 — wyróżnienie. Ważniejsze realizacje: fryz „Bitwa pod Grunwaldem”, Olsztyn — Zamek, 1960; pomnik „Mury Warszawy” przy Bramie Straceń na Cytadeli w Warszawie, 1963; wypukłorzeźba „Obrona Warszawy” na budynku Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie, 1964; Pomnik Żołnierzy Poległych na Wale Pomorskim, Wałcz 1965; pomnik Żołnierzy Radzieckich w Malborku, 1968; pomnik Walki i Zwycięstwa w Gostyninie, 1971; pomnik Tadeusza Kościuszki w Chorzelach 1969; wypukłorzeźba „Mazowia” na Starym Mieście w Warszawie, 1973; pomnik Tadeusza Kościuszki, Długosiodło 1977. Nagrody: wyróżnienie mi-

nistra obrony narodowej 1961; nagroda III stopnia ministra obrony narodowej 1963, II stopnia 1974.

1—4. wypukłorzeźby:

Na bursztynowym szlaku, 1976, ceramika pat., 30×130

Poczta królewska, 1976, ceramika pat., 30×130

Lenino, 1977, ceramika pat., 45×130

Wyzwolenie, 1977, ceramika pat., 50×140

5—9. medale jednostronne:

Wrzesień 1939, 1964

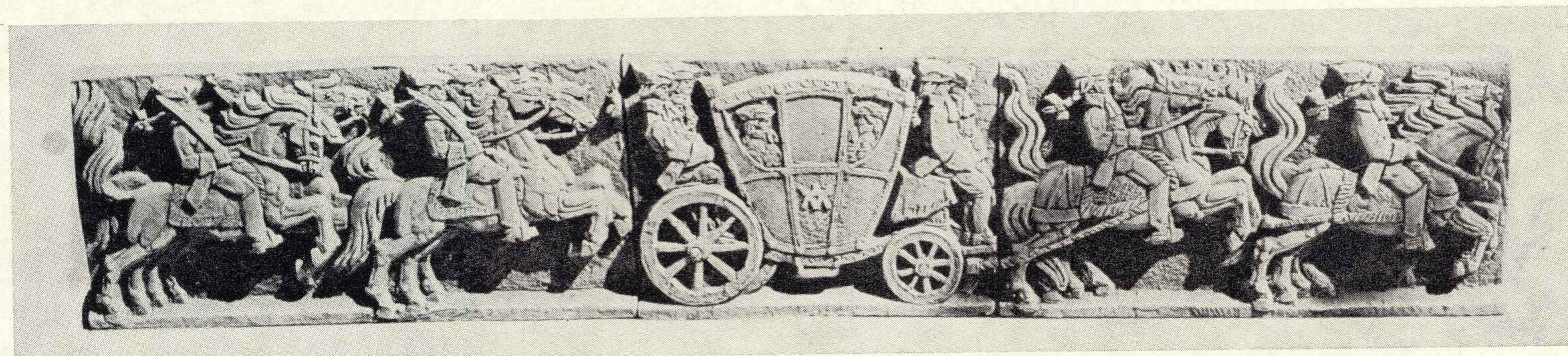
Turniej, 1965

Bitwa pod Legnicą, 1965

Ołtarzyk I, 1967

Ołtarzyk II, 1967

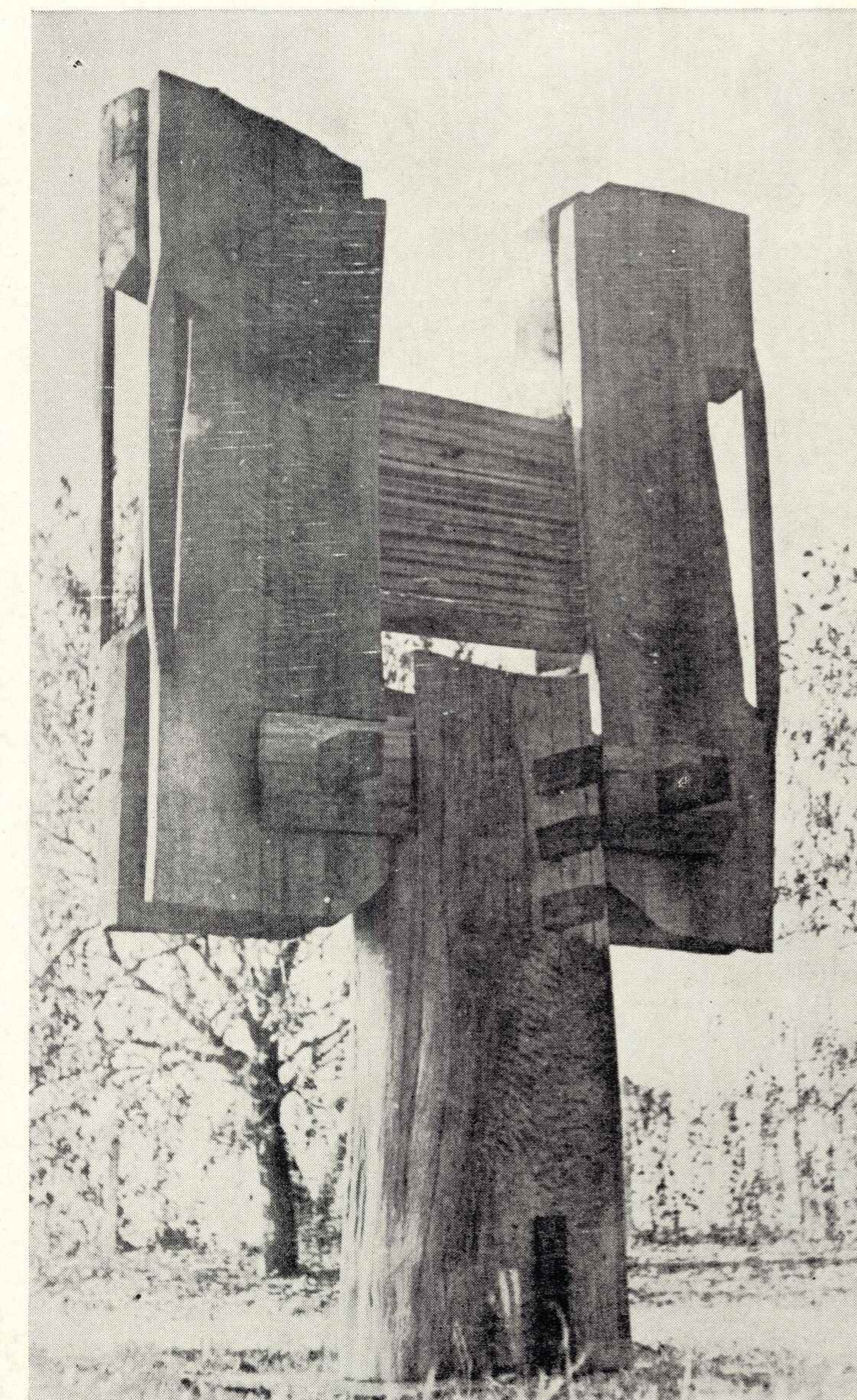
Poczta królewska

Ewelina MICHALSKA**ul. Okrąg 2 m. 153, 00-423 Warszawa**

Ur. w 1928 r. we Lwowie. Studia: ASP Warszawa, dyplom 1955. Twórczość w dziedzinie rzeźby i medalierstwa. Od 1954 r. do 1965 r. asystent ASP w Warszawie. Od 1968 r. kierownik artystyczny Galerii Rzeźby ASP w Warszawie. Wystawy indywidualne: Warszawa Galeria Sztuki MDM 1961, Kordegarda 1965, Galeria Rzeźby 1975; Berlin, Praga, Sofia, Budapeszt (Ośrodku Kultury Polskiej) 1967; Poznań BWA 1971; Opole BWA 1973; Gdańsk Sień Gdańska 1973; Białystok BWA 1975; Paryż Sorbona 1975. Udział w konkursach, m.in.: na Łuk Triumfalny w Lublinie, 1954; konkurs na monetę, 1958.

1. Z cyklu Symfonia Jezior Mazurskich II, 1969, drewno, wys. 160
2. Fortepian Chopina wg C. K. Norwida, 1975, drewno metal, wys. 120
3. Tadeuszowi Sygietyńskiemu, 1975, drewno, wys. 200

Ludowej pieśni (poza katalogiem)

Janina MIRECKA

ul. Powsińska 40 m. 31, 02-903 Warszawa

Ur. w Warszawie. Studia: ASP Warszawa, dyplom 1955. Twórczość w dziedzinie rzeźby, medalierstwa, konserwacji i rekonstrukcji rzeźby. Wystawy indywidualne: Grudziądz PDK 1955; Warszawa Galeria Rzeźby 1967; Piastów BWA 1973; Warka Muzeum Kazimierza Pułaskiego 1973; Grudziądz Muzeum 1977. Udział w wystawach okręgowych, ogólnopolskich, sztuki polskiej za granicą i międzynarodowych. Ważniejsze realizacje: pomnik Józefa Chełmońskiego w Kuklówce k/Grodziska Mazowieckiego, 1969; „Piosenka dla Warszawy” — rzeźba architektoniczna przy ul. Brzozowej w Warszawie, 1974; fontanna w Wolbromiu, 1975; rzeźby parkowe: „Symfonia pałucka” w Biskupinie, „Muza pałucka” w Żninie; „Dożynki” w Grodzisku Mazowieckim, 1971; ponadto medaliony i płaskorzeźby w Pałacu Raczyńskich Wilanowskim i Łazienkowskim w Warszawie oraz Pałacu Branickich w Białymstoku.

1. Kobieta i mężczyzna, 1970, kamionka, wys. 60
2. Warszawska jesień, 1971, medal brąz
3. Koncert, 1973, medal brąz
4. Portret współczesny, 1973, medal brąz
5. Koncert warszawski, 1975, medal brąz
6. Muzyka Kosmosu, 1975, medal brąz

Kobieta i mężczyzna

Józef NIEDŹWIEDZKI

Aleje Niepodległości 212 m. 5, 00-608 Warszawa

Ur. w 1928 r. w Zofiówce na Wołyniu. Studia: PWSSP we Wrocławiu następnie ASP Warszawa, dyplom 1957. Twórczość w dziedzinie rzeźby, architektury wnętrz i konserwacji rzeźby w drewnie. Wystawy indywidualne: Warszawa Klub „Trzy Kontynenty”; Opole BWA 1974, 1975. Udział w wystawach i plenerach rzeźbiarskich w kraju. Udział w konkursach, m.in.: na pomnik Juliusza Słowackiego (z G. Zemłą), 1961 — II nagroda; na lampy oświetleniowe do wnętrz mieszkalnych, 1964 — wyróżnienie; pomnik Władysława Broniewskiego w Płocku (z G. Zemłą), 1971 — druga nagroda i pierwsze wyróżnienie; na pomnik Kombatanta Polskiego w Paryżu, 1976 — czwarta nagroda.

1. Głowa Kopernika, drewno, wys. 70
wł. Muzeum Mikołaja Kopernika w Toruniu
2. Kompozycja, drewno, wys. 70
3. Kompozycja sportowa, drewno, wys. 70

Głowa Kopernika

Antoni Janusz PASTWA
ul. Podskarbińska 7 m. 9A, 03-834 Warszawa

Ur. w 1944 r. w Brzozie. Studia: ASP Warszawa, dyplom 1972. Asystent ASP w Warszawie. Twórczość w dziedzinie rzeźby i medalierstwa. Wystawy indywidualne: Warszawa Galeria Rzeźby 1972, Dom Piastyka 1976; Radom 1972; Głogów Biblioteka Publiczna 1975. Udział w wystawach zbiorowych w kraju oraz w konkursach, m.in.: konkurs z okazji 500-lecia urodzin Mikołaja Kopernika, 1970 — III nagroda (zesp.); na piersie Józefa Brandta, 1973 — I nagroda i realizacja w granicie. Realizacje: pomnik Konia-krwiodawcy (z A. Myjakiem) wg szkicu Mariana Wnuka w Drwalewie, 1970; tablica ku czci Juliusza Osterwy na elewacji Teatru Wielkiego w Warszawie, 1973; rzeźba „Ulisses” w ramach Międzynarodowego sympozjum rzeźbiarskiego, Vilány 1974; Międzynarodowe biennale Sport w sztukach pięknych, Madryt 1977 — I nagroda w dziale medalierstwa.

1. Być, 1975, stiuk polichromowany, wys. 80
2. Pejzaż z mężczyzną, 1976, marmur, wys. 70

Być

Władysław PAWLIK
Oś. Kasprusie 2/9, 34-500 Zakopane

Ur. w 1940 r. Studia: ASP Warszawa, dyplom 1966. Twórczość w dziedzinie rzeźby i ceramiki. Od 1966 r. nauczyciel w Liceum Plastycznym im. A. Kenara w Zakopanem. Udział w wystawach okręgowych i ogólnopolskich. Ważniejsze realizacje: wystrój M/S „Zakopane” (z zesp.), 1968.

1. Macierzyństwo, 1974, drewno pat., 130×60
2. Nie nazwany, 1977, drewno, 100×50
3. Radość życia, 1977, drewno, 120×60

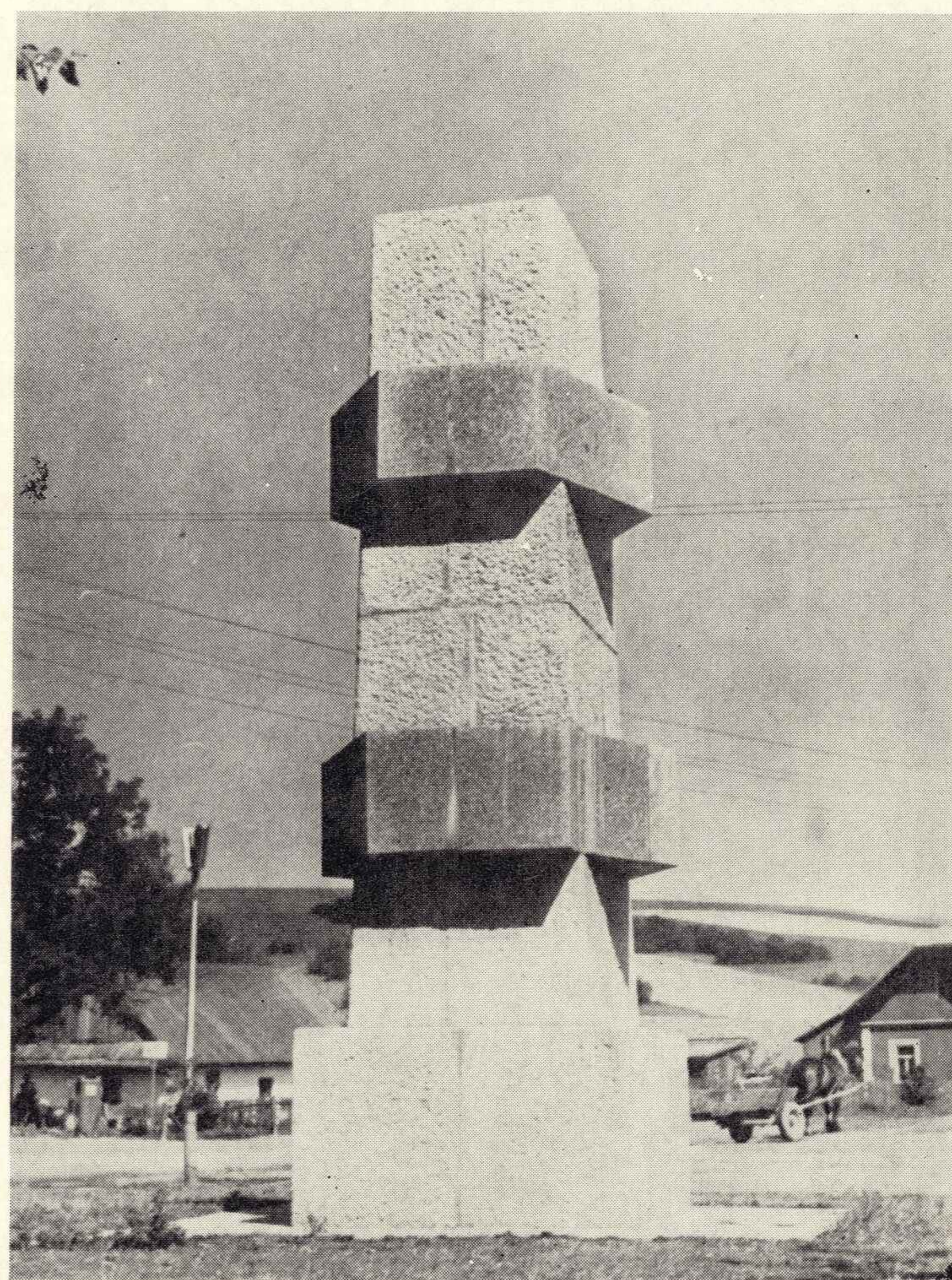
Pieta (poza katalogiem)

Grzegorz PECUCH
Łukaszówki II/36, 34-500 Zakopane

Ur. w 1923 r. we Florynce k/Nowego Sącza. Studia: ASP Warszawa, dyplom 1956. Twórczość w dziedzinie rzeźby. Nauczyciel Liceum im. A. Kenara. Wystawy indywidualne: Zakopane Klub ZPAP 1958, Dom Turysty 1962, BWA 1963, 1967; Rzeszów BWA 1969; Przemyśl Biblioteka i Czytelnia Miejska 1969; Warszawa Galeria Rzeźby 1971; Gorzów Wielkopolski Muzeum; Zakłady Jedwabnicze Klub MPiK 1971; Kostrzyń n/Odrą Klub Oficerski 1971; Opole BWA 1972; Kłodzko BWA 1972; Gorlice Dwór Karwacjanów 1974; Nowy Sącz Muzeum 1975. Udział w wystawach okręgowych, ogólnopolskich, sztuki polskiej za granicą i międzynarodowych. Ważniejsze realizacje: rzeźby w Domu Turysty w Zakopanem; pomnik ku czci Poległych w Walce z Okupantem Partyzantów GL i AL Ochotników Armii Radzieckiej i Wojska Polskiego 1939—1945 w Uściu Gorlickiem, 1963; rzeźby do filmu „Faraon”.

1. Samica, 1969, drewno, wys. 57
wł. Muzeum Tatrzańskiego w Zakopanem
2. Pegaz, 1969, drewno, wys. 57
3. Samiec, 1971, drewno, wys. 49

Pomnik w Uściu Gorlickiem (poza katalogiem)

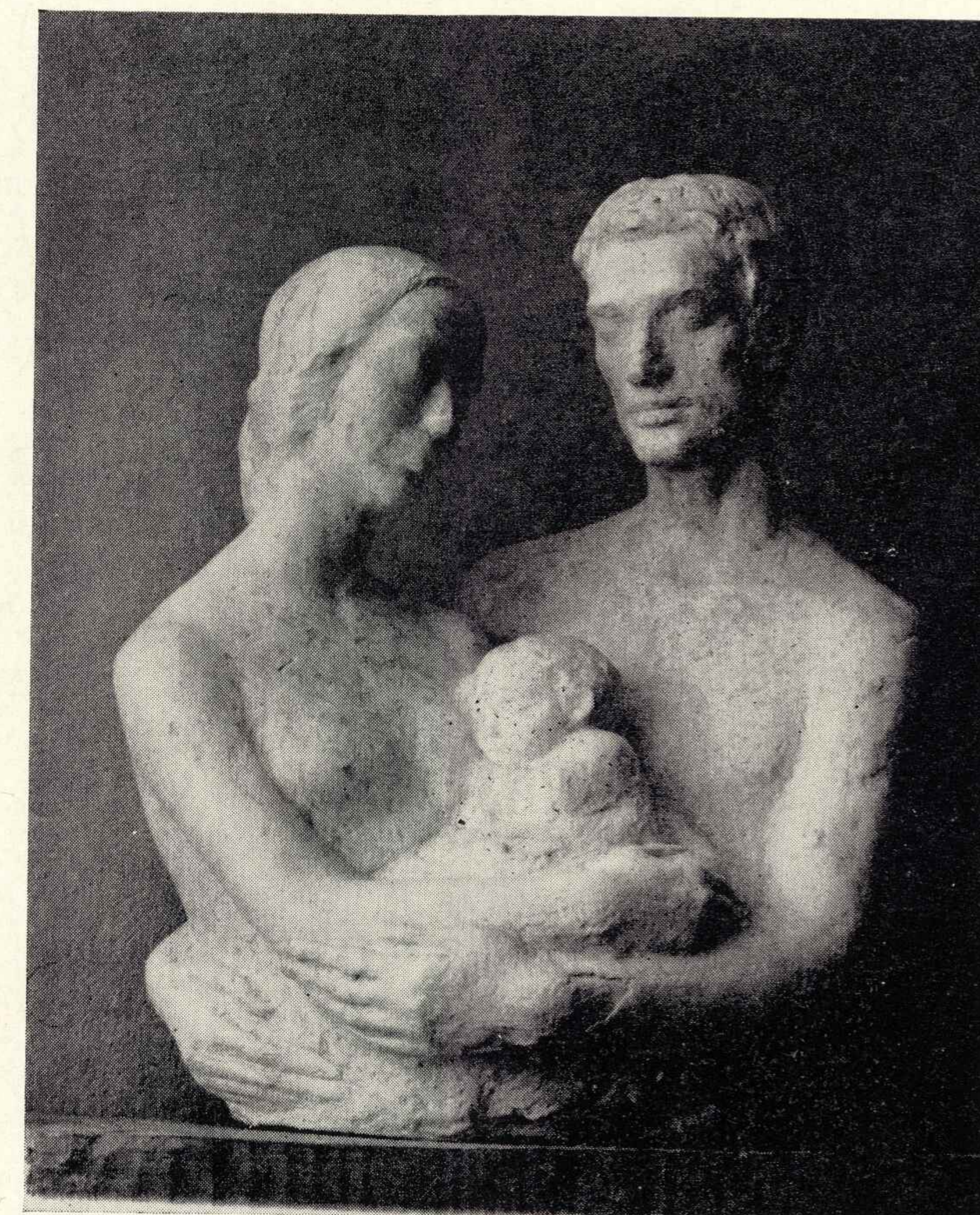
Anna PIETROWIEC
ul. Św. Ducha 79/81 B, 80-834 Gdańsk

Ur. w 1909 r. w Częstochowie. Studia: PWSSP w Gdańsku, dyplom 1951. Od 1951 r. pracownik dydaktyczny tej uczelni, od 1964 docent — prowadzi pracownię rysunku na Wydziale Rzeźby. Twórczość w dziedzinie rzeźby, medalierstwa, rekonstrukcji rzeźby zabytkowej oraz rysunku. Wystawy indywidualne: Gdańsk Sień Gdańska 1971; Sopot KMPiK 1972. Udział w wystawach okręgowych i ogólnopolskich, sztuki polskiej za granicą i międzynarodowych. Udział w konkursach, m.in.: na rzeźby do PKiN w Warszawie 1954 — I nagroda za rzeźbę Mikołaj Kopernik. Realizacje: w l. 1952—1954 szereg rzeźb dla odbudowującego się Gdańska; pomnik Marii Konopnickiej na dziedzińcu Domu Chłopa w Warszawie 1962; „Przedwiośnie” — rzeźba parkowa przy Pałacu Opatów w Oliwie 1976. Laureatka nagrody II stopnia ministra kultury i sztuki oraz nagrody wojewody gdańskiego za wybitne osiągnięcia w dziedzinie rzeźby 1976.

Z cyklu Młodzi:

1. Zwierzenia, gips pat. wys. 50
2. Razem, gips pat., wys. 51
3. Troje, gips pat., wys. 54

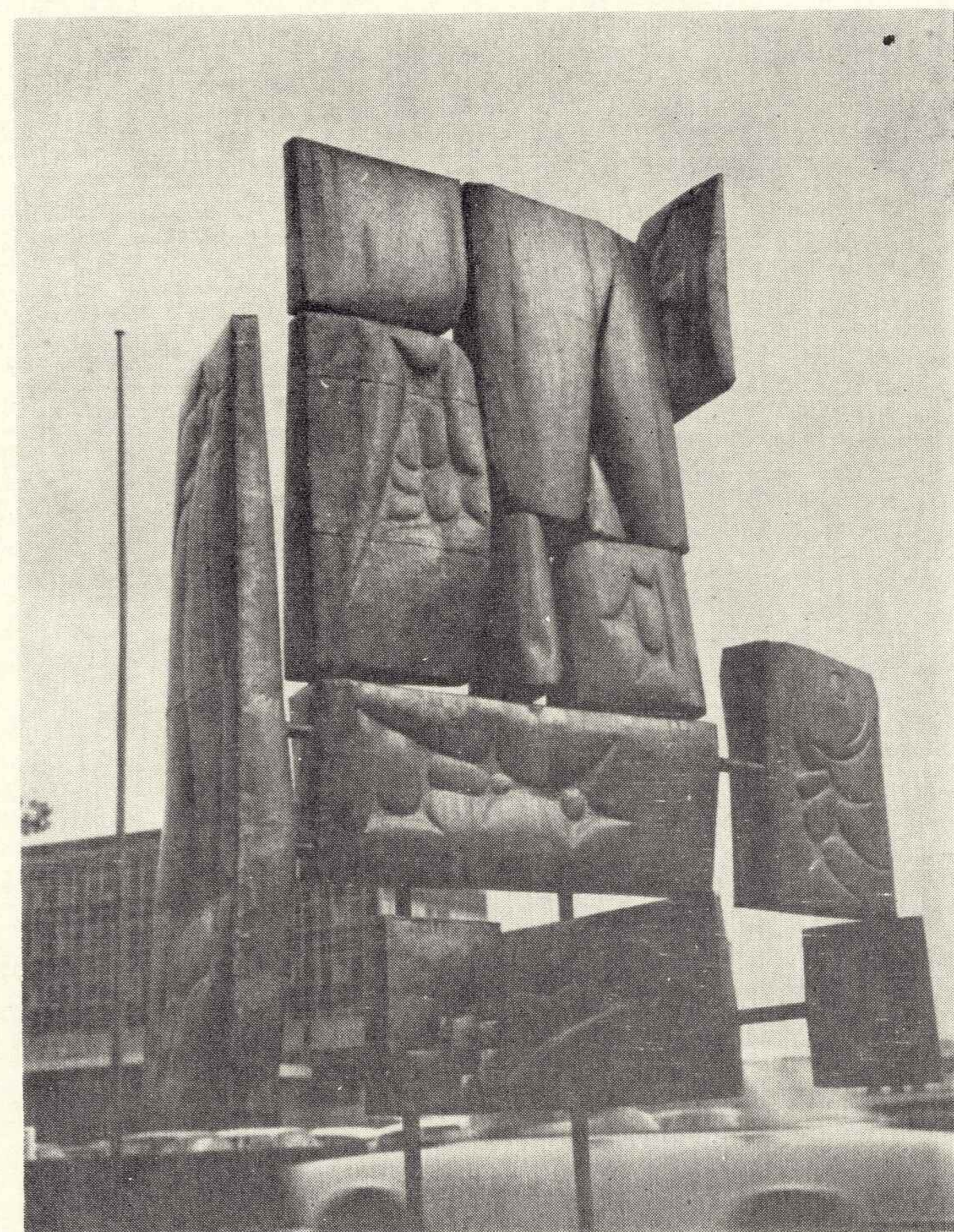
Troje

Marian PIĘTKOWSKI
ul. Wysowska 11, 02-928 Warszawa

Ur. w 1936 r. w Łucku. Studia: ASP Warszawa, dyplom 1962. W l. 1963—1975 podróżował po Europie Zachodniej. W czasie dłuższego pobytu w Paryżu kontynuował studia w tamtejszej Académie des Beaux-Arts. Twórczość w dziedzinie rzeźby i biżuterii artystycznej. Wystawa indywidualna: Paryż Galerie Maison de Beaux-Arts 1964. Udział w wystawach zbiorowych w kraju i za granicą. Udział w konkursie na pomnik gen. Lec-lerca 1966 — nagroda.

1. W czynie społecznym — Drzwi do lasu, 1973, blacha mosiężna repusowana, 155
2. 30 lat w stylu retro, 1977, blacha mosiężna repusowana, wys. 165

Dominik (poza katalogiem)

Kazimierz RYSZKA
ul. Czerwonego Krzyża 4/8, 00-377 Warszawa

Ur. w 1939 r. w Popielowie. Studia: ASP Warszawa, dyplom 1964. Twórczość w dziedzinie rzeźby, medalierstwa i rysunku. Od 1964 r. asystent na Wydziale Rzeźby ASP w Warszawie. Udział w wystawach okręgowych i ogólnopolskich, sztuki polskiej za granicą i międzynarodowych. Udział w konkursach, m.in.: na pomnik Bohaterów Ziemi Kieleckiej, 1966 — wyróżnienie; na pomnik Fryderyka Chopina w Londynie, 1974 — wyróżnienie. Ważniejsze realizacje: nagrobek A. Styki na cmentarzu polonijnym w USA, 1968; kompozycja rzeźbiarska na ścianie budynku szkoły im. Leonida Teligi w Warszawie.

1—3. XXX, 1975—1976, gwasz, 50×40

4. Fryderyk Chopin

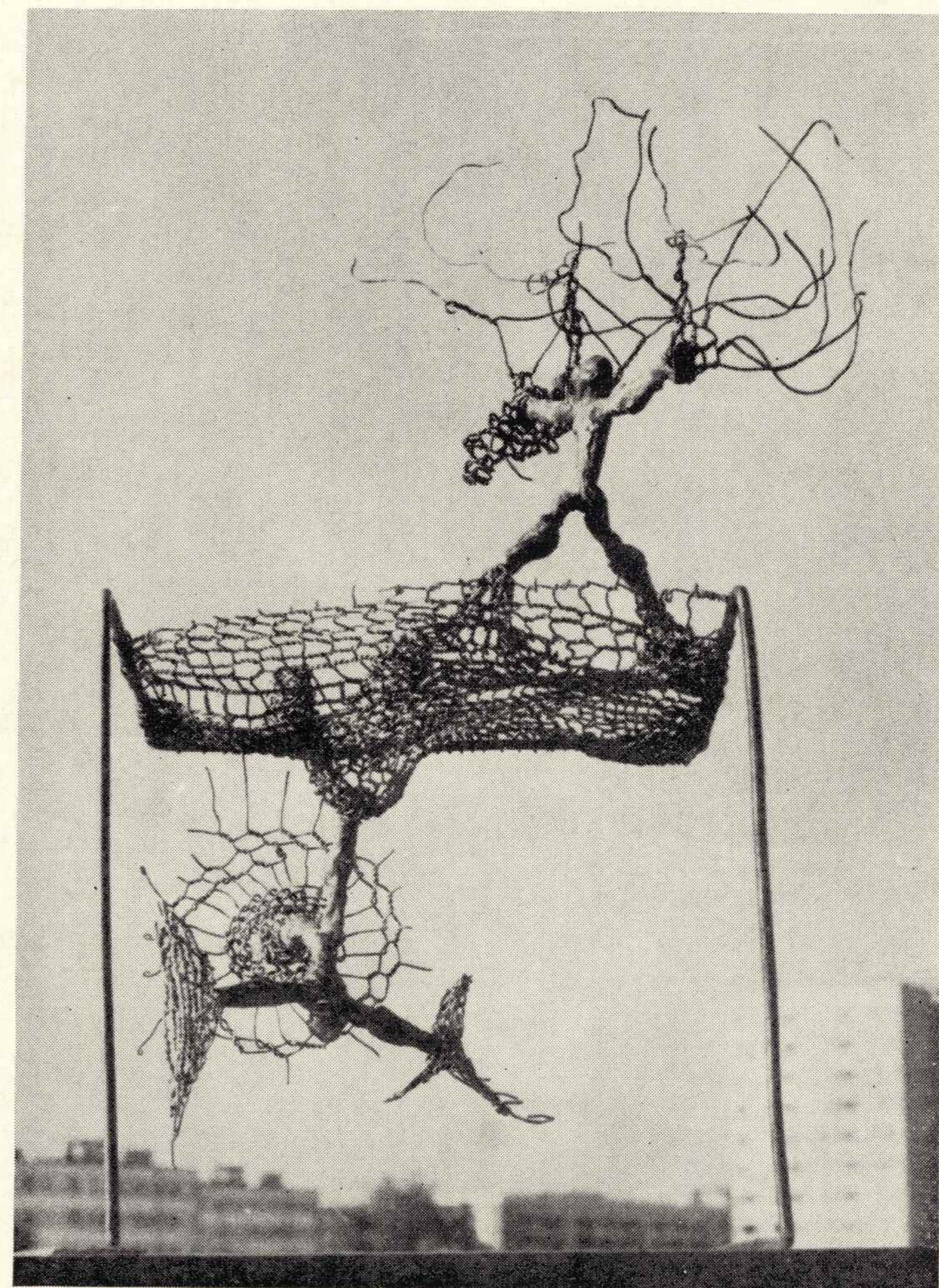
Fryderyk Chopin

Stanisław SŁONINA

ul. Gąbińska 18 m. 63, 01-703 Warszawa

Ur. w 1936 r. w Krzczonowie. Studia: ASP Warszawa, dyplom 1962. Twórczość w dziedzinie rzeźby. Od 1960 r. asystent a od 1968 r. adiunkt na Wydziale Rzeźby ASP w Warszawie. Wystawy indywidualne: Warszawa Galeria Rzeźby 1968, Kordegarda MKiS 1972. Udział w wystawach okręgowych i ogólnopolskich, sztuki polskiej za granicą i międzynarodowych. Udział w konkursach, m.in.: na pomnik Bolesława Prusa w Warszawie, 1962 — I nagroda równorzędna. Realizacje: ogrodzenie i brama pomnika — mauzoleum na Pawiaku w Warszawie (z T. Łodzianą) 1965; projekt i wykonanie rzeźby przestrzennej w metalu na elewacji budynku NOT (z T. Łodzianą), Łódź 1966; nagrobek Mariana Wnuka na Powązkach w Warszawie, 1968; relief na fasadzie szkoły im. Mikołaja Reja w Warszawie 1969; pomnik Henryka Sienkiewicza we Włocławku 1971; nagrobki na Powązkach w Warszawie: Juliana Horodeckiego 1972, Leonida Teligi 1973; Bolesława Podedwornego 1974; sarkofag mjra Hubali 1976.

1. Zapoznany, 1971, brąz technika mieszana, wys. 80
2. Barbarhéros, 1971/1972, brąz technika mieszana, wys. 60
3. Futurum, 1972, brąz technika mieszana, wys. 70

Barbarhéros

Adam SMOLANA

ul. Obrońców Westerplatte 28 m. 2, 81-706 Sopot

Ur. w 1921 r. we Lwowie. Studia: PISP we Lwowie i ASP w Warszawie, dyplom 1951. Od 1946 r. pracuje jako pedagog w PWSSP w Gdańsku, od 1971 na stanowisku profesora. Wystawy indywidualne: Sopot 1956, 1959, 1962; Zakopane Galeria Pegaz 1964; Warszawa Zachęta 1965; Poznań BWA 1971; Słupsk Muzeum Pomorza Środkowego 1976; Gdańsk 1977. Udział w wystawach okręgowych i ogólnopolskich, sztuki polskiej za granicą i międzynarodowych, udział w konkursach na pomniki, m.in.: Wyzwolenia Gdańska 1947 — II nagroda; Wyzwolenia Gdyni 1949 — II nagroda; Adama Mickiewicza w Poznaniu 1948 — III nagroda; w Oświęcimiu-Brzezince 1952 — II nagroda. Realizacje, m.in.: pomnik Obrońców i Wyzwolicieli Gdyni w 1939 i 1945 r. w Gdyni-Redłowie, 1968/70; pomnik poległych w 1939 r., Chojnice 1950; akcent rzeźbiarski-symbol Stoczni im. Komuny Paryskiej w Gdyni; rzeźby parkowe w Nałęczowie 1975, Starogardzie i Oliwie 1976, rzeźby plenerowe na bulwarze nadmorskim w Gdyni i na Woli w Warszawie. Laureat nagrody państwowej III stopnia 1951; nagrody ministra kultury i sztuki.

1. Ikar, 1967, drewno, wys. 190
wł. Muzeum Narodowego w Szczecinie
2. Aegina, 1973, drewno, wys. 200
depozyt Liceum Sztuk Plastycznych w Krakowie
3. Apel U'Thanta, 1974, drewno, wys. 220
wł. Muzeum Narodowego w Szczecinie

Transformacja (poza katalogiem)

Józef STASIŃSKI

ul. Idzikowskiego 5, 60-408 Poznań

Ur. w 1927 r. w Poznaniu. Studia: PWSSP w Poznaniu i ASP w Warszawie, dyplom 1954. Twórczość w dziedzinie medalierstwa, rzeźby i wzornictwa przemysłowego. Od 1975 r. nauczyciel rysunku w Zakładzie Architektury Politechniki Poznańskiej. Wystawy indywidualne, m.in.: Poznań BWA 1956, 1969, 1975, Muzeum Narodowe 1971, KMPiK 1977; Toruń 1961; Szczecin BWA 1963, 1972; Gdynia BWA 1964; Wrocław Muzeum Sztuki Medalierskiej 1967; Brno Moravské Museum 1972; Opole BWA 1972; Białystok BWA 1975; Praga Ośrodek Kultury Polskiej 1975; Warszawa Zachęta 1977. Udział w wystawach i konkursach, m.in.: ogólnopolski konkurs na projekt pomnika Bohaterów Warszawy, Warszawa 1959 (z J. Buszkiewiczem) — wyróżnienie; konkurs z okazji Roku Nauki Polskiej, Poznań 1973 — I, II nagroda i wyróżnienie; na dzieło plastyczne z okazji 30-lecia PRL, Poznań 1974 — I nagroda. Ważniejsze realizacje: wystrój kamieniczki nr 56 na Starym Rynku w Poznaniu (z M. Welterem) 1955; wystrój rzeźbiarski kamieniczek nr 63 i 87 na Starym Rynku w Poznaniu 1956; pomnik kardynała Augusta Hlonda w Katedrze Poznańskiej 1962; pomnik Ofiar Faszyzmu w Chełmnie n/Nerem (z J. Buszkiewiczem i B. Kasznią), 1964; tablica na elewacji gmachu Urzędu Miejskiego w Poznaniu 1970. Laureat nagrody Prezydium Rady Narodowej m. Poznania 1964; nagrody III stopnia ministra kultury i sztuki za całokształt twórczości artystycznej w dziedzinie rzeźby 1973.

1. Śnię nadal, 1970, gips brąz, wys. 55
2. Tędy przechodziła — Opus 755, 1975, medal mosiądz, 136×184 awers rewers
3. Epitafium — Opus 821, 1976, medal mosiądz, 126×150, awers rewers
4. Z przypomnienia — Opus 826, 1976, medal mosiądz, 147×143 awers i rewers

Śnię nadal

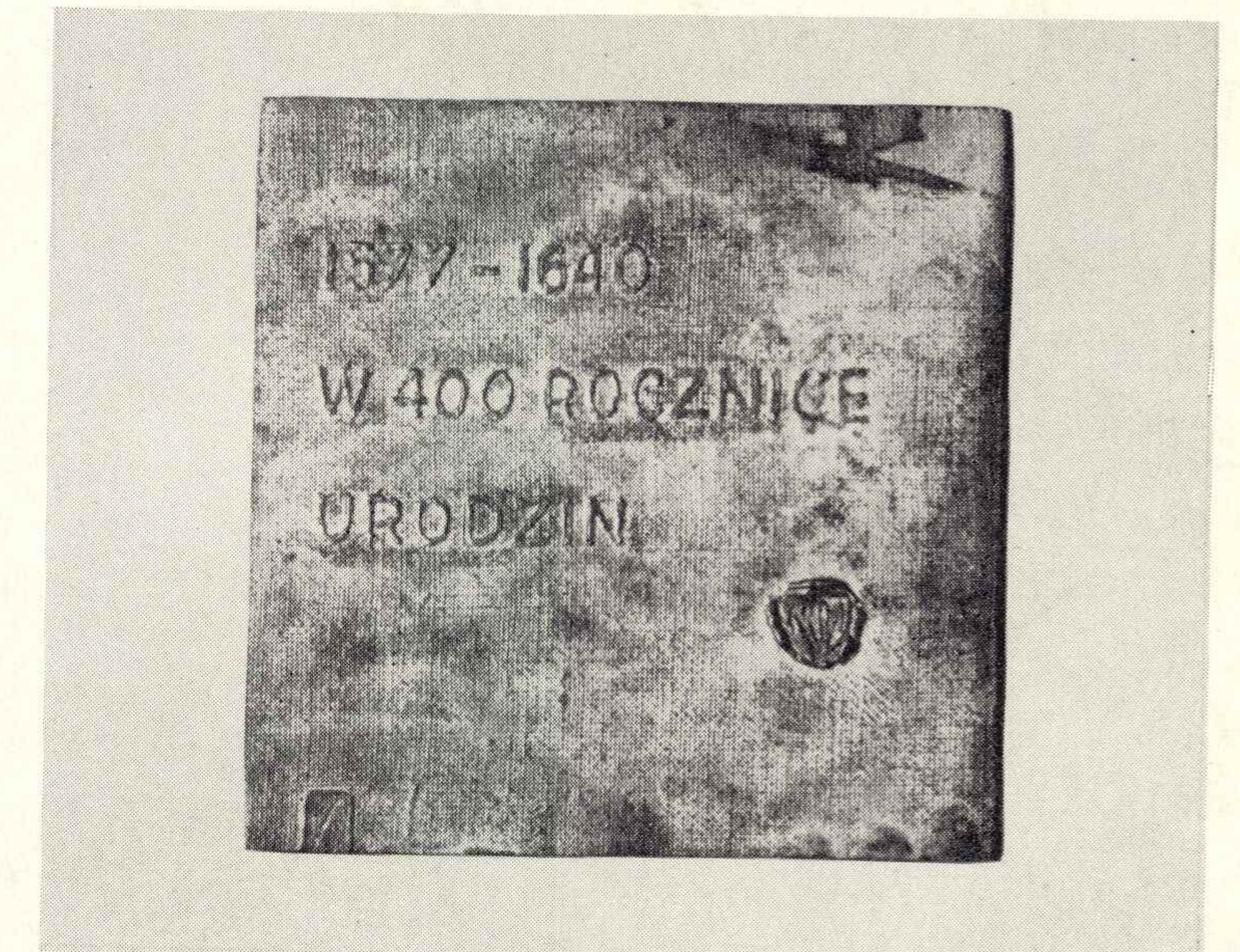
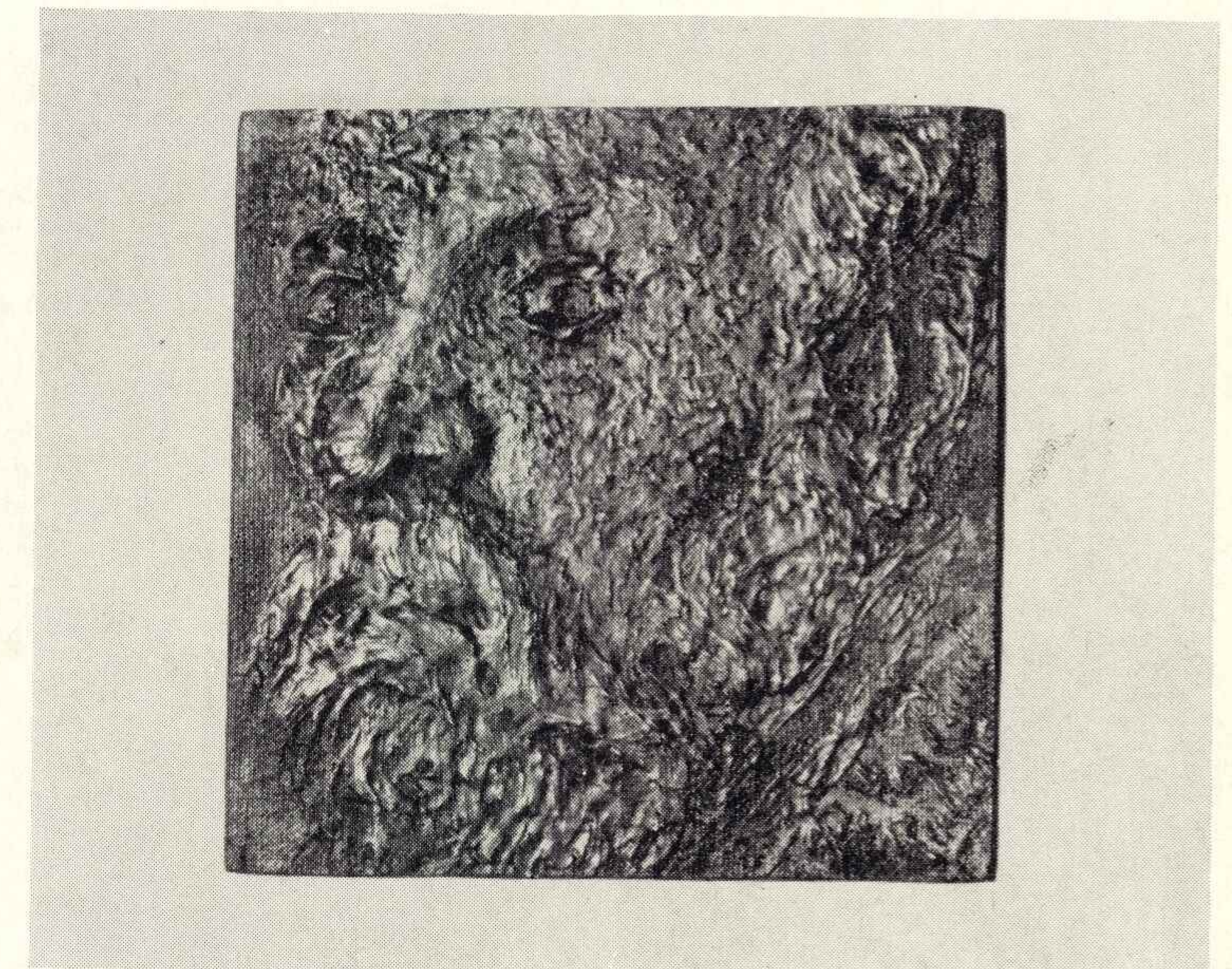
Ryszard STRYJECKI

ul. Górnośląska 1/74, 00-443 Warszawa

Ur. w 1937 r. w Warszawie. Studia: ASP Warszawa, dyplom 1964. Twórczość w dziedzinie rzeźby i medalierstwa. Wystawa indywidualna: Warszawa Galeria Rzeźby 1972. Udział w wystawach zbiorowych w kraju i sztuki polskiej za granicą. Udział w konkursach, m.in.: międzynarodowy konkurs na pomnik Moliera o wieką nagrodę wyspy Bendor 1968; Międzynarodowy konkurs na medal o tematyce dowolnej, Arezzo 1967, 1968, 1969, 1970; konkurs na rzeźbę sakralną, Warszawa 1971; konkurs na pomnik kombatanów polskich w Paryżu 1976. Ważniejsze realizacje: rzeźby plenerowe: „Siedząca” przy pl. Na Rozdrożu w Warszawie 1975; „Rodzina” na terenie osiedla mieszkaniowego w Płocku 1976; projekt medalu wydanego przez Muzeum Sztuki Medalierskiej we Wrocławiu z okazji 400 rocznicy urodzin P. P. Rubensa.

1. Jan XXIII, 1966, medal, Ø 20
2. Paganini, 1966, medal, Ø 16
3. O. Maksymilian Kolbe, 1967, medal, Ø 20
4. Rubens, 1976, medal, Ø 16
5. Rembrandt, 1977, medal, Ø 16
6. Picasso, 1977, medal, 16×20
7. Bez tytułu, 1977

Rubens

Helena SUŁKOWSKA-PAWLIK
Osiedle Kasprusie 2/9, 34-500 Zakopane

Ur. w 1940 r. w Tylmanowej. Studia: ASP Warszawa, dyplom na Wydziale Rzeźby 1965, na Wydziale Tkani-
ny 1966. Twórczość w dziedzinie tkactwa artystycznego,
rzeźby i ceramiki. Wystawa indywidualna: Zakopane
1970. Od 1966 r. pracuje jako kierownik nadzoru arty-
stycznego w Zakopiańskich Warsztatach Wzorcowych.
Udział w wystawach okręgowych i ogólnopolskich oraz
międzynarodowych, m.in.: I Międzynarodowe triennale
tkaniny, Łódź 1975.

1. Mchy, 1976, len wełna technika indywidualna, 207 ×
×250
2. Redyk, 1977, len sizal futro technika indywidualna,
200 × 150
3. Ptaki, 1977, sizal drewno ceramika technika indy-
widualna, 250 × 100

Mchy

Witold SUROWIECKI
ul. Śmiała 4/18 m. 22, 01-523 Warszawa

Ur. w 1933 r. w Zakopanem. Studia: ASP Warszawa,
dyplom 1960. Od 1960 r. asystent a następnie adiunkt
na Wydziale Architektury Wnętrz oraz Projektowania
Plastycznego ASP w Warszawie. Twórczość w dziedzi-
nie małych form rzeźbiarskich, grafiki użytkowej (pla-
kat, opakowania, znaki firmowe, znaczki pocztowe), form
przemysłowych i fotografii. Laureat wielu nagród za
znaki firmowe i opakowania; w 1974 r. nagrody III stop-
nia ministra kultury i sztuki za osiągnięcia dydaktycz-
no-wychowawcze.

1. Plakaty
2. Znaczki pocztowe
3. Znaki firmowe
4. Rysunki
5. Spiętrzenie, 1974, plakieta brąz, 120 × 125
6. Trawers, 1975, plakieta brąz, 130 × 145

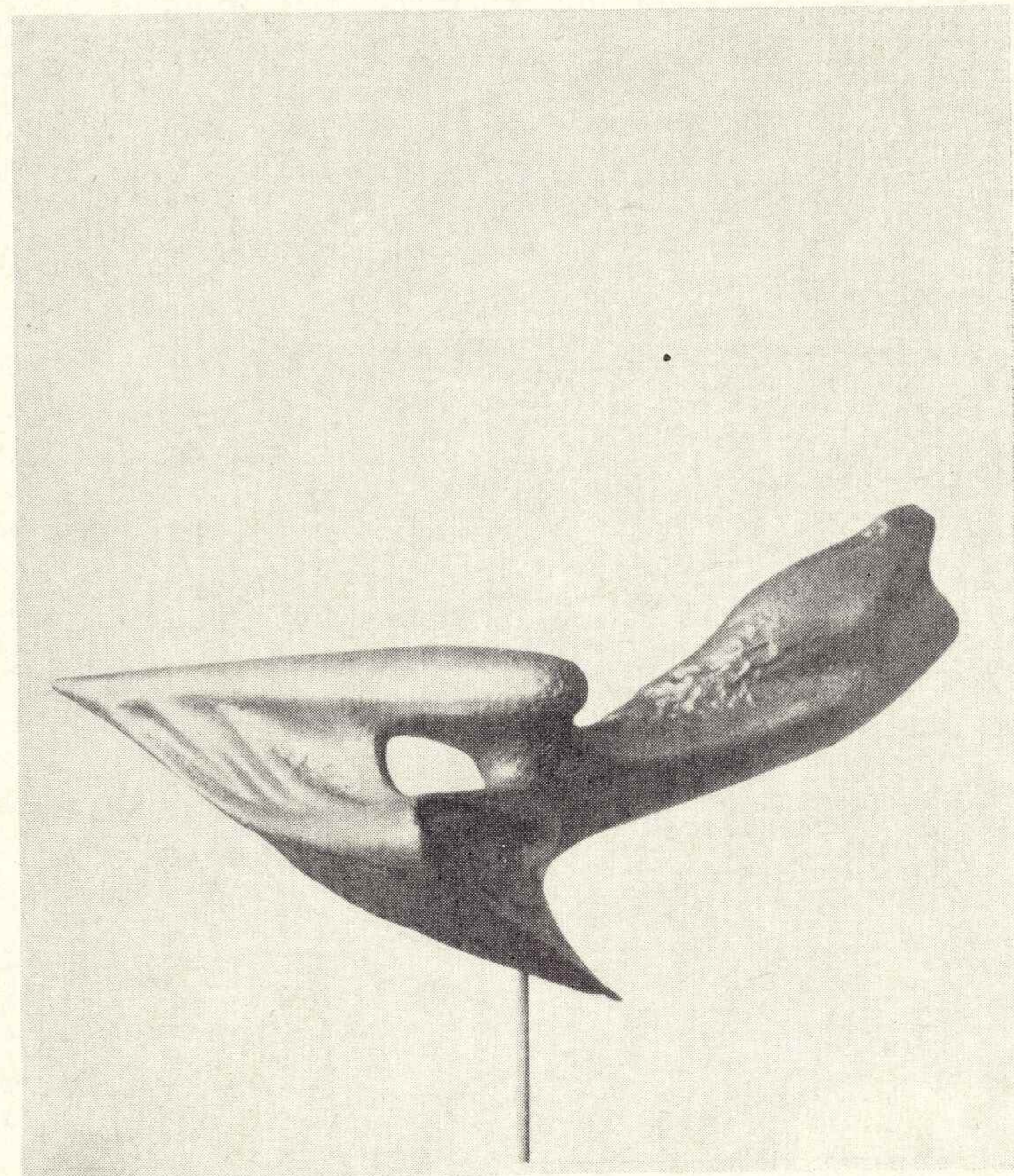
Trawers

Mieczysław SYPOSZ

Al. Jerozolimskie 85/3, 02-001 Warszawa

Ur. w 1936 r. w Żywcu. Studia: ASP Warszawa I. 1958—1964. Twórczość w zakresie rzeźby, medalierstwa i meblarstwa. Wystawa indywidualna: Warszawa Galeria Rzeźby 1970. Udział w wystawach okręgowych i ogólnopolskich, sztuki polskiej za granicą i międzynarodowych, m.in. Międzynarodowa wystawa sztuki, Rzym 1957 — wyróżnienie; Międzynarodowa wystawa rzeźby, Haga 1965; Międzynarodowy konkurs na medal o tematyce dowolnej, Arezzo 1966, 1968. Laureat nagrody F. Bartoszką i Z. Bobowskiego 1964; w 1968 r. otrzymał IV nagrodę w konkursie na pomnik J. Kusocińskiego.

1. Lot II, 1963, aluminium, 200×185
2. Lot I, 1964, aluminium, 200×185
3. Ofensywa, 1965, metal, 70×60

Lot I

Elżbieta SZCZODROWSKA
Św. Ducha 73, 80-834 Gdańsk

Ur. w 1921 r. w Tczewie. Studia: PWSSP Gdańsk, dyplom 1949. Twórczość w dziedzinie rzeźby i medalierstwa. Wystawy indywidualne: Sopot BWA 1958, 1968, 1970; Lublin BWA 1969; Sztutowo Muzeum b. Obozu Zagłady 1970; Olsztyn Zamek 1971; Gdańsk KMPIK 1975. Udział w wystawach w kraju, sztuki polskiej za granicą i międzynarodowych, m.in.: Międzynarodowa wystawa sztuki kobiet, Nancy 1968; „Mahnung” — przeciw wojnie i faszyzmowi, Weimar 1970; Rzeźba i kwiaty, Berlin 1971; V Biennale sztuki krajów nadbałtyckich, Rostock 1973. W konkursie rzeźbiarskim na dzieło o tematyce chrześcijańskiej otrzymała jedną z czterech pierwszych równorzędnych nagród, 1970.

1. Tors, 1970, brąz, wys. 110
2. Postacie żałobne, 1977, cement, 70×90
3. Rozpacz, 1977, cement, wys. 120

Postacie

Władysław TROJAN

ul. Szoferska 6, 04-626 Warszawa — Anin

Ur. w 1932 r. w Ratułowie. Studia: ASP Warszawa, dyplom 1959. Twórczość w dziedzinie rzeźby, sztuki użytkowej i architektury wnętrz. Wystawa indywidualna: Warszawa Salon Cepelii 1963. Udział w wystawach okręgowych, ogólnopolskich, sztuki polskiej za granicą i międzynarodowych. Realizacje: projekt i wykonanie wystroju wnętrza kaplicy w kościele parafialnym w Lubaniu w woj. Włocławek, 1968; projekt i wykonanie wystroju wnętrza kaplicy w Brześciu Kujawskim 1974—1976; rzeźba plenerowa „Zakochani” przy Trasie Łazienkowskiej w Warszawie, 1975; rzeźba plenerowa dla osiedla mieszkalnego „Ursynów”, 1977.

1. Narciarka, 1973, drewno, wys. 70
2. Jeździec i koń, 1977, gips pat., wys. 50
3. Kompozycja, 1977, drewno, wys. 110

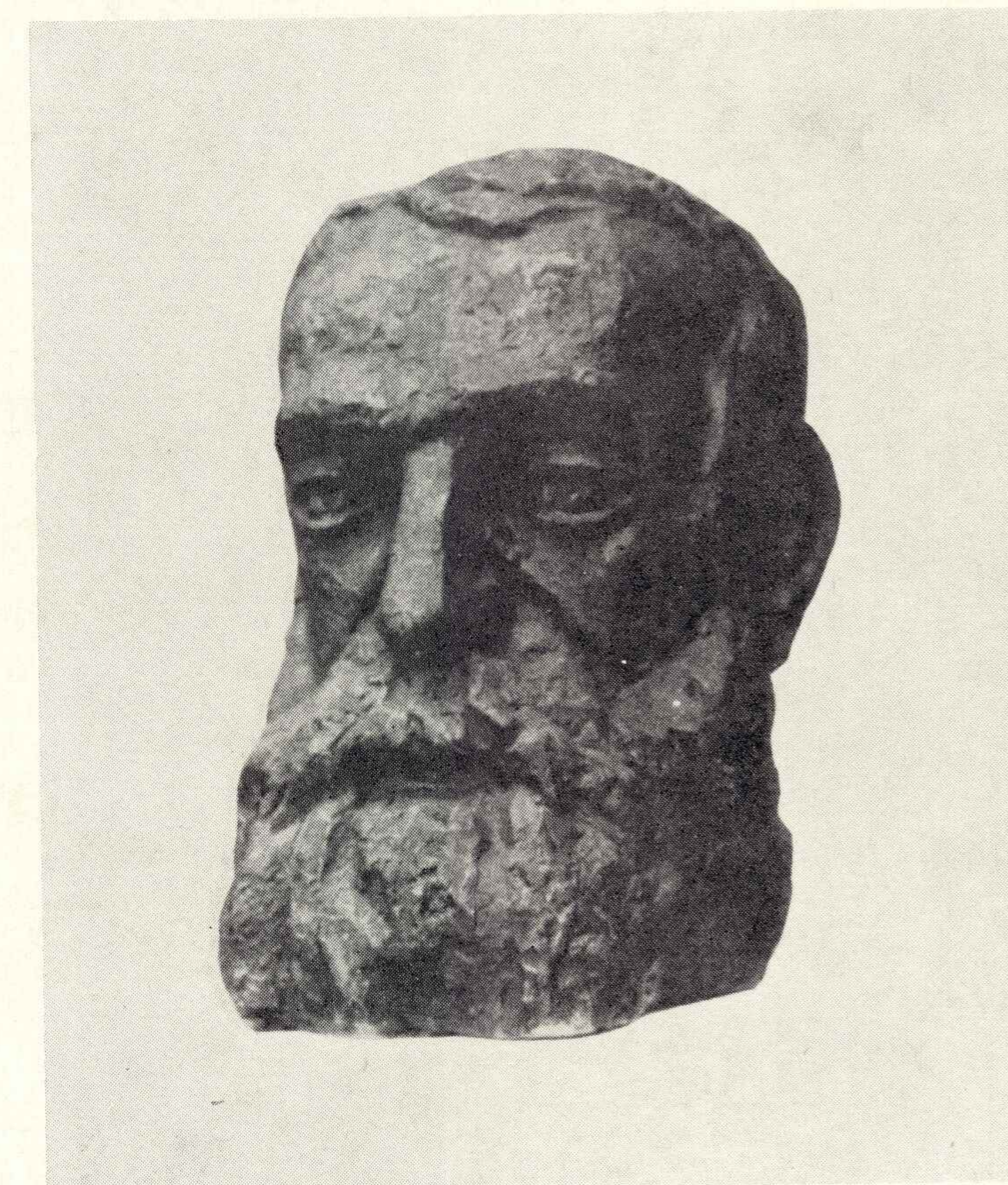
Jeździec i koń

Stanisław WAKULIŃSKI

ul. Kilińskiego 9 m. 2, 15-089 Białystok

Ur. w 1923 r. w Pobikrach. Studia: PWSSP w Gdańsku, dyplom 1962. Wystawa indywidualna: Białystok BWA 1975. Udział w wystawach okręgowych, ogólnopolskich i konkursach, m.in.: na Pomnik Zwycięstwa w Gdyni 1949 — wyróżnienie. Ważniejsze realizacje: pomnik Bronisława Wesołowskiego w Wysokim Mazowieckiem 1961; pomnik M. Nowotki w Łapach 1962; Pomnik XX-lecia w Ełku 1965; Pomnik XXV-lecia w Kolnie 1968; pomnik Poległych Milicjantów i Funkcjonariuszy UB w Antoniach Brzozowie k/Łap 1963; pomnik Wdzięczności w Sejnach 1969; pomnik Ofiar Faszyzmu w Lipsku n/Biebrzą 1971; pomnik Ofiar Ostatniej Wojny w Grabówce 1973.

1. Portret żony, 1965, gips, wys. 50
2. Julian Marchlewski, ok. 1969, gips pat., wys. 60
3. Pragnienie, 1969, drewno pat., dł. 120

Julian Marchlewski

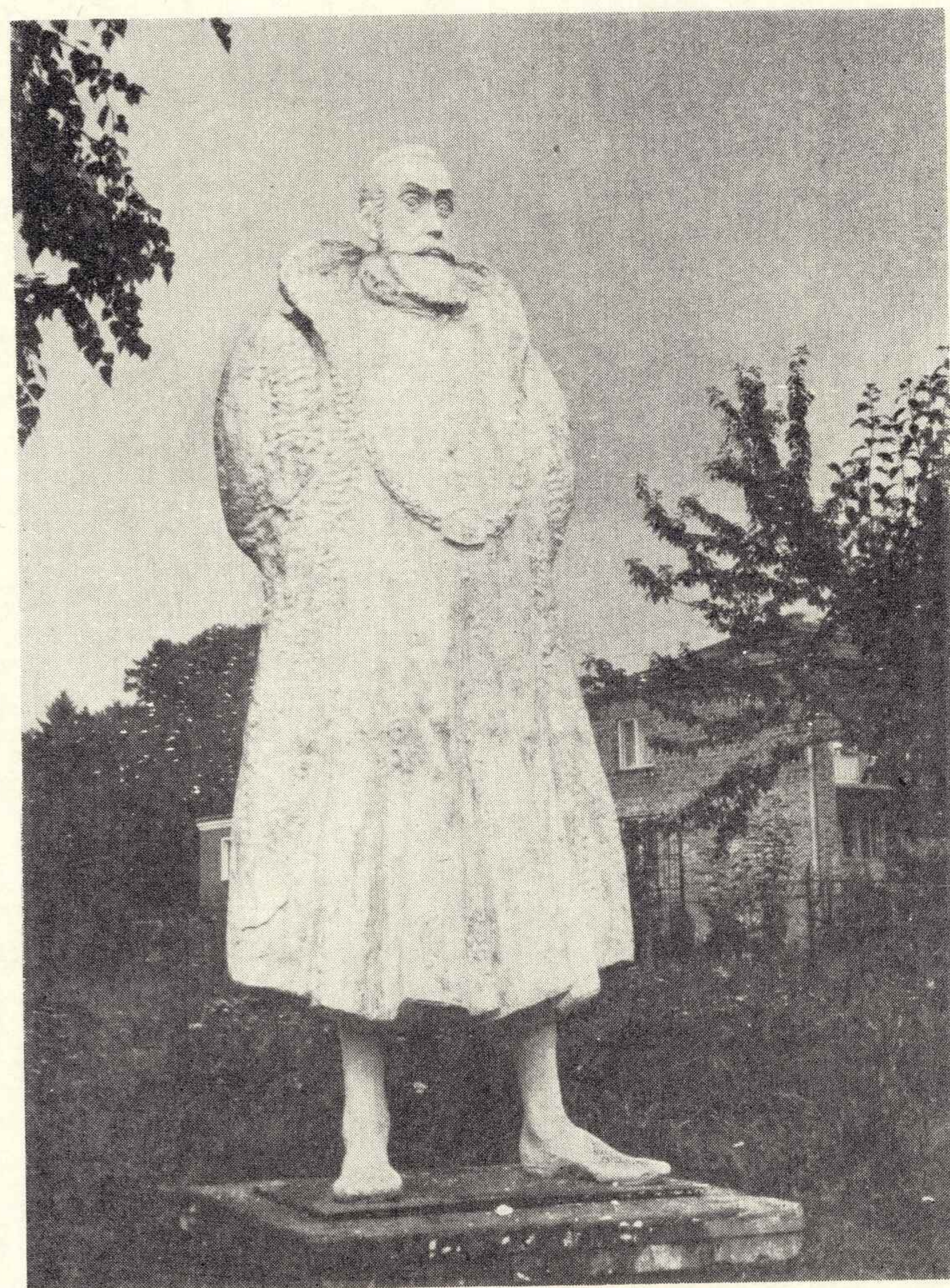
Mieczysław WELTER

ul. Nowy Świat 47a m. 27a, 00-042 Warszawa

Ur. w 1928 r. w Śremie. Studia: PWSSP w Poznaniu, ASP Warszawa, dyplom 1956. Twórczość w dziedzinie rzeźby i medalierstwa. Wystawy indywidualne: Moskwa Salon Związku Plastyków Radzieckich 1969; Szczecin Zamek 1970; Warszawa Zachęta 1970; Wrocław BWA 1971; Sopot BWA 1972; Kraków BWA 1972; Lublin BWA 1976; Opole BWA 1977. Udział w wystawach okręgowych i ogólnopolskich, sztuki polskiej za granicą i międzynarodowych, udział w konkursach, m.in.: na pomnik Mikołaja Kopernika we Fromborku 1971 — I i trzy III nagrody; na pomnik Władysława Broniewskiego 1971 — II nagroda i wyróżnienie I stopnia; na pomnik Czynu Rewolucyjnego, Łódź 1973 — wyróżnienie. Ważniejsze realizacje: pomnik J. I. Kraszewskiego w Romanowie 1960; pomnik na terenie byłego obozu jenieckiego Stalag VIII C w Żaganiu 1960; pomnik Króla Maciusia I — pamięci Janusza Korczaka w Szczecinie 1960; figura Juliusza Osterwy w Teatrze w Lublinie 1961; rzeźba i 20 płaskorzeźb do wnętrza Domu Rybaka w Szczecinie 1962; pomnik Męczeństwa na terenie byłego Obozu Zagłady w Sobiborze 1963; pomnik wojownika-zwycięzcy w Kamieniu Pomorskim 1963; figura Stefana Batorego w Liceum im. Stefana Batorego w Warszawie 1965; pomnik dla uczczenia Ofiar Obozu Zagłady w Policach 1965; Pomnik Zwycięstwa w Łobezie k/Szczecina 1967; pomnik Walki i Martyrologii Narodu w Wohyniu 1968; pomnik Stanisława Moniuszki w Kudowie Zdroju 1969; pomnik Zwycięstwa i Powrotu na Ziemię Zachodnie w Gryfinie 1970; pomnik Mikołaja Kopernika dla Meksyku 1973; rzeźba dla Teatru Letniego w Szczecinie 1974; pomnik Fryderyka Chopina w Słupsku 1976; rzeźby plenerowe: „Noemi” i „Dialog” w Wałbrzychu 1976.

1. Jan Kochanowski, gips, wys. 230
2. Garncarz, brąz, wys. 40
3. Portret, ceramika, wys. 28

Jan Kochanowski

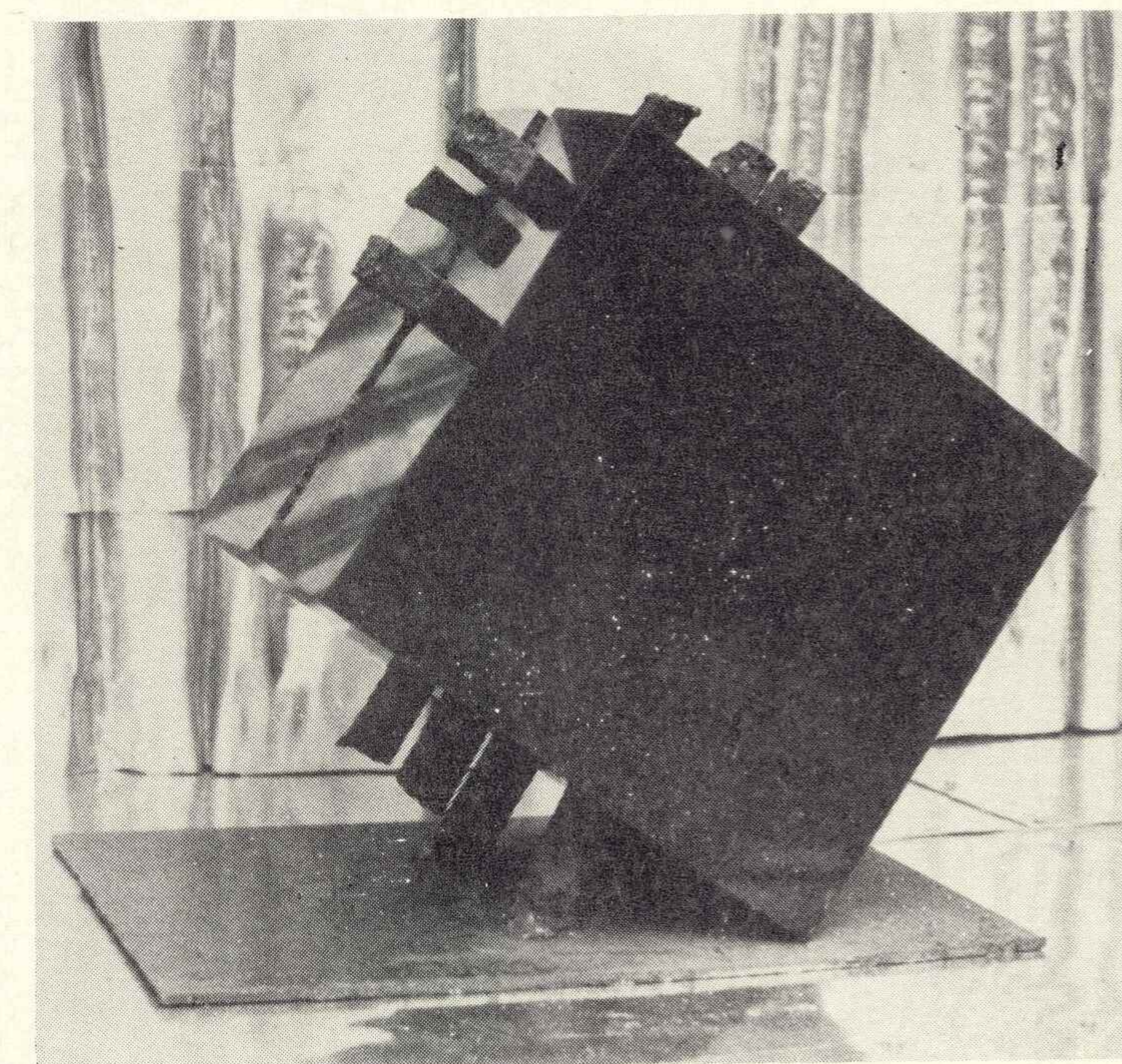
Tadeusz WENCEL

ul. Wrocławska 40, 45-701 Opole

Ur. w 1926 r. w Mińsku Mazowieckim. Studia: ASP Warszawa, dyplom 1955. Twórczość w dziedzinie rzeźby. Wystawy indywidualne: Opole BWA 1961, 1973; Warszawa Galeria Rzeźby 1973. Udział w wystawach okręgowych i ogólnopolskich, sztuki polskiej za granicą i międzynarodowych, udział w konkursach, m.in.: na pomnik Żołnierzy Polskich, Opole 1950 — I i III nagroda; Środowisko w którym żyjemy, Warszawa 1975 — równorzędna zespołowa nagroda regulaminowa. Ważniejsze realizacje: pomnik Poległych Żołnierzy Radzieckich w Kluczborku (z J. Niedźwiedzkiem); pomnik Pomordowanych Więźniów Oświęcimia w Wysokiej k/Olesna (z W. Maszkowskim) 1964; pomnik Bohaterów Walk o Wyzwolenie Prastarych Ziem Piastowskich w Olesnie (z W. Maszkowskim) 1965; pomnik pieśni polskiej „Karolinka” w Gogolinie (z M. Nowakiem) 1967; rzeźba „Plaża” na terenie krytej pływalni w Opolu; pomnik Wyzwolenia w Brzegu (z W. Maszkowskim i B. Wedemskim); Pomnik Zwycięstwa w Grodkowie (z W. Maszkowskim) 1974. Laureat nagrody Prezydium WRN i MRN w Opolu za upowszechnianie kultury, 1971, 1973.

1. Kompozycja I, 1971, metal spawany, wys. 110
2. Kompozycja II, 1971, metal spawany, wys. 140
3. Kompozycja III, 1971, metal spawany, wys. 130

Kompozycja

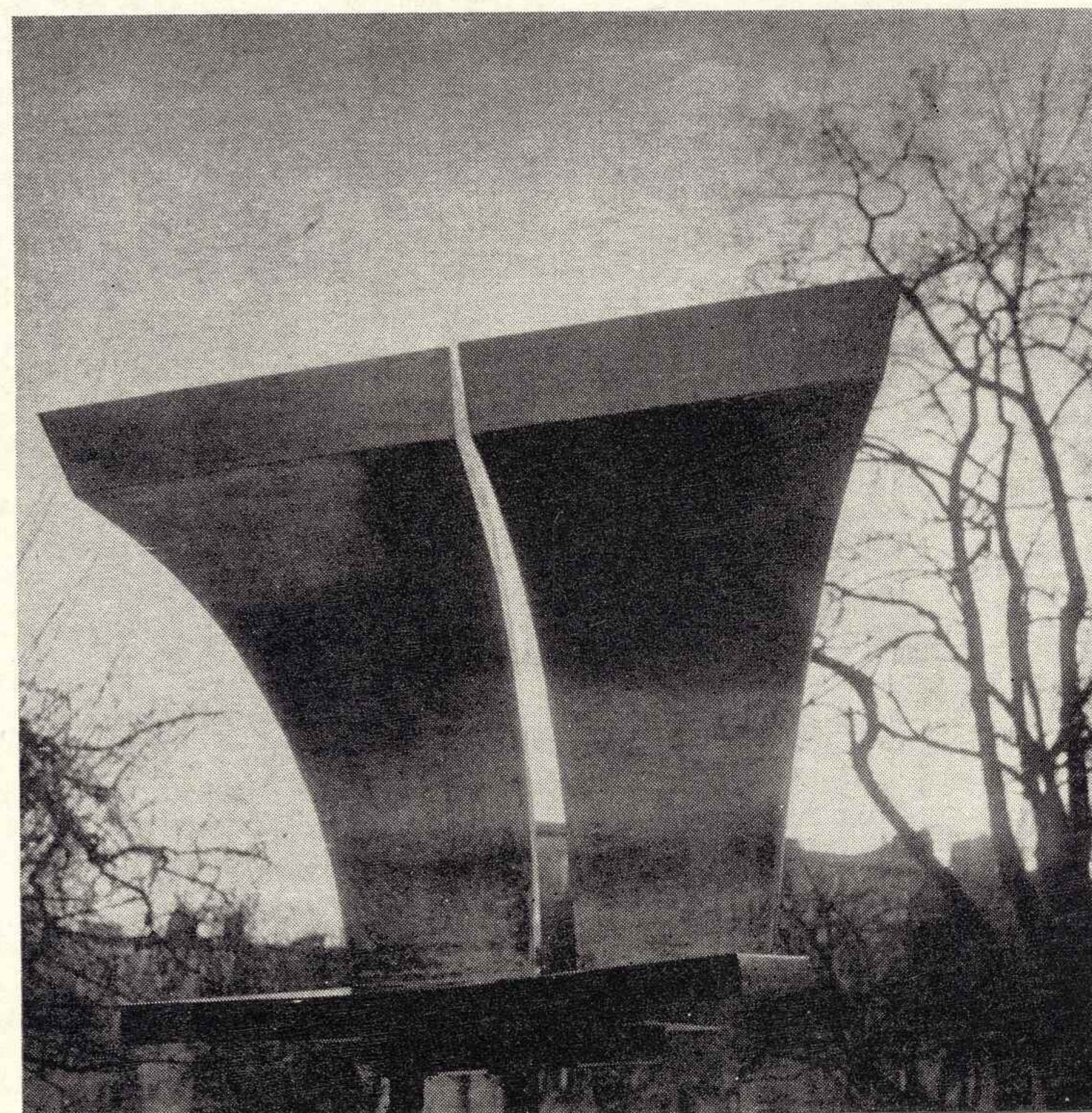

Magdalena WIĘCEK

ul. J. Dąbrowskiego 82 m. 135, 02-598 Warszawa

Ur. w 1924 r. w Katowicach. Studia: w l. 1948—1952 w PWSSP w Gdańsku i ASP w Warszawie. Od 1967 r. docent na Wydziale Rzeźby PWSSP w Poznaniu. Twórczość w dziedzinie rzeźby. Wystawy indywidualne: Warszawa „Krzywe Koło” 1958, 1960, Galeria Współczesna 1968, 1970, Galeria Zapiecek 1977; Amsterdam Grap-hielgalerie 1962; Giessenburg Pinkygalerie 1963; Poznań Muzeum Narodowe 1974; Dortmund Städtisches Theater 1975. Udział w wystawach w kraju, sztuki polskiej za granicą i międzynarodowych. Ważniejsze realizacje: rzeźba „Górnicy” dla Domu Partii w Warszawie 1953; 2 rzeźby przestrzenne w Elblągu 1965, 1967; rzeźba przestrzenna w Aalborgu 1967; „Helios” na Wzgórzu Przemysława w Poznaniu 1974. Laureatka Nagrody Państwowej III stopnia 1953.

1. Puls, 1968, serpentyn brąz, wys. 40 wł. Muzeum Narodowego w Poznaniu
2. Sacrum V, 1974, stal, wys. 110
3. Ziemia, 1976, gips, wys. 40

Sacrum V

Antonina WYSOCKA-JOŃCZAK
ul. Bonifraterska 16 m. 12, 00-213 Warszawa

Ur. w 1942 r. w Wilnie. Studia: ASP Warszawa, dyplom 1966. Twórczość w dziedzinie rzeźby i medalierstwa. Wystawy indywidualne: Warszawa Klub Stronnictwa Demokratycznego 1967, Stara Kordegarda 1974; Szczecin Zamek Książąt Pomorskich 1968. Udział w wystawach okręgowych, ogólnopolskich i sztuki polskiej za granicą, udział w konkursach, m.in.: na plakietę „Festiwal Chórów Amatorskich XX-lecia PRL”, 1965 — I nagroda. Realizacje: tablice pamiątkowe prof. Michalewicza 1967, lotników polskich Żwirki Wigury 1968; rzeźba „Ab ovo” przy Trasie Łazienkowskiej w Warszawie 1975; rzeźba „Sfera” w Kostanjevicy (Jugosławia) 1976; rzeźby dla Ambasady PRL w Moskwie (w realizacji).

1. Smętek, 1971, drewno, wys. 150
2. W uwięzi, 1971, drewno, wys. 130
3. Żniwna dziewczyna, 1973, drewno, wys. 150

Smętek

Kazimierz ZIELIŃSKI

ul. Białowieska 3/5 m. 40. 04-063 Warszawa

Ur. w 1923 r. w Łodzi. Studia: PWSSP w Gdańsku i ASP w Warszawie, dyplom 1953. Docent ASP w Warszawie. Twórczość w dziedzinie rzeźby, architektury wnętrz, scenografii, medalierstwa i metaloplastyki. Wystawy indywidualne: Warszawa Cytadela 1972, Dom Wojska Polskiego 1973, Galeria Sztuki Współczesnej „Plastyka” 1977; Kraków Klub Oficerski, Lublin Klub Oficerski 1972; Kopenhaga Galerie Gamelstrand 1973; Olsztyn BWA 1974; Płock Muzeum Mazowieckie 1975. Udział w wystawach okręgowych i ogólnopolskich, sztuki polskiej za granicą i międzynarodowych, udział w konkursach rzeźbiarskich i architektonicznych, m.in.: na monetę 10 zł. z Tadeuszem Kościuszką 1958 dwa wyróżnienia i realizacja. Ważniejsze realizacje: rekonstrukcja 2 figur w Pałacu Branickich w Białymstoku 1953; udział w zespole wykonującym wnętrza sali widowiskowej Teatru Wielkiego w Łodzi 1958; tablica pamiątkowa na gmachu Prezydium MRN w Płocku 1966; dwie płaskorzeźby do wnętrza gmachu PKO w Warszawie 1969; szereg tablic pamiątkowych i medali okolicznościowych. Laureat nagrody III stopnia ministra obrony narodowej 1963 i II stopnia 1974; nagroda II stopnia ministra kultury i sztuki za pracę dydaktyczną 1974.

1. Zażenowanie, 1975, brąz, wys. 55
2. Młodość, 1976, brąz, wys. 90

Zażenowanie

Projekt ekspozycji:

Jacek Damięcki i Daniel Wnuk

Projekt plakatu:

Henryk Tomaszewski

Opracowanie graficzne katalogu:

Zenon Januszewski

Redakcja katalogu:

Helena Szustakowska

Zdjęcia:

W. Bąblewska-Rolke, P. Beszterda,

E. Ciołek, T. Chmielowiec,

A. Garnuszewska, M. Holzman,

A. Iwanowski, F. Karasiewicz,

J. Sergo Kuruliszwili,

W. Luterek, D. Mirecki,

M. Pietkiewicz, A. Pietrzak-Bartos,

W. Surowiecki,

J. Szeźner, D. Wolski

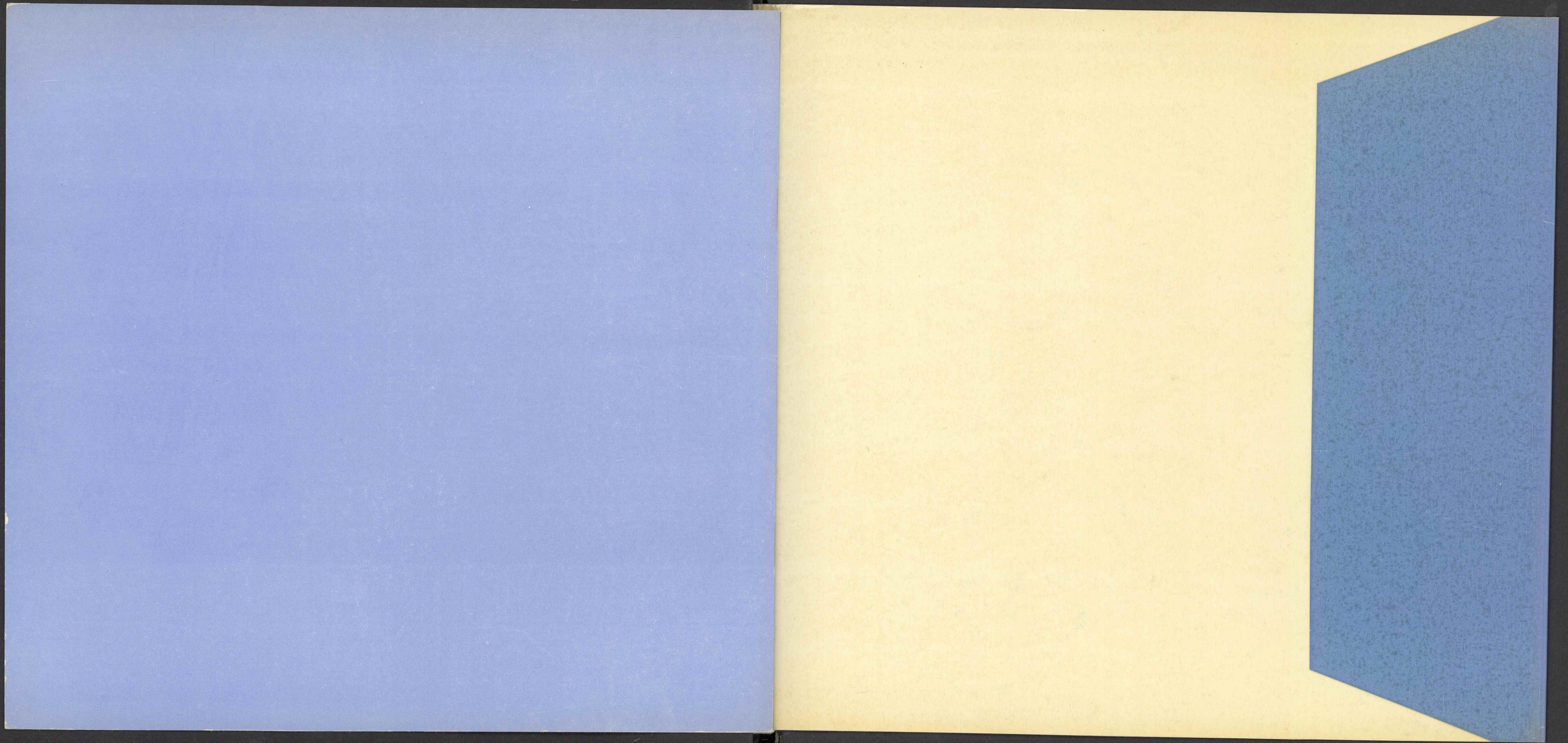
A. Załęski, F. Zwierzchowski

Redakcja techniczna:

Mirosław Winiarek

Zachęta - Narodowa Galeria Sztuki
Biblioteka

Nr inw. 30/1978 zach

30/1978zach